

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τεύχος **106**^{ον}

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Πατησίων 88, 104 34 Αθήναι

Ευρώ 0,01

Άρθρα

*Το Έπος του 1940 και γιατί ηττήθηκαν οι Ιταλοί

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη

*Η κρίσιμη διετία 2022-2023

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

*Ανθρωπισμός

Του κ. Παναγιώτη Ι. Καραφωτιά

*ΑΥΚΥΣ και ελληνοτουρκικά

Ρευστές γεωπολιτικές και στρατηγικές ανακατατάξεις

Του Δρος Παναγιώτη Ήφαιστου

*Τί διδάσκει η ΑΥΚΥΣ την Ελλάδα

Του κ. Μάκη Ανδρονόπουλου

*Πίσω από την αμερικανολαγνεία καιροφυλακτεί

η τουρκολαγνεία

Του κ. Κώστα Γρίβα

*Η καλλιέργεια του θυμικού

Του Αντιστρατήγου ε.α. Δημήτρη Κ. Μπάκα

*Not all is quiet on the front: Balkans and East

Mediterranean

By Alex Mallias*

*Ο Τούρκος βαριά ασθενής

Του κ. Λεωνίδα Κουμάκη

*Να ανακοπεί η καταστροφική πορεία στο Κυπριακό

Του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη

*Ο Ευρωπαίος Αξιωματικός

Χαρακτηριστικά, ιδιότητες και δεξιότητες

για σήμερα και το μέλλον

Του στρατηγού Μιχάλη Κωσταράκου

*Τι προβλέπει η Σύμβαση της Βιέννης

αν τα Σκόπια αρνηθούν να εφαρμόσουν στο

ακέραιο την Συμφωνία των Πρεσπών

Προκοπίου Παυλοπούλου

*Σε συνεχή συρρίκνωση ο ελληνικός πληθυσμός

Ζητείται εθνική δημογραφική πολιτική

Του Αναστασίου Λαυρέντζου

*Maritime Corporate Diplomacy:

A modern management tool with added value for shipping

By Dr. Mary Papaschinopoulou MLE

and Mr. Neofytos Kourtesis Msc

*Η τουρκική λογική και η ιστορική αλήθεια

για τα νησιά του Αιγαίου

Της κ. Κρινιώς Καλογερίδου

*Σύγχρονα γεωπολιτικά δεδομένα

και Ορθοδοξία

Του Σπύρου Β. Μπαζίνα

*«Άγνωστοι Έλληνες του Επαναστατικού Αγώνα:

Η προσφορά τους μέσα από τα αρχεία του ΕΛΙΑ ΜΙΕΤ»

Της κ. Άννας Κωνσταντινίδου

* Η προοπτική του ψηφιακού ευρώ

Του Δημητρίου Ζακοντίνου

Δοκίμια

*Προβλεπτικότητες

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

* Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη

Επιτίμου Δκτού 1ης Στρατιάς

1821

2021

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Με την ολοκλήρωση του έτους 2021, αναλύοντας το τέταρτο τρίμηνο του 2021, θα λέγαμε ότι ήταν μια περίοδος, όπου κυριάρχησε η έξαρση της πανδημίας του covid 19 παγκοσμίως και η σχετική ηρεμία στα εθνικά μας θέματα, εκτός των συνηθισμένων και αναβαθμισμένων τουρκικών απειλών, ως και της υλοποίησης των σημαντικών αμυντικών συμφωνιών Ελλάδος με Γαλλία και ΗΠΑ.

Στο μέτωπο της πανδημίας είχαμε μια υψηλότερη αύξηση των κρουσμάτων, πλησιάζοντας τα 9.000 κρούσματα ημερησίως στις αρχές Νοεμβρίου, με τον αριθμό των θανάτων να είναι πάνω ή κάτω των 100 ημερησίως, πολύ υψηλό ποσοστό. Τον Δεκέμβριο κυκλοφόρησε μια σκοταριστική μελέτη των καθηγητών κ.κ. Σωτήρη Τσιόδρα και Θεόδωρου Λύτρα για την αύξηση της θνητότητας διασωληνωμένων (έως και 57%), όσο μεγαλώνει ο φόρτος στις ΜΕΘ, αλλά και την αυξημένη θνητότητα εκτός ΜΕΘ (έως 87%). Και μέσα σε αυτή την κατάσταση εμφανίζεται μια νέα μετάλλαξη του ιού, που προερχόταν από την Μπουτσουάνα, που ονομάστηκε ΟΜΙΚΡΟΝ, από το Ελληνικό γράμμα Ο, όπως και όλες οι μεταλλάξεις του ιού χρησιμοποιούν τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου. Η μετάλλαξη Όμικρον, σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις είναι 70 φορές περισσότερο μεταδοτική από την μετάλλαξη Δέλτα και έτσι αποφασίστηκε από τον παγκόσμιο οργανισμό υγείας η επίσηυση της τρίτης δόσης του εμβολίου στους ήδη εμβολιασμένους και η προσπάθεια να πεισθεί και το ποσοστό των αντιεμβολιαστών που ακόμη αρνούνται να κάνουν το εμβόλιο, παρά τον σημαντικό αριθμό θανάτων των μη εμβολιασμένων. Ήδη η Ελλάδα (μέσα Δεκεμβρίου) έχει πάνω από 1,02 εκατομμύρια συνολικά κρούσματα και πάνω από 19.650 θανάτους, ενώ παγκοσμίως τα αντίστοιχα στοιχεία είναι πάνω από 273 εκατομμύρια κρούσματα και περισσότερους από 5,34 εκατομμύρια θανάτους.

Στα εθνικά θέματα είχαμε την καλύτερη περίοδο σε ό,τι αφορά τις τουρκικές προκλήσεις επί του πεδίου. Μόνο οι συνήθειες λεκτικές προκλήσεις και απειλές εναντίον της Ελλάδος, από τους γνωστούς υπόπτους, όπως ο τούρκος πρόεδρος, ο ΥΠΕΞ και ο ΥΠΕΘΑ που συνέχισαν τους λεκτικούς των λεονταρισμούς για κάθε ενέργεια της Ελλάδος, όπως οι συμμαχίες, οι στρατιωτικές βάσεις των ΗΠΑ στην Ελλάδα, οι ασκήσεις με συμμαχικά κράτη και οι αγορές οπλικών συστημάτων με τεχνολογίες αιχμής, κάνοντάς τους νευρικούς και προκλητικούς. Η Ελλάδα συνέχισε την πολιτική των συμμαχιών, δημιουργώντας ένα περιβάλλον ασφαλείας, μοναδικό και πρωτόγνωρο. Η αμυντική συμφωνία Ελλάδος-Γαλλίας, που υπογράφηκε από τον πρωθυπουργό της Ελλάδος και τον Γάλλο πρόεδρο στο τέλος Σεπτεμβρίου, με την απόφαση της Ελλάδος για την αγορά 3+1 Φρεγάτων ΜΠΕΛΑΡΑ, μετά την αγορά 24 Α/Φ RAFAL, προβλέπει μια σημαντική υποχρέωση και των δύο, στο άρθρο 2, δηλαδή «ρήτρα αμυντικής συνδρομής, με την χρήση ένοπλης βίας, σε περίπτωση που μια χώρα δεχθεί ένοπλη επίθεση στην επικράτεια της». Πολλοί αναλυτές επισημαίνουν ότι η επίτευξη αυτής της στρατηγικής συμφωνίας ήταν απότοκος της ξαφνικής συνθήκης AUCUS, μεταξύ ΗΠΑ, Αγγλίας και Αυστραλίας και της ματαιώσης της κατασκευής 12 συμβατικών υποβρυχίων της Αυστραλίας από την Γαλλία και έτσι είναι, αλλά αυτό δεν μας ενοχλεί καθόλου. Και πέραν αυτής υπογράφηκε τον Οκτώβριο η αμυντική συμφωνία ΗΠΑ και Ελλάδος, η εξαιρετική MDCA, που καλύπτει όλα τα θέματα αμυντικής συνεργασίας μας με τις ΗΠΑ, με ιδιαίτερα έμφαση στις δύο στρατηγικές βάσεις των ΗΠΑ

στην Αλεξανδρούπολη και στην Σούδα της Κρήτης. Και οι δύο είναι εξαιρετικής σπουδαιότητας και γεωπολιτικής σημασίας, αφού η βάση της Αλεξανδρούπολης αποτελεί την λογιστική και υποστηρικτική βάση, την βάση συγκέντρωσης και προώθησης στρατευμάτων και υλικών προς τον Βορρά των αμερικανικών δυνάμεων και μάλιστα η βάση που αδρανοποιεί ή μειώνει την σπουδαιότητα των στενών του Βοσπόρου, καθώς και τα στενά παρακάμπτονται, με συνέπεια την μείωση της γεωπολιτικής αξίας της Τουρκίας, με παράλληλη αύξηση της γεωπολιτικής αξίας της Ελλάδος, που μαζί με τα νησιά του Αν. Αιγαίου, που ελέγχουν τα Στενά και την πιο σημαντική αμερικανική βάση παγκοσμίως, το πετράδι του στέμματος των ΗΠΑ, η βάση της Σούδας, που ελέγχει ολόκληρη την Μεσόγειο, από το Σουέζ, έως το Γιβραλτάρ και καθιστούν την Ελλάδα αναγκαία σύμμαχο της υπερδύναμης. Και τούτο αποδεικνύεται με το νομοσχέδιο των γεωρυσιαστών Μενέντεζ και Ρούμπιο, που ψηφίστηκε στα μέσα Δεκεμβρίου με θαυμαστή πλειοψηφία από Κογκρέσσο και αναμένεται η τυπική υπογραφή από τον αμερικανό πρόεδρο για να γίνει νόμος του κράτους, όπου αναδεικνύει την Ελλάδα σε σημαντικότατο σύμμαχο, περίπου στο επίπεδο του Ισραήλ, κάτι μοναδικό και για πρώτη φορά για την Ελλάδα.

Στα διεθνή θέματα κυριαρχούν τα εξής δύο: Η κατάρρευση της τουρκικής οικονομίας, με τον πληθωρισμό να καλπάζει και οι ισοτιμίες λίρας και δολαρίου να σπάνε το ένα ιστορικό ρεκόρ πίσω από το άλλο, με αποτέλεσμα την φτωχοποίηση της τουρκικής κοινωνίας, τις ελλείψεις τροφίμων και τις ατέλειωτες ουρές των τούρκων πολιτών για φθηνό ψωμί, δημιουργώντας ένα εκρηκτικό μίγμα φτώχειας, δυσανεξίας και θυμού, που ενδέχεται να αποτελέσει τον σπινθήρα για εκρηκτικές καταστάσεις. Η κατάσταση αυτή, έχει ματαιώσει όλα τα τουρκικά εξοπλιστικά προγράμματα, καθώς και τα μεγαλεπήβολα φαραωνικά σχέδια του Ερντογάν (π.χ. Κανάλι Κωνσταντινούπολης), ο οποίος εναγωνίως τρέχει σε εχθρούς και φίλους (ΗΑΕ) επιαιτώντας χρηματοδοτήσεις. Ίσως η εσωτερική αυτή κατάσταση να οδηγήσει την ερντογανική τουρκία σε ανεξέλεγκτες εξωτερικές ενέργειες, όπως παρεμπόδιση προγραμματισμένων γεωτρήσεων στην Κυπριακή ΑΟΖ, ή επιθετικές ενέργειες προς, που αλλού(;), την Ελλάδα. Το δεύτερο θέμα είναι η αύξηση της έντασης μεταξύ Δύσης (ΗΠΑ και Ε.Ε.) και Ρωσίας για την Ουκρανία και την Λευκορωσία, με αύξηση των στρατιωτικών δυνάμεων ΗΠΑ – συμμάχων των και Ρωσίας στην περιοχή, που ελπίζουμε να καταλήξει σε μείωση της έντασης και σε κάποια συμφωνία.

Τέλος σε ό,τι αφορά το ΕΛΙΣΜΕ κρίνεται άξιο να μνημονευτεί ότι το 2021, επετειακή χρονιά για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821, το Ινστιτούτο πραγματοποίησε δύο επετειακά συνέδρια, στην Αθήνα και στο Ναύπλιο, παρουσιάζοντας 21 θέματα του Ελληνισμού, που αναφέρονται στο εκδοθέν από το Ινστιτούτο επετειακό βιβλίο «200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821», από τους συγγραφείς – μέλη του ΕΛΙΣΜΕ, ομιλίες με θέματα από την Ελληνική Επανάσταση και τέλος την ολοκλήρωση της Τριλογίας με θέματα τις σχέσεις μας με Αλβανία, Τουρκία και Βουλγαρία, καθώς και το βιβλίο «Υβριδικοί Πόλεμοι»

Χρόνια Πολλά και Καλή Χρονιά.

Αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Μπαλτζώης
Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 016037
Εκδότης-Διευθυντής: Ιωάννης Μπαλτζώης
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος
Συντ/κή Ομάδα: Ε. Τέμπος, Δ. Ηλιόπουλος
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση: ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

Στοιχείο

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88
TK 104 34 Αθήναι
Τηλέφωνο: 210 8211025
Fax: 210 8211056
E-mail: elisme@elisme.gr
Διαδίκτυο: www.elisme.gr

Το Έπος του 1940 και γιατί ηττήθηκαν οι Ιταλοί

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη
Προέδρου του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ

Την 28η Οκτωβρίου του 40, με ιταμό τελεσίγραφο ο Μουσολίνι, που επέδωσε ο Ιταλός πρέσβης στις 03:00 ώρα στον κυβερνήτη της Ελλάδος Ιωάννη Μεταξά, ζητούσε διαβατήριο για την αθανασία του ιδίου ζητούσε παράδοση της αιώνιας Ελλάδας, χωρίς όρους, ζητούσε να διαγραφεί το ένδοξο παρελθόν της, αγνοώντας την ιστορία της.

Ο πρέσβης της Ιταλίας Εμμανουέλλε Γκράτσι έγραψε στο βιβλίο του «Η αρχή του τέλους - η επιχείρηση κατά της Ελλάδος» : «Μόλις καθίσαμε, και επειδή η ώρα ήταν λίγα λεπτά μετά τις τρεις, του είπα αμέσως ότι η Κυβέρνησής μου, μου είχε αναθέσει να του εγχειρίσω προσωπικά ένα κείμενο, που δεν ήτο τίποτε άλλο, παρά το τελεσίγραφον της Ιταλίας προς την Ελλάδα, με το οποίον η Ιταλική Κυβέρνηση απαιτούσε την ελεύθερη διέλευση των στρατευμάτων της στον Ελληνικό χώρο, από τις 6 π.μ. της 28/10/1940. Ο Μεταξάς άρχισε να το διαβάζει. Μέσα από τα γυαλιά του, έβλεπα τα μάτια του να βουρκώνουν. Όταν τελείωσε την ανάγνωση με κοίταζε κατά πρόσωπο, και με φωνή λυπημένη αλλά σταθερή μου είπε: «Alors, c'est la guerre» (Λοιπόν, έχουμε πόλεμο).»

-Γκράτσι: «Pas nécessaire, mon excellence» (όχι απαραίτητα εξοχότατε)-Μεταξάς: «Non, c'est nécessaire» (όχι, είναι απαραίτητο). Αυτό το ΟΧΙ του πρωθυπουργού έγινε Σημαία, σύμβολο, κραυγή στα στόματα ΟΛΩΝ των Ελλήνων και μετουσιώθηκε με το σύνθημα ΑΕΡΑ κατά τις αντεπιθέσεις του Ελληνικού στρατού στο μέτωπο της Ηπείρου, σε πορεία μεγαλειώδους νίκης, με καταλυτικές εξελίξεις, απaráμιλλης σημασίας για τις συμμαχικές δυνάμεις και την

τελική έκβαση του πολέμου, που θα αναφερθούμε στην συνέχεια.

Στις 28 του Οκτώβρη του 1940 ο φασισμός που ταυτίζεται με την έννοια του σκοταδισμού και της καταπίεσης, χτυπούσε την πόρτα της Ελλάδας. Ζητούσε «γην και ύδωρ». Ζητούσε να καθυποτάξει την περήφανη ελληνική ψυχή, να κουρελιάσει την προαιώνια αρετή του Έλληνα. Τότε, όπως και πάντα, δεν υπήρξε κανένα δίλημμα. Όταν ήλθε η φασιστική επίθεση, ο Ελληνικός λαός ενωμένος και σύσσωμος ξεχύθηκε στους δρόμους με δύναμη, με πάθος, με ενθουσιασμό. Οι Έλληνες πατριώτες πρόταξαν τα στήθια τους στο ξένο φασισμό και όρθωσαν το ΟΧΙ τους δυναμικό και νικηφόρο, γράφοντας το δοξασμένο έπος της Αλβανίας. Ο Ελληνικός λαός, αγηφώντας τότε αριθμητικές αναλογίες και ρεαλιστικούς υπολογισμούς, όπως και σήμερα κάποιοι επικαλούνται για την Τουρκία, καταξίωσε το ένδοξο παρελθόν και το μεγαλείο της φυλής. Επιβεβαίωσε για μια ακόμα φορά ότι η μεγαλοσύνη στους λαούς μετριέται με το αγωνιστικό φρόνημα, την απόφαση για θυσία και «της καρδιάς το πύρωμα».

Η ιαχή "ΑΕΡΑ" σκόρπισε, σαν φθινοπωρινά φύλλα, τις 5 από τις 9 Ιταλικές καλά εξοπλισμένες Μεραρχίες, των δύο Σωμάτων Στρατού, του XXV Σ.Σ. Τσαμουριάς και του XXVI Σ.Σ. Κορυτσάς. Από αυτούς, 14.000 περίπου έπεσαν νεκροί στα παγωμένα βουνά, 18.000 ήταν τραυματίες και άχρηστοι από κρυοπαγήματα και 13.000 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Ήταν οι πρώτες νίκες του ελευθέρου κόσμου. Η αρχή της συντριβής του φασισμού. Από Ελληνικής

πλευράς η ηρωική Ηπειρώτικη VIII Μεραρχία Πεζικού ενισχυμένη με διάφορες Μονάδες και Συγκροτήματα, που είχε στον τομέα της όλο το μέτωπο της Ηπείρου, με Διοικητή τον Υποστράτηγο Χαράλαμπο Κατσιμήτρο. Οι δε Ελληνικές απώλειες ήταν 7.989 νεκροί.

Να αναφερθεί, ότι τακτικά η Ελλάδα παρέταξε άμυνα επί ολόκληρης της μεθορίου της από την Ήπειρο, ως την Μακεδονία και την Θράκη, με 5 Σώματα Στρατού, των 2 έως 3 Μεραρχιών Πεζικού, συνολικής δύναμης μετά την επιστράτευση περίπου 300.000 ανδρών. Στο μέτωπο της Ηπείρου και Θεσσαλίας ήταν το Α' Σ.Σ. με την ΙΙα-ΙΙΙη και VIIη Μεραρχία, η οποία αντιμετώπισε 5 Μεραρχίες από τις 10 Μεραρχίες των Ιταλών.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Αναλύοντας τις πολεμικές επιχειρήσεις και τα αποτελέσματά των διαπιστώνονται τα παρακάτω:

Α. Η επιλογή του Γενικού Επιτελείου της τοποθεσίας αμύνης «Ελαία – Καλαμά» υπήρξε επιτυχής.

Β. Το Ιταλικό σχέδιο επιχειρήσεων κατά της Ελλάδος, ως στρατηγική σύλληψη ήταν αριστοτεχνικό. Κατά την εφαρμογή του όμως απέτυχε, λόγω σφαλμάτων και παραλείψεων της ηγεσίας του.

Γ. Βασικό σφάλμα της Ιταλικής Διοίκησης υπήρξε η υπεραισιοδοξία της και ταυτόχρονα η υποτίμηση του αντιπάλου, ως και τις δυνατότητες του Ελληνικού Στρατού. Έτσι διέπραξε τα εξής ολέθρια λάθη:

1. Εξεδήλωσαν την επίθεση παραμονές της χειμερινής περιόδου, με αποτέλεσμα την μειωμένη απόδοση τόσο της αεροπορίας, όσο και των αρμάτων μάχης.

2. Δεν προικοδότησε δια αναλόγων δυνάμεων την κυρία προσπάθεια στην Ήπειρο, διαθέτοντας από τις δέκα Μεραρχίες μόνο τις πέντε.

3. Οι Ιταλικές δυνάμεις ενισχυόμενες είχαν κατά την έναρξη των επιχειρήσεων 10 Μεραρχίες Πεζικού, 1 Θωρακισμένη Μεραρχία, 1 Μεραρχία Ιππικού, 4 Συντάγματα Βερσαλιέρων και 8 Τάγματα Αλβανών. Το Ελληνικό Α' Σώμα Στρατού 3 Μεραρχίες Πεζικού.

4. Υπέστη η Ιταλική ηγεσία και τα στρατεύματα της μεγάλο αιφνιδιασμό λόγω της εκπληκτικής αντίστασης των ελληνικών δυνάμεων, καθόσον η πεποίθηση και το κλίμα αισιοδοξίας που διακατείχε τους πάντες ήταν ότι επρόκειτο για ένα υγιή περίπατο και σε 2-3 εβδομάδες θα ήταν στην Αθήνα.

Δ. Ολέθριο σφάλμα για την Ιταλική διοίκηση ήταν η ακαμψία του σχεδίου επιχειρήσεων, εν αντιθέσει προς τα ελληνικά σχέδια, που ήταν εύκαμπτα, αναπροσαρμόσιμα στις απαιτήσεις του αγώνα και εφαρμόστηκαν με μεγάλη επιτυχία. Επέμεινε η ιταλική διοίκηση

στην κυρία κατεύθυνση, στον κεντρικό άξονα Καλπάκι-Ιωάννινα και δεν εκμεταλλεύτηκε την επιτυχία δευτερευουσών κατευθύνσεων, με αποτέλεσμα την συνεχή φθορά και τελικά την ήττα. Ο Νότιος παραθαλάσσιος άξονας σημείωνε επιτυχία και προήλυνε, ο δε Βόρειος άξονας σημείωσε διάσπαση με την Μεραρχία Τζούλια στην περιοχή του Μετσόβου, με αποτέλεσμα να επέμβει αποφασιστικά η Μεραρχία Ιππικού και μετά από σκληρότατες μάχες τελικά να την αναχαιτίσει, να προελάσει και να σημειώσει αρχές Νοεμβρίου την πρώτη νίκη κατά του άξονα στην Ευρώπη και αυτή ήταν Ελληνική.

Ε. Οι επιτεθέμενες Ιταλικές δυνάμεις προσπάθησαν να διασπάσουν την τοποθεσία Καλπακίου σε σχηματισμούς μάλλον παρελάσεως παρά επιθέσεως, καθιστάμενες έτσι άριστος στόχος του εξαιρετικού Ελληνικού πυροβολικού, με την εκπληκτική του ευστοχία και αποτελεσματικά πυρά.

Στ. Αποδεικνύεται περίτρανα ότι δεν αρκεί μόνο η υλική ισχύς για να καταβληθεί ένα Έθνος, που εγείρεται σύσσωμον και αποφασίζει εθελοντικά να εξασφαλίσει την ελευθερία του.

Ζ. Τέλος θα πρέπει να καταρριφθεί ο μύθος ότι οι Ιταλοί δεν πολέμησαν γενναία και για αυτό νίκησε ο ελληνικός στρατός. Αντιθέτως, τόσο οι Ιταλοί, όσο και οι Έλληνες πολέμησαν γενναία, έδωσαν σκληρότατες μάχες, η δε μάχη στο ύψωμα 731 ήταν οι σύγχρονες Θερμοπύλες του Ελληνισμού και αυτό το αποδεικνύει ο μεγάλος αριθμός νεκρών και τραυματιών και από τις δύο πλευρές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με αφορμή την επέτειο του ΟΧΙ και του έπους του 1940, ας ατενίζουμε με αισιοδοξία το μέλλον. Με αισιοδοξία και αγάπη προς την πατρίδα οι αβεβαιότητες γίνονται ευκαιρίες. Ας φανούμε υπεύθυνοι συνεχιστές των ηρωικών προγόνων μας. Μας συντροφεύουν οι αόρατες σκιές των ηρώων μας, οι συνολικά 13.936 νεκροί και οι 41.217 τραυματίες και εξαφανισθέντες. Και επιτακτική ανάγκη, να βρούμε όλους τους 7.989 νεκρούς μας που έπεσαν στην Βόρειο Ήπειρο και ελάχιστοι είναι σήμερα ενταφιασμένοι σε μόνο δύο οργανωμένα Ελληνικά Στρατιωτικά Κοιμητήρια που υπάρχουν στους Βουλιαράτες και την Κλεισσούρα και να τους τιμήσουμε όπως επιβάλλει η ηθική κάθε λαού, αλλά και η Ελληνική παράδοση. 80 χρόνια και ακόμη χιλιάδες ήρωες είναι θαμμένοι σε ομαδικούς τάφους, σε πολλά σημεία στην Βόρειο Ήπειρο. Ως Ηπειρώτης και ως Έλληνας δεν μπορώ να δεχτώ την δικαιολογία, ότι δεν μας επέτρεψε τόσα χρόνια η Αλβανία.

Πηγές: Με πληροφορίες και στοιχεία από τα αρχεία της Διεύθυνσης Ιστορίας Στρατού του ΓΕΣ.

Η κρίσιμη διετία 2022-2023

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ
Αντιπροέδρου ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Όλα δείχνουν ότι τα έτη 2022 και 2023 θα αποτελέσουν περίοδο υψηλής επικινδυνότητας για την ευρύτερη περιοχή εθνικού ενδιαφέροντος, λόγω σειράς μεταβλητών οι οποίες καθιστούν το γεωπολιτικό τοπίο ρευστό και λιγότερο προβλέψιμο.

Η διαχρονική τουρκική αναθεωρητική πολιτική σε βάρος της Ελλάδος και της Κύπρου και το διαρκώς επιδεινούμενο εσωτερικό τοπίο στην Τουρκία (πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό) σε συνδυασμό με την τρέχουσα υλική στρατιωτική ανισορροπία Ελλάδος - Τουρκίας (θα εξομαλυνθεί σε σημαντικό βαθμό μετά το 2026), πιθανόν να θέσει την Τουρκία στον πειρασμό να προκαλέσει, με σειρά προκλήσεων, διακρατική κρίση ή και τετελεσμένα σε Ελλάδα ή και την Κύπρο. Με τον τρόπο αυτό ο Πρόεδρος Ερντογάν θα ικανοποιούσε διαχρονικά επεκτατικά τουρκικά σχέδια, θα επετύγχανε ανατροπή των αρνητικών δημοσκοπήσεων και θα βάδιζε προς τις εκλογές με κυρίαρχο θέμα την εξωτερική πολιτική αντί της οικονομίας.

Στην ιεράρχηση εθνικών προτεραιοτήτων, για το επόμενο διάστημα, το προβάδισμα έχει το Κυπριακό. Η προάσπιση της Κύπρου πέρα από ηθική και νομική υποχρέωση αποτελεί ζωτικό εθνικό συμφέρον. Η αποσόβηση κινδύνων αλλά και η διεκδίκηση πλήρους ενασκήσεως της εθνικής κυριαρχίας και των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων δίχως αστερίσκους, επιτάσσει εγρήγορση, πρωτοβουλίες και δράση στις ακόλουθες κατευθύνσεις:

1. Ταχεία αξιοποίηση αμυντικών συμμαχιών με Γαλλία, ΗΠΑ και ΗΑΕ. Διατήρηση και επαύξηση στρατηγικής συνεργασίας με Ισραήλ, Αίγυπτο και άλλα Αραβικά κράτη.
2. Ενεργός διπλωματική εμπλοκή σε Λιβύη και Βαλκάνια. Καθορισμός «κόκκινων γραμμών».
3. Καθορισμός σειράς όρων και προϋποθέσεων προ ενάρξεως διαπραγματεύσεων προς επίλυση του Κυπριακού στην βάση Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ). Διαφορετικά η βάση της ΔΔΟ θα οδηγήσει σε μη βιώσιμη λύση τύπου «Ανάν». Σε

κάθε περίπτωση εάν η Τουρκία προβεί σε χρήση βίας στην μεγαλόνησο, η Ελλάς και Κύπρος θα πρέπει να είναι προετοιμασμένες για δυναμική αποκατάσταση του Διεθνούς Δικαίου.

4. Ταχεία υλοποίηση εξοπλιστικού προγράμματος. Υψηλή διαθεσιμότητα και αναβάθμιση υφιστάμενου υλικού. Επιπρόσθετος άμεσος και «φθηνός» εξοπλισμός για απόκτηση δυνατότητας ασυμμέτρου καταστρεπτικού αποτελέσματος, με εκμετάλλευση της γεωγραφίας και σύγχρονης τεχνολογίας (ταχεία κάλυψη κενών στρατιωτικής αποτροπής). «Εξυπνη» και άμεση επέκταση του εξοπλισμού της Κύπρου.

5. Έμπρακτη και ξεκάθαρη πολιτική βούληση αξιοποίησεως των υποθαλασσίων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων (δεν αναιρείται με αυτό η «πράσινη» ανάπτυξη).

6. Προετοιμασία πλήρους ενασκήσεως κυριαρχικών δικαιωμάτων (προετοιμασία συμμαχών, χάραξη γραμμών βάσεων, ολοκλήρωση συμφωνίας ΑΟΖ με Αίγυπτο).

7. Ψύχραιμες αντιδράσεις έναντι τουρκικών προκλήσεων (δεν συρόμεθα στις πρωτοβουλίες «παγίδα» του αντιπάλου αλλά εμείς επιλέγουμε τόπο και χρόνο αναμετρήσεως, εάν απαιτείται). Ταυτόχρονα η πολιτική η ηγεσία θα πρέπει να καθορίσει σαφείς και όχι γενικόλογες «κόκκινες γραμμές», ενώ παράλληλα η Τουρκία (και κάθε σύμμαχός μας) θα πρέπει να πεισθεί για την ελληνική πολιτική βούληση χρησιμοποίησεως των ΕΔ σε περίπτωση παραβιάσεως αυτών.

Για το σύνολο των προαναφερθέντων απαιτείται πολιτική σύμπνοια, τουλάχιστον από τα κόμματα εξουσίας. Η Ιστορία διδάσκει ότι η επικράτηση της κομματικής ιδιοτέλειας οδηγεί την χώρα σε εθνικές περιπέτειες. Οι πολιτικοί που ενδιαφέρονται για την αξιοπιστία αλλά και την υστεροφημία τους θα πρέπει να θέτουν εθνικά θέματα εκτός της προεκλογικής ατζέντας.

30 – Νοεμβρίου – 2021

Σ.Συντάξεως Η πολιτική σύμπνοια, κατά την κοινή λογική, επιτυγχάνεται με την αμοιβαία κατανόηση ενός πλέγματος προβλημάτων σε εθνικό επίπεδο και με σύμφωνο αποφαντικό περί του δέον γενέσθαι. Αλλοίως αντιμετωπίσεις παραπέμπουν σε υπηρετήση αλλοίων σκοπιμοτήτων.

Ανθρωπισμός

Του κ. Παναγιώτη Ι. Καραφωτιά

τ. Διευθύνοντας Συμβούλου του Γραφείου ΟΗΕ για την Ελλάδα, Κύπρο, Ισραήλ
καθηγητού Διεθνών Σχέσεων, Συγγραφέως

Είναι πλέον «ηλίου φαεινότερον» -και δεν χρειάζονται ειδικές γνώσεις- ότι ο πλανήτης Γη παρακμάζει και κινδυνεύει σοβαρά να καταστραφεί μαζί με τα έμβια κ.λπ. όντα που φιλοξενεί, και δεν θα φταίει η τρύπα του όζοντος, αλλά η «τρύπα» στην ανθρώπινη συνείδηση ιδιαίτερα των ισχυρών οι οποίοι, αθεράπευτοι από την αλαζονεία της εξουσίας, φανατίζονται, διαφθείρονται, απανθρωπίζονται και έχοντας την ψευδαίσθηση της αιώνιας ζωής και των υπεράνθρωπων δυνάμεων που διαθέτουν, μεριμνούν μόνον για την ικανοποίηση των εφήμερων παθών τους, εθελοτυφλούν και αδιαφορούν για το μέλλον των συνανθρώπων τους. Ο δε κυνισμός και η ακηδία τους αποδεικνύονται περίτρανα -μεταξύ άλλων- από το γεγονός της αναζήτησης άλλων πλανητών για να μεταναστεύσουν ή κατασκευής καταφυγίων σε περίπτωση πυρηνικού πολέμου. Κλεισμένοι μέσα σε υπερπολυτελείς πύργους, και αποχαυνωμένοι από τα σαρκικά τους πάθη, αγωνιούν να βλέπουν την αύξηση των κερδών τους στην οθόνη των Η/Υ τους από τις απάνθρωπες δραστηριότητές τους, π.χ. πολεμικές συγκρούσεις, ναρκωτικά, πρώτες ύλες, χρηματιστήρια κ.λπ., αδιαφορώντας για την τραγική μοίρα εκατομμυρίων συνανθρώπων τους. Η αξία των ανθρώπων έχει εκλείψει μπροστά στα κέρδη! Τομαρισμός, αυτισμός, μισανθρωπισμός, απανθρωπισμός. Η υλιστική παραφροσύνη στο ζενίθ!

Φροντίζουν δε, με κάθε μέσο, ΜΜΕ, κινηματογράφο κ.λπ., να εκμαυλίζουν τους λαούς, καλλιεργώντας ιδιαίτερα την εικονική πραγματικότητα με αναξιοκρατία, ψευδοπρότυπα, αδιαφάνεια, υπερβολές, πληθωρικές διαφημίσεις, προβάλλοντας για κερδοσκοπικούς λόγους την υποκουλτούρα, άκρατη σεξουαλικότητα, ακραία ζωοφιλία, ακραίο καλλωπισμό κ.λπ., ώστε να τους εκμεταλλεύονται και να τους χρησιμοποιούν δίκην αγέλης για να συνεχίζουν το ανθρωποκτονικό τους έργο, έχοντας αναγάγει σε δόγμα την υπερίσχυση των ενστίκτων και όχι του περιβάλλοντος, της παιδείας κ.λπ. στα πλαίσια ενός στυγνού ανταγωνισμού με τη θεωρία-δόγμα του «απαραίτητου εχθρού»! Το αποτέλεσμα: κατακερματισμός, πολιτικός, θρησκευτικός, κοινωνικός, με τους νέους να βρίσκονται σε σύγχυση και να στρέφονται στον αγνωστικισμό, στον αθεϊσμό. Η ΟΥΝΕΣΚΟ στο Προοίμιο της αναφέρει: «Εφόσον οι πόλεμοι γεννιούνται στη σκέψη των ανθρώπων, εκεί πρέπει να οικοδομήσουμε τις άμυνες της ειρήνης». Κι αυτό αναδεικνύει την αξία και σημασία της παιδείας!

Βέβαια, ο μέγας Σοφοκλής είπε πριν τρεις χιλιάδες χρόνια το τραγικό «περίφημο» : «Πολλά τα δεινά κουνέν ανθρώπου δεινότερων πέλει», αλλά στο μεταξύ, υπήρξε πρόοδος, πολιτισμός και δημοκρατία, που θεμελιώθηκαν στη θυσία εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων στον αγώνα τους ενάντια στη βαρβαρότητα και τον ολοκληρωτισμό. Όμως, οι αθεράπευτα υλιστικά παράφρονες και μη επιδεκτικοί ολιστικής

μάθησης, κατόρθωσαν με κάθε ανήθικο τρόπο να υπονομεύσουν τον πολιτισμό και τη δημοκρατία στρεβλώνοντας τα αντίστοιχα σε «**πωλητισμό**» και «**δημοκρατία**».

Μετά τον Α' ΠΠ με 27 εκατομμύρια ανθρώπινα θύματα, ιδρύθηκε στο βωμό τους η ΚτΕ για να εδραιώσει την ειρήνη. Όμως, στην πορεία επικράτησαν οι επιτήδαιοι εξουσιομανείς, κερδομανείς, που απέρριψαν το σπουδαίο Σύμφωνο Kellogg-Briand, που απαγόρευε τον πόλεμο, ενώ οι ίδιοι είχαν γίνει κράτος εν κράτει!

Ακολούθησε η μεγαλύτερη ανθρωποσφαγή, ο Β' ΠΠ με περίπου 80 εκατομμύρια θύματα, στο βωμό των οποίων θεμελιώθηκε ο ΟΗΕ, ο οποίος, όμως, απαξιώνεται, υπονομεύεται και οδηγείται από τους «γνωστούς-άγνωστους» στο δρόμο της ΚτΕ, ενώ, με την οικουμενικότητα που έχει αγγίξει -193 Κράτη Μέλη τώρα- και με τις 30 Οργανώσεις του, θα μπορούσε να επιλύσει όλα τα προβλήματα της ανθρωπότητας.

Γενικά, παρατηρείται σε παγκόσμιο επίπεδο μια **απαξίωση και στρέβλωση πνευματικών αξιών και ιδανικών**, και αντίθετα, πρυτανεύει **πνεύμα υλιστικής παραφροσύνης, υλιστικός πανθηδονισμός!** Τρανή επίσης απόδειξη του απανθρωπισμού αποτελεί η συμπεριφορά εξουσιαστικών, κερδοσκοπικών κυκλωμάτων έναντι των συνεχιζόμενων πολεμικών συγκρούσεων, γενοκτονιών, τρομοκρατίας, πείνας, φτώχειας, προσφυγιάς κ.λπ., όπως απέδειξε η συμπεριφορά ορισμένων νέο-ιμπεριαλιστικών ηγεσιών π.χ. της Τουρκίας, Αφγανιστάν, Τζιχαντιστών κ.ά. τη στιγμή που περίπου 850 εκατομμύρια άνθρωποι υποσιτίζονται, 100 εκατομμύρια είναι άστεγοι, 3 δισεκατομμύρια δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό, 84 εκατομμύρια πρόσφυγες κ.λπ. Όμως, την ίδια στιγμή περίπου 2 τρις δολάρια δαπανώνται για εξοπλισμούς στα πλαίσια του δόγματος του **απαραίτητου εχθρού**, που έχουν επινοήσει οι «Αρχοντες» του ανταγωνισμού. Ή μήπως έχουν συγκινηθεί οι «Βαρόνοι της κοκαΐνης», οι Τζιχαντιστές κ.ά. επαγγελματίες τρομοκράτες έναντι της νέας πανδημίας-μάστιγας, του κορωνοϊού; Αντί να επιδείξουν πνεύμα ανθρωπισμού, αλληλεγγύης και συνεργασίας, με απάθεια καπηλεύονται και εκμεταλλεύονται όπου μπορούν την ανθρωπινή τραγωδία στο έπακρον.

Το ίδιο ισχύει και για άλλα «εγκλήματα» όπως της δουλεμπορίας και της αφαιμάξης εγκεφάλων, με τη σύγχρονη Αριάδνη, διεφθαρμένη κι αυτή, να υφαίνει ειδικό ιστό όχι για να οδηγήσει το Θησέα στον Μινώταυρο, αλλά ιστό παγίδευσης του ίδιου του Θησέα!

Τελικά, το τραγικό συμπέρασμα είναι ότι ο ανθρωπισμός αγνοείται, υπονομεύεται και αφανίζεται παγκοσμίως, και στη θέση του δολιώς ή βιαίως επιβάλλεται ένας στυγνός ΑΠΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ που ανοίγει το δρόμο προς μία νέα Βαβέλ και έναν νέο Αρμαγεδδώνα. ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ!

ΑΥΚΥΣ και ελληνοτουρκικά

Ρευστές γεωπολιτικές και στρατηγικές ανακατατάξεις

Του Δρος Παναγιώτη Ήφαιστου

Ομ. Καθηγητού Διεθνών Σχέσεων – Στρατηγικών Σπουδών, Παν/μιο Πειραιώς

Οι «συμμαχικές συγκλίσεις» ΗΠΑ, Μεγάλης Βρετανίας και Αυστραλίας δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. Εντάσσεται σε μια λογική πλανητικών ανακατανομών ισχύος και συμφερόντων λόγω αλλαγής των δομών ισχύος που προκάλεσε η πτώση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης το 1989-90.

Το πώς εξελίσσονται τα πράγματα, πάντως, αφορούν ζωτικά την Ελλάδα επειδή ανεξάρτητα των μακροχρόνιων προεκτάσεων η Τουρκία «σαν έτοιμη από καιρό» σπεύδει να εκμεταλλευτεί τα γεγονότα, να ενισχύσει τα ερείσματά της, να κάνει συναλλαγές με τις μεγάλες δυνάμεις με σκοπό την στρατηγική αναβάθμισή της.

Με κάθε νοητό κριτήριο η Ελλάδα έχει συμφέρον να μην δημιουργήσει παραστάσεις που ενισχύουν την Τουρκική στρατηγική να καταστεί περιφερειακή δύναμη που θα συναλλάσσεται προνομιακά με τις μεγάλες δυνάμεις.

Μια μικρή ιστορική αναδρομή

Μετά τον Ψυχρό Πόλεμο: «Γεμίζοντας» τα κενά ισχύος

Καλά κάνουμε να δούμε τις εξελίξεις σε αναφορά με την συμφωνία ΗΠΑ, Βρετανίας, Αυστραλίας υπό ένα ευρύτερο πρίσμα ενταγμένο στις στρατηγικές εξελίξεις των τελευταίων δεκαετιών.

Εισερχόμενοι στην Μεταψυχροπολεμική εποχή το 1989-90 σταδιακά «επιταχύνθηκε» η ανάδυση του πολυπολικού συστήματος που αποτελείται από πολλές μεγάλες και εν δυνάμει ηγεμονικές δυνάμεις.

Αναμενόμενα η ισχυρότερη ηγεμονική δύναμη, οι ΗΠΑ –εάν μη τι άλλο για λόγους που αφορούν το γεγονός κατοχής πυρηνικής ισχύος από πολλές πλέον μεγάλες δυνάμεις και της ανάγκης μείωσης του κινδύνου αστάθειας που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ένα πυρηνικό πόλεμο που θα κατέστρεφε τον πλανήτη–, αντί μιας λελογισμένης διαχείρισης προς μια νέα πλανητική ισορροπία δυνάμεων, επηρεασμένη από νεοφιλελεύθερα ιδεολογήματα περί ηγεμονικής κυριαρχίας, άπληστα και αλόγιστα έσπευσε να «γεμίσει τα κενά ισχύος» κυριολεκτικά κατεδαφίζοντας κράτη και ολόκληρες περιφέρειες προκαλώντας

όχι μόνο αστάθεια αλλά και αβάστακτες κακουχίες εκατομμυρίων ανθρώπων.

Διευκολύνθηκε και από την ευκολία που πολλά μέλη άλλων κοινωνιών πίστεψαν πως επέρχεται κάποιου είδους μυστήρια «παγκοσμιοποίηση» που φέρνει ένα ανθόσπαρτο πλανήτη και που επιτυγχάνεται με «ανθρωπιστικούς βομβαρδισμούς».

21ος αιώνας: Η επιτάχυνση

Καθώς εισερχόμαστε βαθύτερα στον 21ο αιώνα αυτές οι στρατηγικές εξελίξεις, ολοφάνερα, επιταχύνονται:

α) λόγω αναπόδραστης κατατριβής των ΗΠΑ (επειδή όπως μερικοί επισήμαναν τότε η υπερεπέκταση βλάπτει ακόμη και υπερδυνάμεις) και

β) επειδή παρά το γεγονός πως οι ΗΠΑ παραμένει το ισχυρότερο κράτος μοιραία οδηγεί σε εξισορροπητικές αποφάσεις όπως η απόφαση ΑΥΚΥΣ των ΗΠΑ/Βρετανίας και Αυστραλίας.

Τα ζητήματα αυτά είναι μπροστά μας, δείχνουν τους προσανατολισμούς καθώς προχωρούμε βαθύτερα τον 21 αιώνα και δεν μπορούν να εξαντληθούν σε ένα μικρό κείμενο. Εν τούτοις, μπορούμε, συντομογραφικά και ενδεικτικά, να θίξουμε μερικές πτυχές.

Brexit: Όχι τόσο τυχαίο

Κατά πρώτον, όπως έχουμε γράψει εδώ, με αφορμή την έξοδο της Μεγάλης Βρετανίας από την ΕΕ, «όταν αναλύουμε ή τοποθετούμαστε για γεγονότα βαθύτατων γεωπολιτικών και γεωστρατηγικών προεκτάσεων όπως το Brexit, χρήζει να γνωρίζουμε ότι το παρελθόν και το μέλλον συνδέονται με διαχρονικούς στρατηγικούς σκοπούς των δυνάμεων εκείνων οι οποίες διαθέτουν κρατικά επιτελεία, στρατηγικό σχεδιασμό και σταθμίσεις και εκτιμήσεις για το πώς εξελίσσονται οι τάσεις στην διεθνή πολιτική τα επόμενα χρόνια ή ακόμη και τις επόμενες δεκαετίες».

Ας θυμηθούμε ποια ήταν η Μεγάλη Βρετανία

Να υπενθυμίσουμε ότι η Μεγάλη Βρετανία επί αιώνες και μέχρι το 1945 ήταν η κυρίαρχη ναυτική υπερδύναμη και

α) με τον στόλο της και το δεσποτικό αποι-

κιοκρατικό σύστημα ήλεγχε το μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη,

β) ασκούσε ασφυκτική στρατιωτική επιποπτεία πάνω στην Περίμετρο της Ευρασίας εμποδίζοντας τις ηπειρωτικές δυνάμεις (βασικά την Ρωσία και την Γερμανία) να κατέβουν νότια στα «θερμά νερά» και

γ) εφάρμοζε διαίρει και βασίλευε στην Ηπειρωτική Ευρώπη για να μην μπορέσει μια άλλη δύναμη ή μια συμμαχία δυνάμεων να κυριαρχήσει πάνω στην Ευρασία.

ΗΠΑ - Ηνωμένο Βασίλειο μια ειδική σχέση με παρελθόν

Συντομεύοντας ζητήματα που έχουν αναπτυχθεί εκτενώς σε άλλα κείμενα, υπογραμμίζονται μερικές πτυχές που ερμηνεύουν το γεγονός πως οι κοινές στρατηγικές πρωτοβουλίες με ΗΠΑ δεν είναι κεραυνός εν αιθρία:

1) Το Ηνωμένο Βασίλειο πρωτοστάτησε για να αφήσουν οι ΗΠΑ την στρατηγική ουδετερότητα και να αντικαταστήσουν το Λονδίνο ως ο μεγάλος γεωπολιτικός στρατηγικός δρών και το ηγετικό κράτος της ναυτικής συμμαχίας προϊόν της οποίας ήταν και η Ατλαντική Συμμαχία.

2) Ήδη κατά την διάρκεια του πολέμου διευκόλυνε τις ΗΠΑ με παροχή τεχνολογίας για παραγωγή πυρηνικών όπλων ενώ ανέπτυξε τότε αθέατες προσεγγίσεις που εμπράγματα και νοηματικά ανέπτυξαν την ειδική σχέση Αμερικής-Βρετανίας την οποία εμείς θεωρούμε ως μεγάλη δύναμη με «ετερόφωτη ισχύ».

3) Αυτό εκπληρώθηκε τόσο με συνεργασίες σε όλους τους τομείς συμπεριλαμβανομένου του στρατιωτικού αλλά κυρίως με το να αναπτύξει την «ειδική σχέση» με την Ουάσιγκτον.

4) Αυτό σήμαινε ότι το Λονδίνο ήταν και όπως καταμαρτυρείται μετά το Brexit συνεχίζει να είναι ο κυριότερος στρατηγικός σύμβουλος της Ουάσιγκτον, ιδιαίτερα εάν λάβουμε υπόψη ότι εν πολλοίς διαιώνισε τα αποικιοκρατικά κρατικά επιτελεία και ότι η στρατηγική εμπειρία των στελεχών ήταν πολύτιμη για την νέα υπερατλαντική δύναμη.

5) Εντασσόμενη στην τότε ΕΟΚ δεκαετία του 1970 (επιτεύχθηκε μετά την αποχώρηση του Ντε Γκολ) σκοπός που ευνόησε και η Ουάσιγκτον ήταν να ελέγχει τις εξελίξεις, ιδιαίτερα στα «μέτωπα» Γερμανίας, Γαλλίας, Ρωσίας.

6) Με την σχετική ισχύ των ΗΠΑ σταδιακά να μειώνεται και ενόψει μεγάλων στρατηγικών εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο και στον πλανήτη διόλου τυχαία Ουάσιγκτον αλλά και Λονδίνο έκριναν ότι το «Brexit» ευνοούσε νέους στρατη-

γικούς χειρισμούς και διαιώνιση εάν όχι ανάπτυξη της «ειδικής σχέσης».

Αγγλοσαξονική συμμαχία

Κατά δεύτερον, και υποχρεωτικά συντομεύοντας, χρήζει να γνωρίζουμε ότι όταν οι μεγάλες δυνάμεις παίρνουν αποφάσεις α) υπάρχουν ορατές αλλά και αθέατες πτυχές, β) εντάσσονται σε αλληλένδετους βραχυχρόνιους, μεσοπρόθεσμους και μακροχρόνιους σκοπούς και εναλλακτικά στρατηγικά σενάρια και γ) μόνο ότι βραχυχρόνια είναι ορατό στους τρίτους ενδιαφερόμενους, δεν επαρκεί για κατανόηση των βαθύτερων αιτίων και των μακροχρόνιων σκοπών.

Ενώ ολοφάνερα και καταμαρτυρούμενα η «αγγλοσαξονική συμμαχία» είναι μια μεταπολεμική σταθερά που διαιωνίζεται και βαθαίνει Μεταψυχρο-πολεμικά, βρισκόμαστε ακόμη στην αρχή συμμαχικών συγκλίσεων και εξισορροπητικών αποφάσεων.

Ως προς αυτά ολοκληρώνουμε φωτίζοντας ορατές τάσεις εντός των εξισορροπητικών αποφάσεων που απαιτείται να ενταχθούν σε μια μακροχρόνια λογική.

1. Το ότι η Κίνα είναι η μεγάλη στρατηγική πρόκληση δεν είναι νέο αλλά επιβεβαιώνεται ολοένα και περισσότερο.

2. Ενώ υπάρχουν και άλλες αναδυόμενες μεγάλες δυνάμεις στεκόμαστε σε τρεις που αφορούν ζωτικά την Ευρώπη και κατ' επέκταση και την Ελλάδα.

Αναφερόμαστε στην Γαλλία, την Γερμανία και την Ρωσία, παρατηρώντας όπως ξανά γράφτηκε εδώ ότι μετά το 1990 για αυτούς τους στρατηγικούς λόγους η ΕΕ είναι μικρό караβάκι πάνω στα μεγάλα Μεταψυχροπολεμικά στρατηγικά κύματα.

3. Ενώ η μόνη σχετικά προβλέψιμη δύναμη είναι η Γαλλία –της οποίας όμως τις μακροχρόνιες αποφάσεις δεν μπορεί προσδιορίσει επακριβώς– τα περισσότερα περιστρέφονται γύρω από το Γερμανικό ζήτημα.

Οι πλείστοι αξιόπιστοι και σοβαροί αναλυτές της Δύσης θεωρούν ότι το πιθανότερο μακροχρόνιο ενδεχόμενο είναι στρατηγική σύγκλιση ΗΠΑ-Ρωσίας για εξισορρόπηση της Κίνας με ερωτήματα για τον ρόλο της Ινδίας σε αυτή την περίπτωση.

Ενώ πολλά είναι απρόβλεπτα σίγουρα κάτι σημαντικό είναι ορατό, σταθερό και δυναμικό:

α) Το Γερμανικό ζήτημα αφορά ζωτικά την Γαλλία περισσότερο από κάθε άλλο,

β) τυχόν συμμαχική σύγκλιση Γερμανίας-

Ρωσίας αλλάζει δραστικά τα γεωπολιτικά δεδομένα της Ευρασίας εξ ου και η αρνητική στάση πολλών όταν αναπτύσσονται τέτοιες τάσεις και γ) ενώ βλέπουμε και ακούμε για συγκλίσεις Ρωσίας-Κίνας κανείς δεν μπορεί να υποτιμά τις πολύ μεγάλες ιστορικές διαφορές των δύο δυνάμεων αλλά και τις εν δυνάμει μεγάλες μακροχρόνιες γεωπολιτικές διαφορές τους.

Για το τελευταίο, επισημαίνεται ότι οι πλείστοι αξιόπιστοι και σοβαροί αναλυτές της Δύσης θεωρούν ότι το πιθανότερο μακροχρόνιο ενδεχόμενο είναι στρατηγική σύγκλιση ΗΠΑ-Ρωσίας για εξισορρόπηση της Κίνας με ερωτήματα για τον ρόλο της Ινδίας σε αυτή την περίπτωση.

Σε κάθε περίπτωση, εν μέσω αυτών των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προσανατολισμών απαιτείται προσοχή για την συναγωγή τελεσίδικων εκτιμήσεων για τις βραχυχρόνιες αποφάσεις.

Τι κατάλαβε η Τουρκία

Καλό θα ήταν να γίνει κατανοητό ότι η Τουρκία από καιρό κατανόησε –και είναι αδιάφορο αν στην εξουσία είναι ο Ερντογάν ή κάποιος άλλος– ότι για τις περιφερειακές δυνάμεις διανοίγονται νέες μεγάλες ευκαιρίες ενώ οι κίνδυνοι δεν λείπουν.

Εκτός από ενδείξεις για επανάληψη των στρατηγικών επιλογών της δεκαετίας του 1970 για μετατόπιση βαρών σε περιφερειακές δυνάμεις μέσω στρατηγικών συναλλαγών, ο συνδυασμός των αποσταθεροποιητικών ανθρωπιστικών παρεμβάσεων των ΗΠΑ τις τρεις τελευταίες δε-

κατίες με τις ύστερες τάσεις αποχώρησης από την Μέση και Μείζονα Ανατολή, δημιουργείται μια περίπλοκη στρατηγική δομή εντός της οποίας όποιος είναι ισχυρός και όποιος κινείται ορθολογιστικά αφενός αναβαθμίζεται και αφετέρου είναι πιο ασφαλής. Οι συναλλαγές με τις μεγάλες δυνάμεις (patron-client relations) είναι προϋπόθεση για να μπορέσει ένα περιφερειακό κράτος να είναι ασφαλές και αναβαθμισμένο.

Τι πρέπει να καταλάβει η Ελλάδα

Τέλος αλλά όχι το τελευταίο, είναι κάτι περισσότερο από ορατό ότι η Ελλάδα απαιτείται:

Να έχει διασφαλισμένη μια πανίσχυρη αποτρεπτική στρατηγική απέναντι στην απειλητική και αναθεωρητική Τουρκία.

Να μην αυτοκτονήσει πολιτικά, ανθρωπολογικά, στρατηγικά και γεωπολιτικά με το να δεχθεί με «διζωνικές, δικοινοτικές και πολιτικές ισότητες» να τεθεί η Κύπρος και το ένα δέκατο του Ελληνισμού υπό Τουρκική επικυριαρχία.

Κατεπειγόντως να κάνει συναλλαγές με τις ΗΠΑ για κάθε «διευκόλυνση» καθότι μόνο δίνοντας είναι ένας ακόμη λόγος να θεωρηθεί αναλώσιμη.

Με στρατηγικό σχεδιασμό των κρατικών λειτουργών (και όχι κομματικών ή άλλων που καλούνται να διαδραματίσουν ρόλο) να ακολουθήσει μια περιφερειακή εξισορροπητική στρατηγική όπου οι μακροχρόνιοι σκοποί θα ορίζουν τον προσανατολισμό των βραχυχρόνιων και μεσοπρόθεσμων αποφάσεων.

***Although our eyes can not penetrate the darkness of the future,
scientific geopolitical analysis enable us to make certain predictions***

Karl Haushofer

Τί διδάσκει η AUKUS την Ελλάδα

Του κ. Μάκη Ανδρονόπουλου

Αφού πράγματι η Κίνα αποτελεί απειλή για τις ΗΠΑ και τη Δύση, η τριμερής AUKUS (ΗΠΑ-Βρετανία-Αυστραλία), ένα υβριδικό πυρηνικό NATO του Ειρηνικού, είναι ενδεχομένως μια κίνηση *forcée*. Όμως, η μυστικότητα της συμφωνίας και η υφαρπαγή του γαλλο-αυστραλιανού συμβολαίου των 31 δισ. ευρώ, δεν είναι κάτι που μπορεί εύκολα να διασκεδαστεί.

Πρόκειται για μια ακόμη πολιτική γκάφα του προέδρου Μπάιντεν, η οποία προκάλεσε ένα ισχυρό σοκ εμπιστοσύνης μεταξύ της ηπειρωτικής Ευρώπης και των Αγγλοσαξόνων. Στην ουσία προκάλεσε ρήγμα στον δυτικό κόσμο με κορύφωση την ανάκληση των πρέσβων της Γαλλίας από την Ουάσιγκτον και την Καμπέρα.

Η «μυστικοπάθεια του Μπάιντεν, η διπροσωπία των Αυστραλών και η συνήθης βρετανική απάτη», όπως έγραψε ο φλεγματικός Guardian, δεν ήταν απλά μια ψυχρολουσία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά φαίνεται πως είναι κάτι πιο βαθύ. Πιθανολογείται πως πρόκειται για μια μεθόδευση από το βρετανικό Φόρεϊν Όφισ για να περισώσει το όποιο κύρος έχει απομείνει στον Τζο Μπάιντεν και να διασκεδάσει τον πανικό των ΗΠΑ μετά την γκάφα ολκής του Αφγανιστάν.

Αλλά, όπως λέει ο Νόμος του Μέρφι, αν είναι κάτι να πάει στραβά, θα πάει... Η εξέλιξη αυτή φαίνεται πως αφυπνίζει τις ευρωπαϊκές ελίτ από το λήθαργο της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης και τις οδηγεί στην κατεύθυνση της αναθεώρησης πολλών γεωπολιτικών ταμπού και ενδεχομένως στην πολιτική ολοκλήρωση της ΕΕ.

Τα μαθήματα από την AUKUS

Σε κάθε περίπτωση, η περιφρόνηση των Αγγλοσαξόνων προς την ηπειρωτική Ευρώπη εγκυμονεί πολλές ευκαιρίες και δυνατότητες αντίδρασης, με τη θετική έννοια της αναζήτησης της προβολής γεωπολιτικής και γεωοικονομικής ισχύος της ΕΕ, αλλά κυρίως την προβολή της ρυθμιστικής της ισχύος στις εμπορικές σχέσεις, στα ζητήματα της κλιματικής κρίσης, στα δικαιώματα και στην διεθνή πολιτική ατμόσφαιρα.

Η υφαρπαγή του γαλλο-αυστραλιανού συμβολαίου 31 δισ. ευρώ από τους Αμερικάνους, –οι οποίοι αναλαμβάνουν αναβάθμιση της προβολής ισχύος της Αυστραλίας στη Θάλασσα της Νότιας Κίνας και στον Ειρηνικό, με την παραγωγή και προμήθεια πυρηνοκίνητων υποβρυχίων και τεχνολογιών αιχμής κυβερνοπολέμου–, είναι επίσης διδακτική για την ΕΕ, αλλά κυρίως για την Ελλάδα, η οποία πιέζεται να εκσυγχρονίσει το Πολεμικό της Ναυτικό με αποτυχημένα αμερικανικά πολεμικά πλοία που δεν ικανοποιούν τις εθνικές ανάγκες.

Η μεν Γαλλία δεν πρέπει να αφήσει στον βρόντο την κλοπή του συμβολαίου της, η δε Ελλάδα είναι καιρός να στραφεί αποκλειστικά στην ευρωπαϊκή (και ισραηλινή) αμυντική βιομηχανία, αλλά και στην δυναμική ανασυγκρότηση της εγχώριας σχεδιαστικής και παραγωγικής αμυντικής μηχανής. Εννοείται ότι η Ελλάδα πρέπει να προβάλλει

τώρα σημαντικές απαιτήσεις για την πενταετή ανανέωση της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας που πρόκειται να υπογράψει ο Νίκος Δένδιας στις 14 Οκτωβρίου στις ΗΠΑ. Ότι πήρανε πήρανε και ό,τι αγοράσαμε αγοράσαμε. Φτάνει.

Τα μηνύματα από την ντερ Λάιεν

Τώρα πρέπει, επιτέλους, οι Αμερικάνοι να δώσουν τεχνογνωσία και δωρεάν premium στρατηγικό υλικό. Στο μεταξύ, δύο ενδιαφέροντα μηνύματα έστειλε η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν κατά την ετήσια ομιλία της για την Κατάσταση της ΕΕ στην Ευρωβουλή.

- Πρώτον, τόνισε ότι θα εισηγηθεί την απαγόρευση της κυκλοφορίας στην αγορά της ΕΕ προϊόντων που έχουν παραχθεί με καταναγκαστική εργασία, καθώς «τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι προς πώληση, σε καμία τιμή». Αυτό είναι μια κάποια αρχή στις εμπορικές σχέσεις με την Κίνα και άλλες χώρες που εφαρμόζουν και καταχρώνται το “κοινωνικό και πολιτικό dumping”. Μια τέτοια πολιτική μπορεί να καταστεί πολύ αποτελεσματικότερη από τις δασμολογικές κυρώσεις των ΗΠΑ.

- Δεύτερον, τόνισε ότι η Ευρώπη «πρέπει να βρει την πολιτική βούληση» να οργανώσει στρατιωτική δύναμη, η οποία θα αναπτύσσεται σε περιοχές κρίσεων, πέρα από τα σύνορα και ανεξάρτητα από τον ΟΗΕ ή το NATO.

Βέβαια, το θρυλούμενο σώμα των 5.000 Ευρωπαίων στρατιωτικών δεν επαρκεί, παρότι είναι μια κάποια αρχή. Όμως, δεν μπορεί να αποτελέσει σοβαρή προβολή γεωπολιτικής ισχύος. Προϋπόθεση για τη συγκρότηση σοβαρού Ευρωστρατού και την προβολή ισχύος σε παγκόσμιο επίπεδο είναι η πολιτική ολοκλήρωση της ΕΕ.

Η AUKUS, χωρίς αμφιβολία, αποβλέπει στην μεγέθυνση της προβολής ισχύος από την Αυστραλία έναντι της Κίνας, κίνηση που είναι επί του πραγματικού. Δεν αποκλείεται μάλιστα να επιχειρηθεί η διεύρυνσή της με τη Νέα Ζηλανδία –που επιδιώκει την ουδετερότητα– τον Καναδά και την Ινδία ή και άλλους ενδιαφερόμενους παίκτες, αλλά και να προσλάβει οικονομικο-εμπορική διάσταση.

Μετά την απίστευτη γκάφα του Τραμπ να αποσύρει τις ΗΠΑ από την εμπορική συμφωνία του Ειρηνικού CPTPP (40% του παγκόσμιου ΑΕΠ, 13 χώρες, 850 εκατ. πληθυσμός), η οποία οδήγησε στην παράλυσή της, η Κίνα συγκρότησε τη μεγαλύτερη ζώνη ελεύθερου εμπορίου, την RCEP (28% του παγκόσμιου ΑΕΠ, 15 χώρες με πληθυσμό 2,2 δισ. ανθρώπους) που τάραξε τα νερά και υποχρέωσε την Ευρώπη να συναισθανθεί τη μικρότητά της και την Ουάσιγκτον την αδυναμία της να κατανοήσει τις δυναμικές του κόσμου. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η γερμανική βουλιμία (σ.σ.: λαιμαργία, ίσως... ή φιλοσοφικά “θέληση για δύναμη”) για επιβολή και έλεγχο των ευρωπαϊκών οικονομικών προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων του γερμανικού κεφαλαίου έχει εμποδίσει σε μεγάλο βαθμό την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Ο παράγοντας Γερμανία

Με την ελπίδα πως η “μεγάλη αλλαγή” θα συμβεί στη Γερμανία στις 27 Σεπτεμβρίου που ενδεχομένως να οδηγήσει στην εγκατάλειψη των πολιτικών της “γερμανικής Ευρώπης”, τότε, ίσως, η ΕΕ να έχει μία ευκαιρία. Το Βερολίνο οφείλει να κατανοήσει τους 26 και όχι μόνο τον εαυτό του. Άλλωστε, η Γερμανία έχει απωλέσει από πολλών ετών το ηθικό πλεονέκτημα με τα διεθνή οικονομικά και πολιτικά σκάνδαλα και έχει αναδειχθεί σε κορυφαίο παράγοντα διαφθοράς...

Στην Ελλάδα γνωρίζουμε ποια δεινά μας έχουν προκαλέσει οι “φίλοι” μας. Ξέρουμε ποιοι ήταν οι ηθικοί αυτουργοί των Σεπτεμβριανών το 1955 στην Κωνσταντινούπολη, όπως ξέρουμε ποιο Φόρειν Όφισ δημιούργησε το Κυπριακό Ζήτημα, ποιοι στήριζαν τη χούντα και ποιοι εννόησαν το τραγικό πραξικόπημα στην Κύπρο... Γνωρίζουμε επίσης με τι κόλπα ή “λάθη” μετατράπηκε η χώρα σε αποικία χρέους και από ποιους...

Μάθαμε επίσης από την απόρρητη έκθεση του Μαξίμου “Πού πάει το νέος κόσμος” που αποκάλυψε το περασμένο Σάββατο η “Εστία”, σύμφωνα με την οποία «Αλλάζει ηγεσία ο πλανήτης έως το 2029 – Κίνα και Ινδία εκτοπίζουν

ΗΠΑ και ΕΕ στην οικονομική ισχύ – Νέο G7 χωρίς Αμερική, Γαλλία, Γερμανία και Αγγλία έως το 2050, αλλά με Ινδονησία, Ρωσία, Βραζιλία, Μεξικό και Τουρκία...».

Κατ’ αρχήν είναι πολύ σημαντικό ότι στο Μαξίμου κάνουν τέτοιες εκθέσεις, έστω γραμμικές, έστω βασιζόμενες σε ξένες αντίστοιχες εκθέσεις. Το ζήτημα όμως είναι τι σκέπτεται ο πρωθυπουργός για όλα αυτά. Και κυρίως, όλος ο πολιτικός κόσμος, η αντιπολίτευση και οι άλλοι θεσμικοί και μη παράγοντες του τόπου. Διότι, η “Ευδαίμων Ελλάς” εκτός από τα μεγάλα χρόνια και δομικά της προβλήματα, εκτός από την τουρκική απειλή, έχει και ευκαιρίες μέσα σε αυτόν τον κόσμο. Χωρίς αμφιβολία, η Ελλάδα έχει μια πλάτη, την ΕΕ! Εκεί μπορεί να πρωτοστατήσει. Και αυτό πρέπει να συμβεί τώρα που άρχισε ο επανεξοπλισμός της χώρας. Αλλά κάθε βήμα πρέπει να έχει ισχυρά ανταλλάγματα...

Η ΑUKUS αποτελεί ξεκάθαρο μήνυμα για το ελληνικό πολιτικό σύστημα για το πώς παίζεται το μεγάλο παιχνίδι. Εκεί στη μεγάλη σκακιέρα, για να σε παίρνουν στα σοβαρά πρέπει να λες όχι και να ανοίγεις το σακάκι με τρόπο ώστε να φαίνεται πως είσαι ζωσμένος με όπλα και πως είσαι έτοιμος για όλα.

Ευχαριστήριο

Το Ελληνικόν Ινστιτούτον Στρατηγικών Μελετών εκφράζει τις αμέριστες ευχαριστίες του προς τους επιχειρηματικούς Συντελεστές :

- 1. BOSA S.A.,**
- 2. EFA VENTURES,**
- 3. TERRA SPATIUM S.A.,**
- 4. SKYTALYS**
- 5. RED LINE S.A.- ΠΑΥΛΟΣ ΘΩΜΟΓΛΟΥ,**
- 6. NEW YORK COLLEGE,**
- 7. ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ -"ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ",**
- 8. MILTECH HELLAS S.A.,**
- 9. IDE INTRACOM DEFENSE,**
- 10. HDVS S.A.**
- 11. AEROPHOTO COLLABORATION E.Π.Ε.,**
- 12. ΚΩΤΣΟΒΟΛΟΣ,**
- 13. BLUE SKY,**
- 14. MILITARY CLUB ,**
- 15. A.B.C.**
- 16. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΣΑΡΑΣ.**

Οι οποίοι δια της οικονομικής των αρωγής προς τον μη κερδοσκοπικόν οργανισμόν μας, συνετέλεσαν στο να παρουσιαστεί στο Ελληνικό κοινό η ευαισθητοποιός ευγνωμοσύνη μας προς εκείνους οι οποίοι το 1821 έδωσαν την ψυχή τους για την ελευθερία του γένους μας.

Ο Γενικός Γραμματεύς
Αχιλλεύς Σαραντινός

Ο Πρόεδρος
Ιωάννης Μπατζώης

Πίσω από την αμερικανολαγνεία καιροφυλακτεί η τουρκολαγνεία

Του κ.Κώστα Γρίβα

Πολλά χρόνια, η ελληνική στρατηγική –αν μπορεί να ονομαστεί έτσι αυτή η καρικατούρα– θεωρούσε ότι το σύστημα στην περιοχή μας ελέγχεται αποτελεσματικά από τις ΗΠΑ. Άρα, αν μη τι άλλο, έχουμε εξασφαλισμένο τον πυροσβεστικό ρόλο των Αμερικανών σε περίπτωση που συμβεί μία στρατιωτική εμπλοκή με την Τουρκία. Συνεπώς, έλεγαν, καθώς η Τουρκία γίνεται το “κακό παιδί” της περιοχής, η Ουάσινγκτον θα την τιμωρήσει.

Φτάσαμε, λοιπόν –με βάση αυτή τη λογική– και επειδή το ελληνικό σύστημα εξουσίας δεν δέχεται την πολυπολική φύση του διεθνούς συστήματος (έχει μείνει σε παρελθόντα χρόνο, όταν οι ΗΠΑ ήταν η μοναδική υπερδύναμη) να εγκλωβιστούμε. Έχουμε εγκλωβιστεί σε μία εθνική στρατηγική η οποία οδηγεί την αυτοεξάλειψη της Ελλάδας. Έχουμε φτάσει σε τέτοιο σημείο ταύτισης με τον αμερικανικό παράγοντα, που αν το έβλεπε ακόμα και ο Παναγιώτης Πιπινέλης, (υπουργός Εξωτερικών επί Χούντας 1967-1970) θα συνιστούσε στις εγχώριες ελίτ να συγκρατηθούν, να μην ταυτίζονται τόσο με τους Αμερικανούς.

Δεν είναι μόνο η ταύτιση. Είναι ότι δεν έχει δημιουργηθεί ένα πλέγμα συνεργασιών με τις ΗΠΑ, που θα ήταν κάτι το συζητήσιμο. Είναι η λογική ότι εξαφανιζόμαστε ως γεωπολιτικός δρων στην περιοχή και περιμένουμε ότι δια της αυτοεξάλειψής μας θα εμφανιστεί κάποιος μεγάλος παράγοντας για να αναχαιτίσει την επεκτατική Τουρκία. Αυτό είναι χειρότερο από φαντασίωση. Είναι σαν να περιμένουμε ότι θα έρθουν οι εξωγήινοι να μας βοηθήσουν. Είναι τέτοιου επιπέδου στρατηγική ανάλυση.

Έχουμε ενώπιόν μας μία νέα Τουρκία, που έχει αποδείξει ότι είναι πολύ πιο φιλόδοξη και επιθετική από ό,τι πιστεύαμε, ότι λειτουργεί μέσα σε ένα διεθνές σύστημα που αυτή τη στιγμή είναι πολύ πιο αργό από ό,τι πιστεύαμε. Επειδή, λοιπόν, δεν μπορούμε να δραπετεύσουμε από τη γεωγραφία, η Ελλάδα και η Τουρκία βρίσκονται σε ένα γεωγραφικό σημείο του πλανήτη, η κυριαρχία του οποίου είναι κρισιμότητας σημασίας για την παγκόσμια κυριαρχία στο μέλλον. Ταυτο-

χρόνως, η Τουρκία δι’ αυτής της ενέργειας δείχνει ότι ομογενοποιεί την εξωτερική της πολιτική με πυρήνα την προβολή στρατιωτικής ισχύος. Δηλαδή, λέει και δείχνει ότι τα προβλήματά της με τους γείτονες θα τα λύνει δια των όπλων.

Μαζικής κλίμακας εθνοκάθαρση

Σε αυτό το σημείο, πρέπει να αναφερθώ στο γεγονός ότι επικαλούμαστε συνεχώς το Διεθνές Δίκαιο, λες και υπάρχει ο “παγκόσμιος χωροφύλακας” που με βάση το Διεθνές Δίκαιο θα τιμωρήσει τον παρανομούντα. Ας πάρουμε ως παράδειγμα τη Συρία. Στόχος της Τουρκίας δεν είναι απλά μία στρατιωτική δράση στη βόρεια Συρία εναντίον των κουρδικών δυνάμεων. Στόχος της είναι να κάνει μία μαζικής κλίμακας εθνοκάθαρση στις περιοχές που έχει καταλάβει με τις τρεις διαδοχικές στρατιωτικές επιχειρήσεις που έχει διεξαγάγει στη βόρεια Συρία. Κι αυτό συνιστά μεγάλο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.

Οι Γερμανοί διασυνδέουν τα ενεργειακά με το Κυπριακό

Η ανύπαρκτη διεθνής κοινότητα, οι υποτιθέμενοι μεγάλοι παίκτες του διεθνούς συστήματος ή περιορίζονται σε ρητορικές καταδίκες ή δεν μιλούν καθόλου. Αν λοιπόν μία κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου ουσιαστικά μένει ατιμώρητη, υπάρχει κανείς που πιστεύει ακόμα ότι θα εκφέρει ο οποιοσδήποτε ακόμα και έναν λόγο συμπάθειας π.χ. για την ΑΟΖ του Καστελλόριζου; Κι όποιος το πιστεύει είναι μάλλον εκτός πραγματικότητας. Άρα, είναι δεδομένο ότι βρισκόμαστε μόνοι μας σε έναν εχθρικό κόσμο με έναν πολύ φιλόδοξο και εχθρικό γείτονα. Αν θέλουμε, λοιπόν, να αντιμετωπίσουμε την Τουρκία πρέπει να ξεκινήσουμε από αυτήν τη ρεαλιστική ανάλυση. Γιατί μόνο αν ξεκινήσουμε από αυτό, έχουμε ελπίδες να ενεργοποιηθούν συμμαχίες (με Γαλλία και Εμιράτα), αλλά και οι τριγωνικές συνεργασίες με Αίγυπτο, Ισραήλ και Ιορδανία. Κανείς δεν θα σου λύσει το πρόβλημα. Θα σε συντρέξει μόνο εάν διαπιστώσει στο πεδίο ότι έχεις μπει στη μάχη με όλες σου τις δυνάμεις.

Από την αμερικανολαγνεία στην τουρκολαγνεία

Φοβάμαι, όμως, ότι οι ελληνικές ελίτ παθαίνουν αναφυλαξία, όταν τους λες ότι πρέπει να λειτουργήσουν εθνικά και ανεξάρτητα. Το μόνο που συζητούν είναι το ποιος θα είναι ο αφέντης πάνω από το κεφάλι τους. Θα μπορούσαν να συζητήσουν να είναι οι Ρώσοι ή οι Κινέζοι, αλλά δεν διανοούνται να κάνουν πράξη την εθνική ανεξαρτησία, ότι θα λειτουργούμε με βάση τα εθνικά μας συμφέροντα. Αυτό είναι επικίνδυνη ουτοπία, αν όχι έγκλημα καθοσιώσεως στα μάτια των ελληνικών ελίτ, πολιτικών και όχι μόνο.

Το επόμενο στάδιο μετά την αμερικανολαγνεία είναι η τουρκολαγνεία. Θα φτάσουν στο σημείο να μας πουν ότι αφού η Τουρκία είναι ο φυσικός ηγεμόνας της περιοχής, πρέπει να προσαρμοστούμε, παραχωρώντας της κυριαρχικά δικαιώματα που διεκδικεί (π.χ. ΑΟΖ), ίσως ακόμα και έδαφος (βραχονησίδες), προκειμένου να εξασφαλίσουμε την ειρήνη! Το “Ελευθερία ή Θάνατος” των προγόνων μας ακούγεται στα αυτιά τους σαν επικίνδυνος τυχοδιωκτισμός.

Προς το παρόν τουλάχιστον, το δίλημμα δεν είναι για τους Έλληνες το “Ελευθερία ή Θάνατος”. Το δίλημμα είναι εάν θα προσπαθήσουμε η Ελλάδα να επαναδιεκδικήσει τον εαυτό της ως ανεξάρτητο μέγεθος μέσα στο διεθνές σύστημα. Γιατί εάν δεν κάνουμε αυτό, διαπραλείψεως θα παραδοθούμε με αποτέλεσμα η Ελλάδα να υποστεί μεγάλο και βίαιο γεωπολιτικό ακρωτηριασμό. Τα εξοπλιστικά προγράμματα που έχουν δρομολογηθεί είναι κινήσεις προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά για να παίξουν τον ρόλο τους πρέπει να συνοδεύονται από την αντίστοιχη και δεδηλωμένη πολιτική βούληση.

SLpress.gr

Η καλλιέργεια του θυμικού Του Αντιστρατήγου ε.α. Δημήτρη Κ. Μπάκα

Δε σκεφτόμαστε μονάχα, επίσης αισθανόμαστε, δηλαδή βιώνουμε τη ζωή μας. Και η βίωση γίνεται με την «καρδιά»! Με το συναίσθημα. Προσοχή, όμως, όχι το χωρίς μορφή. Ο άμορφος εσωτερικός κόσμος προκαλεί σκοτάδι στη ψυχή μας.

Μόνον, όταν δώσουμε μορφές στον εσωτερικό μας χώρο νοιώθουμε ισορροπημένοι. Οι μορφές, όμως, πρέπει να είναι και εύμορφες. Δηλαδή να ζήσουμε στο κάλλος και την ωραιότητα.

Ο χώρος των συναισθημάτων είναι η πηγή της κινητήριας δύναμης της συνείδησης. Για την ανθρώπινη προσωπικότητα το συναίσθημα είναι ό,τι το καύσιμο για τον καυστήρα του αυτοκινήτου. Κανένας άνθρωπος δεν έζησε ποτέ με φρόνηση, χωρίς να χρησιμοποιήσει τη διάνοια. Αλλά και κανένας άνθρωπος δεν έζησε ποτέ έντονα, χωρίς τη συναισθηματική βοήθεια.

Μερικοί αποδοκιμάζουν, χωρίς σκέψη, τη συγκίνηση, που προκαλούν τα συναισθήματά μας. Εντούτοις, οι τελευταίες επιστημονικές μελέτες μιλάνε για τη παμμέγιστη αξία της συναισθηματικής νοημοσύνης. Συνιστά μία υπέρροχη αρετή, άρα και πάλι έχουμε την ανάγκη του μέτρου.

Η πρόχειρη συγκίνηση είναι μια επικίνδυνη δύναμη, γιατί μας κάνει ακατάλληλους για μια εύστοχη ενέργεια με νου και γνώση. Η δυσκολία φέρνει απόγνωση. Απώλεια της ψυχραιμίας, που οδηγεί στον αχαλίνωτο φόβο, που με τη σειρά του προκαλεί παράλυση και παράνοια.

Οι αξίες της ζωής, όπως είναι ήδη γνωστό, φυτρώνουν στο συναισθηματικό κόσμο μας, αλλά η αξιολόγησή τους γίνεται με τη βοήθεια του Λόγου. Σκεφτόμαστε με διάνοια και συναισθανόμαστε βαθιά, είναι ο συνδυασμός για μια νικηφόρο ζωή.

Οι ευγενείς συγκινήσεις είναι τα δημιουργικά κίνητρα για δράση. Η αγάπη, το θάρρος, η ελπίδα, η υπομονή, η ανεκτικότητα, είναι συντελεστές θετικής ανοικοδόμησης. Στον ίδιο χώρο των συναισθημάτων πηγάζει και η θέληση για ανάληψη δράσης. Γιατί κάθε αξία, ως σχέση με ένα αντικείμενο, καλύπτει μια ανάγκη, που προέρχεται από ορμές, στάσεις και την αγωγή.

Εδώ έγκειται και η μεγάλη σημασία της Τέχνης, στη γενική της μορφή. Η αισθητική καλλιέργεια του εαυτού μας. Η αναζήτηση και η απόκτηση της δυνατότητας βιώσεως του Κάλλους. Το Κάλλος σε όλα τα είδη των ενεργημάτων του (ομορφιά, ωραιότητα, υψηλό, τραγικό κλπ.) εναρμονίζει το εσωτερικό χάος με την παγκόσμιο τάξη και αρμονία.

Το κάλλος πρέπει κυρίως να το δούμε κυρίως, ως «εσωτερικό» περιεχόμενο και να μη σταθούμε, μόνο στην τέρψη μόνο του ματιού, όσο σπουδαίο και αν είναι το ενέργημα αυτό. Να το δούμε να πλημμυρίζει την όλη προσωπικότητα του ατόμου και να ακτινοβολά και εξωτερικά. Αυτό σημαίνει να δώσουμε, ει δυνατόν, την άπειρη διάσταση του κάλλους, ξεκινώντας από την αισθητηριακό ερέθισμα να προχωρήσουμε στην αισθητική εμπειρία του ωραίου και πέρα από αυτό στην ομορφιά της καλοσύνης και γιατί όχι και στο ιερό, της αγιότητας το κάλλος.

Δεν πρέπει να αγνοηθούν και οι άπειρες ωραίες πτυχές της απλής καθημερινότητας. Εννοούμε τις αρετές λεπτότητας, όπως της ευπρέπειας, της σύνεσης, της λεπταίσθησας, ευαισθησίας, της ανεκτικότητας και κομψότητας κλπ., οι οποίες ενέχουν μικρές «συχνότητες» κάλλους, αλλά είναι απόλυτα κρίσιμες στη ζωή μας, ειδικά σήμερα, που θέλουμε να συνυπάρχουμε και να διατηρούμε τη μοναδικότητα και ατομικότητα.

Στη σημερινή μας κουλτούρα, που οι κατηγορικές εντολές των ρηικών κωδίκων πολύ δύσκολα τηρούνται, μόνον η αισθητική καλλιέργεια μπορεί να δημιουργήσει το κατάλληλο κλίμα ανάπτυξης της προσωπικότητας του ανθρώπου. Η ευγένεια, ο αλληλοσεβασμός, η ανεκτικότητα στη συμπεριφορά των άλλων, αλλά και η ευπρέπεια και η αρχαιοελληνική «φιλανθρωπία» ευδοκιμούν μόνο σε ένα κατάλληλο αισθητικό χώρο ανθρώπινης ψυχής.

Τότε δημιουργείται μια λεπταίσθησία και ευαισθησία, που απαιτούν οι σημερινές ανθρώπινες σχέσεις, που με τη σειρά τους συνιστούν αξίες μεγάλης προτεραιότητας.

Μόνον μέσα σε ένα κλίμα πλημμυρισμένο από ευγενή συναισθήματα αναδύεται ο μεγαλύτερος βαθμός ελευθερίας των ανθρώπων. Τότε ευδοκιμεί η ανθρωπινότητα του ανθρώπου.

Τότε νοιώθουν το συναίσθημα της ευαρέσκειας, της ασφάλειας, της εμπιστοσύνης, που είναι τα αντίδοτα του φόβου και της ανασφάλειας.

Οι Άγιες Ημέρες που έρχονται είναι μια ευκαιρία για συναισθηματική ανάταση.

17 Δεκ. 2021

Not all is quiet on the front: Balkans and East Mediterranean

By Alex Mallias*

Hubris

1. Politics, polemics, hubris are the symptoms of the ecumenical system. In the absence of democratic practices and anthropocentric policies, autocrats opt for polemical dogmas (*casus belli*) and aggression. Polemics, fanaticism and antagonism are related to religion, geography, politics and economy. Hubris is still much present.

2. The dramatic human exodus is a tragedy; yet, its weaponization practiced in 2020 by Turkey and now by Belarus may be considered as a disgraceful and ugly form of aggression.

3. Our “cosmos” is characterized by power politics. Synergy is volatile and allegiance to alliances is challenged while the topology of the ecumenical power symmetry is elliptic. The bipolar world order has collapsed, while today the super power monopoly is challenged with persistent reference to the Thucydides trap. Restoring the Aristotelian “metron” to politics is the epitome and not the epilogue for the polis and ecumenical policies. “Politis” is the basis and the scope of the democratic *Politeia*. Otherwise, politics are synonymous to idiocy.

Multilateralism and the rule of law

4. Multilateralism is the prerequisite for restoring the harmony of the international collective security system. International law and U.N. Charter’s provisions should prevail over war and threats or use of force. But we are still far from this goal. Attachment to the principles and purposes enshrined in the UN Charter has been eroding. Military aggression continues unabated in Europe, in Caucasus and in the Eastern Mediterranean. The United Nations are unable to discharge their mission; synergy is missing among the five permanent members of the Security Council. It stems from a different hierarchy of values and from conflicting interests. It is impossible to maintain peace, stability and security. The lack of any reaction related to the Pandemic is characteristic.

From Salamis and Thermopylae to the Aegean Sea

5. On 2020 we celebrated the 2500 anniversary of Thermopylae and Salamis; the battles that saved Greece and the values and principles of what we identify as the Western civilization. In

2021, this year, we omitted though the 2500 anniversary of the key ground battle of Plataea which dictated the course of European history. Hellenes countered invaders and despotism, thus saving democracy and the anthropocentric political and social systems.

6. History is not just what happened, but also what happened because of it. Herodotus offers an amazing account of the huge Persian multiethnic army. He also offers us an account of the Greek state of mind. The overwhelming size of the aggressor’s army never deterred the Greeks. Morale and motivation are key factors for success.

7. Xerxes, the King of Persia, argued that by defeating Hellas he was going to reach and conquer Europe. He confessed to his fellow Persians: “...There is no state, there is no human nation who could resist us on the battlefield, once we defeat the Hellenes” (Herodotus, *Polymnia*).

8. The situation is not much different. In March 2020, Turkey orchestrated a hybrid aggression using mostly civilians, illegal immigrants and refugees against the land border with Greece at the Evros River as well as illegal crossing attempts in the Aegean Sea. Turkey’s President publicly stated several times in March 2020 that by marching against Greek borders they were aiming at Europe.

Turkey’s autocrats

9. The aggressive air and naval military operations by Turkish forces targeting Greece, Cyprus and occasionally other NATO allies are a threat to international peace and security. I use precise UN Charter language. Today, threats against Greece and Europe continue unabated. Turkey in violation of the international law including the European Convention of Human Rights, occupies territory of the Republic of Cyprus.

10. Furthermore, Turkey has been threatening Greece with a declaration of war (*casus belli*). This menace is a violation of Article 2, Paragraph 4 of the United Nations Charter. It is also a blunt violation of NATO’s Charter, stating that “The Parties undertake...to refrain in their international relations from the threat or use of force in any manner inconsistent with the UN purposes.” Apathy, double standards and a non-principled stance may lead, under certain circumstances,

to the hazardous and selective implementation of NATO's Article 5 (intra-allied solidarity) on an opt-in/opt-out basis.

11. Greece is committed and open to the dialogue. Yet, a fair basis for a successful dialogue is the abandonment of the threat of war against Greece and the acceptance of the framework set by the international law. The threat of war cannot be the rationale for peaceful co-existence in the 21st century.

Challenges to NATO's credibility, capabilities

12. It matters for NATO to deal with President Erdogan's disturbing politics at home in Europe and in the Middle East. Peace and cooperation in East Mediterranean are at gunpoint while violation of fundamental human rights, megalomania and nationalism prevail in Turkey. Hard to find a Turkey's neighbor not been invaded or threatened by Ankara. Restoring democracy, ensuring freedom and respect for human rights is a prerequisite for Turkey.

13. Incompatible with NATO's strategic interests and tactical interoperability standards, sophisticated Russian S-400 missiles are deployed in Turkey. The S-400 issue undermines NATO militarily, diplomatically and politically. It poses a strategic problem for the Alliance as a whole and adversely affects frontline states security.

14. Non democratic governance, systemic and systematic human rights abuses are incompatible with NATO's Charter and membership as well as with our collective efforts for the development of peaceful international relations. In non-diplomatic terms, NATO's credibility and "moral authority" are jeopardized when democracy, parliamentarianism, freedom of religion, press and expression and the right to be different in Turkey are at gunpoint. Western Balkans and beyond

15. Notwithstanding considerable progress, the Balkan region may not look much different in the post pandemic era unless there develops a genuine sense of political accountability. Politics is meant to serve, not the other way around. Nepotism and corruption adversely affect positive acting and legitimate citizen aspirations. Independent judiciaries are needed as in much of the Balkans the courts are subject to political influence.

The EU accession process

16. In addition, change will require the region to rid itself of unreliable and corrupted politics. Advocated and indeed initiated by Greece, the EU accession process offers an appropriate

sticks and carrots framework policy. Aristotle put it well in The Nicomachean Ethics: "impose punishments and penalties upon malefactors and bestow honors on those doing fine actions."

Healing the woods and the Pandora's Box

17. The healing of the woods process is not over. From Srebrenica to Batajnica and to Kijevak. Yet, there are fresh plans for the break-up of Bosnia and Herzegovina, and the secession of Republika Srpska, and the partition of Kosovo with Serbia and/or its union with Albania.

Proposed new changes of borders and new forced exodus of population open the Pandora's Box with predictable spill-over effect beyond the Balkans. No one wants to own their paternity or maternity. History tells us that border changes start from a known beginning but go on with an unpredictable end.

Territorial status quo

18. If confirmed, they will be used as precedents for malign action in Caucasus, Crimea, Ukraine or elsewhere for example in the Middle East and Eastern Mediterranean.

Starting from reiterating Kosovo's and Bosnia and Herzegovina's territorial integrity and unity the European Union NATO as well as the states of the region who abide by the international law and the territorial status quo should rule out any new change of borders, land and population swaps.

Not all is quiet on the front

19. Accordingly, the Biden Administration recently declared that "...Greece's commitment to the Alliance and location at the crossroads of the Western Balkans, North Africa, the Middle East and NATO's southeastern flank makes Greece a particularly important strategic ally".

Greece recently signed landmark bilateral Strategic Partnership Agreements with its NATO allies France, the United States and the post BREXIT United Kingdom. Athens also cemented relations with key regional actors Israel, Egypt, S. Arabia and the Emirates. The "four P" (Partnership, Peace, Prosperity and Progress) cooperative schemes are exemplary. No one is excluded.

20. Martin Luther King used to say: "Peace is not merely the absence of war. It is the presence of justice". Let's hope that the UN Charter and the international law based justice will be one day present in the Aegean Sea and in the Eastern Mediterranean.

*Alex Mallias is ambassador on honor, member of HELISS.

Ο Τούρκος βαριά ασθενής

Γράφει ο Λεωνίδας Κουμάκης

Η σημερινή Τουρκία παρουσιάζει τα συμπτώματα μιας βαριάς ασθένειας, με αποκλειστική ευθύνη των φανατικών ισλαμιστών του Ρ.Τ. Ερντογάν, των φασιστών-γκρίζων λύκων του Ντ. Μπαχτσελή και την αφρόκρεμα του τουρκικού υπόκοσμου – όλοι μαζί μετέτρεψαν την Τουρκία σε ένα κράτος-μαφία και καθόρισαν την πορεία της προς τα βράχια.

Ένα εμπρηστικό και προκλητικό μείγμα πολιτικής μεγαλομανίας, ψευδαισθήσεων νεκρανάστασης οθωμανικής αυτοκρατορίας με την βία, νεοπλουτισμού και ανειπίωτης χλιδής της άρχουσας τάξης με εμπόριο ναρκωτικών, ποικιλίας σκανδάλων, χρηματισμού, φαραωνικών έργων με υψηλή προμήθεια για το «παλάτι» και κάθε κατηγορίας διαπλοκή, οδήγησαν την Τουρκία σε μια κατάσταση βαριάς ασθένειας.

Τα πιο σημαντικά «συμπτώματα» μιας βαρύτατης ασθένειας που απειλούν σοβαρά την επιβίωση της Τουρκικής Δημοκρατίας, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, είναι τα εξής:

Σκάνδαλα:

Η Τουρκία θυμίζει την κουζίνα ενός μεγάλου εστιατορίου στην οποία βράζουν ταυτόχρονα δεκάδες κατσαρόλες πάνω σε ηλεκτρικά μάτια, με αποτέλεσμα ο μάγειρας και οι βοηθοί του να μην ξέρουν ποια κατσαρόλα να προλάβουν πρώτη.

Μέσα στον Οκτώβριο του 2021 ξεχώρισε η αποκάλυψη του Reuters ότι ο όμιλος εταιρειών Demirören, δεν έλαβε μόνο 750 εκατ. δολάρια «δάνειο» για να αγοράσει τζάμπα την «Χουριέτ», αλλά αναδιάρθρωσε και όλα τα δανεικά (και αγύριστα;) ύψους 2 δις δολαρίων – χωρίς τόκους.

Μέσα στον Νοέμβριο ο «συγκυβερνήτης» της τουρκικής κυβέρνησης Ν. Μπαχτσελή συναντήθηκε παρουσία ΜΜΕ, με τον αποφυλακισθέντα (το πώς είναι άλλη ιστορία) αρχιμαφιόζο Κουρσάτ Γιλμάζ διευρύνοντας με κάθε επισημότητα την υφιστάμενη κυβερνητική συνεργασία με τον τουρκικό υπόκοσμο (5/11/21).

Μόλις 2 μέρες αργότερα (7/11/21) ο Α. Σενέρ, εκ των συνιδρυτών του ΑΚΡ, κυριολεκτικά εξερράγη μιλώντας για ρουσφέτια που πήραν υπουργοί, για τα τεράστια θησαυροφυλάκια σε διάφορα σπίτια, για μηχανήματα μετρήματος χρημάτων που έχουν παιδιά υπουργών, για τα εκατομμύρια δολάρια που βρέθηκαν σε κουτιά παπουτσιών στο σπίτι Γενικού Διευθυντή Τράπεζας, για τις 500.000 δολάρια που δόθηκαν σε υπουργό μέσα σε κουτί με σοκολάτες, για ρολόι αξίας εκατοντάδων χιλιάδων λιρών που δόθηκε σε άλλο υπουργό, για εμπορία ανθρώπων που στέλνονται επίσημα στο εξωτερικό από τουρκικούς δήμους σαν εργάτες και πολλά, πολλά άλλα. Όλα αυτά αποκαλύφθηκαν με ονόματα, διευθύνσεις και αποδείξεις. Κανείς δεν διώχτηκε αλλά οι δημοσιογράφοι,

διανοούμενοι και πολιτικοί που τα αποκάλυψαν σύρονται στα δικαστήρια. Για το αμαρτωλό νέο Κανάλι Κωνσταντινούπολης, ο Κεμάλ Κιλιντσντάρογλου για πολλοστή φορά προειδοποίησε πως όποιος συμμετέχει στον σχετικό διαγωνισμό που έχει προκηρυχτεί «θα πληρώσει βαρύ τίμημα» (9/11/2021).

Ατομικά δικαιώματα και διώξεις αντιφρονούντων:

Η τακτική συνήθεια έκδοσης ενταλμάτων σύλληψης «υπόπτων για τρομοκρατία» συνεχίστηκε και τον Οκτώβριο στην Τουρκία με την έκδοση 224 ενταλμάτων κατά «υπόπτων», δηλαδή αντιφρονούντων στο καθεστώς (18/10/21).

Ο Τούρκος ΥΠΕΞ ξαναέβαλε (29/10/21) την γνωστή κασέτα «καταγγελιών» πως δήθεν η Ελλάδα δεν εφαρμόζει τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ φέρνοντας στο νου την παροιμία «η καμήλα δεν κοιτάει την καμπούρα της», αφού η Τουρκία έχει εναντίον της εκατοντάδες αποφάσεις του ΕΔΑΔ τις οποίες απλά αγνοεί.

Στην σημερινή Τουρκία ακόμα και ο Ορχάν Παμούκ, ο άνθρωπος που έβαλε την Τουρκία στον χάρτη της παγκόσμιας λογοτεχνίας, διώκεται με αστείες «κατηγορίες» – η τελευταία δίωξη αφορά το καινούργιο του βιβλίο «Νύχτες της Πανούκλας».

Στις 4/11/2021 ο Άγγλος βουλευτής των Εργατικών Λόιντ Ράσελ-Μόιλ, Πρόεδρος της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για Κουρδιστάν, ανακοίνωσε πως «Το 1/3 των φυλακισμένων δημοσιογράφων παγκοσμίως, βρίσκεται στην Τουρκία», ενώ στις 11/11/2021 έγινε γνωστό πως η Τουρκία και το Αζερμπαϊτζάν δεν προσκλήθηκαν στη Σύνοδο Κορυφής για τη Δημοκρατία (9-10/12/2021) η οποία οργανώνεται από τον πρόεδρο των ΗΠΑ και στην οποία θα συμμετάσχουν αρχηγοί κρατών, κυβερνήσεων -μεταξύ τους Ελληνική και Κυπριακή Δημοκρατία- καθώς και μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

Κατάρρευση της τουρκικής λίρας:

Η μείωση των επιτοκίων από την τουρκική κεντρική τράπεζα στις 22 Οκτωβρίου 2021, κατόπιν οδηγίων του Ρ. Τ. Ερντογάν, εγκαινίασε ένα νέο κύκλο κατάρρευσης του τουρκικού νομίσματος. Παρά τις διαβεβαιώσεις περί «σταθεροποίησης της λίρας» του επικεφαλής της Κεντρικής Τράπεζας (1/11/21), η ραγδαία υποτίμηση του τουρκικού νομίσματος προκάλεσε την έντονη αντίδραση του αρχηγού της τουρκικής αντιπολίτευσης ο οποίος απευθυνόμενος στον Ρ. Τ. Ερντογάν τον αποκάλυψε «ψεύτο-οικονομολόγο» λέγοντας: «Λες ότι είσαι οικονομολόγος, αλλά κοίτα τα χάλια της οικονομίας, γαλαντζί οικονομολόγε!» (10/11/21).

Το βράδυ της 12ης προς την 13η Νοεμβρίου

2021 το δολάριο και το ευρώ έσπασαν κάθε προηγούμενα ρεκόρ απέναντι στην τουρκική λίρα φέρνοντας στο νου το σχόλιο του λαλίστατου Ρ. Τ. Ερντογάν, που είχε κάνει το 2012: «Το νόμισμα όπως η σημαία, όπως ο εθνικός ύμνος συμβολίζει την ισχύ, το κύρος και την ανεξαρτησία μιας χώρας. Το κύρος ενός νομίσματος είναι το κύρος του έθνους». Άλλες εποχές, άλλα λόγια...

Η κατάρρευση του τουρκικού νομίσματος συνεχίζεται σταθερά, έχοντας διαμορφωθεί (Πέμπτη, 18 Νοεμβρίου 2021) σε 10,55525 τουρκικές λίρες για 1 δολάριο και 12,083 τουρκικές λίρες για ένα ευρώ. Υπενθυμίζεται πως τις πρώτες μέρες του 2021 οι αντίστοιχες ισοτιμίες ήταν μειωμένες τουλάχιστον κατά 30% (7,4062 για το δολάριο και 9,027 για το ευρώ).

Κορωνοϊός:

Ο εγκληματικός χειρισμός του προβλήματος του κορωνοϊού με τις γνωστές φαντασιώσεις πως (τάχα) η πανδημία θα ωφελούσε την τουρκική οικονομία, έχει στοιχήσει, σύμφωνα με τα (αναξιόπιστα) επίσημα τουρκικά στοιχεία, από τις 20/3/2020 μέχρι τις 18/11/2021 την μόλυνση 8.480.986 ανθρώπων από τους οποίους 74.202 απεβίωσαν. Επί πλέον, οι οικονομικές επιπτώσεις στην τουρκική τουριστική βιομηχανία και σε όλους τους επί μέρους τομείς που επηρεάζονται από αυτήν, υπήρξαν καταστροφικές.

Εργαλειοποίηση μεταναστών:

Η εδώ και δεκαετίες υπόγεια πολιτική της Τουρκίας να συγκεντρώνει συστηματικά πληθυσμούς από Μέση Ανατολή, Ασία και Αφρική προκειμένου να τους προωθήσει προς την Ελλάδα και την Ευρώπη, σε μια ακραία μορφή υβριδικού πολέμου, άρχισε σταδιακά να γίνεται αντιληπτή και από την διεθνή κοινότητα. Τα κροκοδείλια δάκρυα για τον δήθεν ανθρωπισμό της «φιλεύσπλαχνης» Τουρκίας που αγκαλιάζει τους πρόσφυγες, φαίνεται καθαρά πλέον σε όλους πως αποτελεί στρατηγική της τουρκικής ΜΙΤ, σε αгаστή συνεργασία με τα κυκλώματα των εμπορών ανθρώπινης ελπίδας και διπλό στόχο: Την αποκόμιση αμύθητου πλούτου και την αλλοίωση της πληθυσμιακής σύνθεσης των «αντιπάλων» της με την ελπίδα απόκτησης πολιτικής δύναμης, σαν μια σύγχρονη παραλλαγή του «Δούρειου Ίππου».

Στις 27/10/2021 ο Έλληνας Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κατήγγειλε την «εκμετάλλευση μεταναστών από εγκληματικές συμμορίες στο Αιγαίο» και λίγο αργότερα (2/11/2021) την άρνηση της Τουρκίας να δεχτεί την επιστροφή πλοίου με εκατοντάδες «μετανάστες» που η ίδια «προώθησε» προς την Ελλάδα. Τα ίδια περίπου ανέπτυξε και ο Έλληνας ΥΕΘΑ στις Βρυξέλλες, στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων και Αμύνης της Ε.Ε. (16/11/2021).

Η στρατηγική της τουρκικής ΜΙΤ, λόγω των «δυσκολιών» που αντιμετωπίζει σε Έβρο και Αιγαίο, επεκτάθηκε προς την Λευκορωσία μεταφέροντας καθημερινά από την Κωνσταντινούπολη, με συνεχείς πτήσεις τόσο

των Τουρκικών αερογραμμών όσο και της Belavia (Λευκορωσίας), χιλιάδες «μετανάστες» αρχικά προς Λιθουανία και Λετονία και στην συνέχεια προς τα Πολωνικά σύνορα κατά το πρότυπο της αποτυχημένης «επιχείρησης» στον Έβρο, τον Φεβρουάριο του 2020. Η άμεση κινητοποίηση της Ε.Ε., η απειλή ευρωπαϊκού αποκλεισμού της Turkish Airlines και της Belavia καθώς και η διευρυνση του καθεστώτος κυρώσεων κατά της Λευκορωσίας που αποφάσισαν οι υπουργοί Εξωτερικών της Ε.Ε. στις 15/11/2021, οδήγησε στην έστω και προσωρινή «συγκράτηση» της νέας υβριδικής επίθεσης με τουρκική υποκίνηση, αυτή την φορά προς τα πολωνικά σύνορα.

Συρία:

Αμερική και Ρωσία φαίνεται να «τα βρίσκουν» στην Συρία, χωρίς να υπολογίζουν καθόλου τον όψιμο νέο-σουλτάνο της Τουρκίας: Ελλάδα, Κύπρος, Αυστρία, Βουλγαρία, Ιορδανία, ΗΑΕ, Σ. Αραβία, Αίγυπτος και πολλές άλλες χώρες-σύμμαχοι των ΗΠΑ, έχουν ήδη αποκαταστήσει σχέσεις με την κυβέρνηση Μπασάρ Αλ Άσαντ, κάτι πολύ δύσκολο χωρίς την σιωπηρή «συγκατάθεση» των ΗΠΑ. Σε «αντιστάθμισμα» οι Κούρδοι σύμμαχοι της Αμερικής μέσα στην Συρία, φαίνεται να δημιουργούν ένα ημιαντόνομο ομοσπονδιακό κράτος, κατά τα πρότυπα του ήδη υφιστάμενου στο Βόρειο Ιράκ. Ο Μπασάρ Αλ Άσαντ καλεί συνεχώς την Τουρκία να εγκαταλείψει την Συρία και ο Ρώσος ΥΠΕΞ Σ. Λαβρόφ υπενθυμίζει από την Αίγυπτο (4/10/2021) πως «Η Τουρκία δεν έχει δικαίωμα να παραμείνει στη Συρία». Όλες οι τουρκικές προσπάθειες (τρεις στρατιωτικές εισβολές, υψηλός φόρος αίματος, τεράστιες στρατιωτικές δαπάνες και πολεμικό υλικό, βάσεις κ.α.) έχουν μετατραπεί σε μια μεγάλη πληγή που αιμορραγεί και επιδεινώνεται. Οι ιαχές που συνόδευαν τους οθωμανικούς ύμνους κατά τις στρατιωτικές εισβολές για την «κατάκτηση» της Συρίας, μετατράπηκαν πλέον σε λυγμούς μανάδων των ολοένα αυξανόμενων νεκρών τούρκων στρατιωτών.

Λιβύη:

Το τουρκικό «Βατερλώ» και στην Λιβύη έχει ήδη πάρει μια σταθερή πορεία. Οι κούφιοι λεονταρισμοί του Ρ. Τ. Ερντογάν δεν εμπόδισαν την πρόσκληση Ελληνικής και Κυπριακής Δημοκρατίας στην «Διάσκεψη του Παρισιού» (9/11/21), με αποτέλεσμα η Τουρκία να συμμετάσχει στην διάσκεψη κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, σε επίπεδο υφυπουργού εξωτερικών, ανήμπορη να επιβάλλει τις εξωφρενικές απαιτήσεις της. Η τήρηση του εμπάργκο όπλων προς την Λιβύη θα εφαρμοστεί πλέον με εντατικούς ελέγχους της ΕΕ, η απειλή κυρώσεων σε «ανυπάκουους» είναι πραγματική και όχι θεωρητική, ενώ η μοναδική διέξοδος που απομένει πλέον στην Τουρκία είναι η «αμφισβήτηση» του εκλογικού αποτελέσματος που θα προκύψει τον Δεκέμβριο στην Λιβύη, με ενδεχόμενο να την φέρει «πρόσωπο με πρόσωπο» με τον πιθανότερο νικητή της εκλογικής διαδικασίας στρατάρχη Χαλίφα Χαφτάρ. Πάντως, η «εικονική πραγματικότητα»

μέσα στην οποία επιμένουν να βρίσκονται οι Τούρκοι συνεχίζεται κανονικά: «Η Τουρκία δεν είναι εντελώς ξένη δύναμη στη Λιβύη και θα παραμείνει εκεί» (Χ. Ακάρ, 16/11/2021).

Κύπρος:

Η Τουρκία θεωρεί την Κυπριακή Δημοκρατία στον χάρτη των επεκτατικών της σχεδίων σαν ένα «αδύναμο κρίκο». Για τον λόγο αυτό ζητά (σε πρώτη φάση) δύο «ξεχωριστά» κράτη, εγκαθιστώντας με παρωδία εκλογών μια πειθήνια μαριονέτα σαν «πρόεδρο» των κατεχομένων εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Καλεί έντεχνα την αναγνώριση του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου σαν «κράτος» από τις χώρες του Τουρκικού Συμβουλίου (Ρ.Τ. Ερντογάν, 15/11/2021). Παραληρεί καθημερινά με εμπρηστικές δηλώσεις, τόσο για τον φυσικό πλούτο της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο και για την αυθαίρετη «επέκτασή» της στα Βαρώσια. Απειλεί ή προαναγγέλλει συνεχώς «έρευνες» σε Κυπριακή ΑΟΖ, εκδίδει άχρηστες Navtex, επισείει «πρακτικές αντιδράσεις» στην προσπάθεια της να εμποδίσει προγραμματισμένες έρευνες σε Κυπριακή ΑΟΖ παγκόσμιων γιγάντων (Exon, Total, ENI).

Η Ελληνική πλευρά, έξυπνα και μεθοδικά, συνεχίζει να δημιουργεί μια ασφυκτική διπλωματική θηλειά γύρω από τις τουρκικές φαντασιώσεις:

Στις 19/10/2021 κατά την 9η τριμερή σύνοδο κορυφής μεταξύ Ελλάδος – Κύπρου – Αιγύπτου ανακοινώθηκε και η εξαιρετικής σημασίας διασύνδεση των ηλεκτρικών δικτύων των τριών χωρών.

Την επομένη, (20/10/2021) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης της για τις υπό ένταξη χώρες ζητάει -μεταξύ άλλων- από την Τουρκία «να δεσμευτεί κατηγορηματικά για σχέσεις καλής γειτονίας, διεθνείς συμφωνίες και ειρηνική επίλυση διαφορών με προσφυγή, εάν είναι απαραίτητο, στο Διεθνές Δικαστήριο».

Στις 21/10/21 ο Έλληνας ΥΠΕΞ, σχολιάζοντας εύστοχα τις εξωφρενικές, καθημερινές τουρκικές αντιδράσεις παρατήρησε : «Οι τουρκικές αντιδράσεις εξηγούνται μόνο αν η Τουρκία θεωρεί τον εαυτό της ως επιτιθέμενο κράτος».

Στις 27/10/2021 Ελλάδα και Ηνωμένο Βασίλειο προχώρησαν στην υπογραφή στρατηγικής συμφωνίας – πλαίσιο επισφραγίζοντας την στενή σχέση των δύο χωρών, πριν από την επίσημη επίσκεψη του Έλληνα πρωθυπουργού στην Βρετανική πρωτεύουσα (16/11/2021).

Στις 12/11/2021 η Ε.Ε. παρατείνει για ένα ακόμα χρόνο το (περιορισμένο, έστω) καθεστώς των κυρώσεων κατά της Τουρκίας για τις παράνομες γεωτρήσεις σε Αν. Μεσόγειο.

Στις 18/11/2021 καταφθάνει στην Αθήνα ο Γάλ-

λος ΥΠΕΞ Λε Ντριάν για συνομιλίες με τον Έλληνα ομόλογο του, ενώ την επομένη (19/11/2021) ακολουθεί τετραμερής συνάντηση Ελλάδας-Γαλλίας- Αιγύπτου -Κύπρου.

Συμπεράσματα:

Οι συνεχόμενες εμπρηστικές και υβριστικές υπερβολές του τουρκικού καθεστώτος κατά Ελλάδος και Κύπρου («Όποιο σχέδιο δεν περιλαμβάνει την Τουρκία και τους Τουρκοκύπριους δεν έχει καμία πιθανότητα επιβίωσης» – Χ. Ακάρ 13/10/2021, «Η Τουρκία δεν θα φύγει ποτέ από την Κύπρο» – μαριονέτα Τατάρ στην Γερμανική FAZ 26/10/2021, «Ο Μητσοτάκης και η συμμορία του περνάνε τις μέρες με ψέματα» – Ρ. Τ. Ερντογάν 11/11/2021, «Κάποιες χώρες στη Μεσόγειο δεν κοιτάζουν το μπόϊ τους» – Χ. Ακάρ 11/11/2021 κ.α.π) δείχνουν πολύ καθαρά την απελπιστική θέση στην οποία έχει οδηγηθεί η Τουρκία. Κανένας απολύτως, φίλος ή εχθρός, δεν παίρνει στα σοβαρά το σημερινό τουρκικό καθεστώς.

Οι καθημερινές προσβολές, οι επαναλαμβανόμενοι λεονταρισμοί και οι χυδαίοι τραμπουκισμοί, σίγουρα δεν αποτελούν διπλωματικά επιχειρήματα. Αντίθετα, αποτελούν «κόκκινο πανί» για την διεθνή διπλωματία και επιβαρύνουν ακόμα περισσότερο την σημερινή Τουρκία η οποία υποφέρει από τις συνέπειες των βαριών ασθενειών της. Το καθεστώς δεν μπορεί να δεχτεί την επόμενη μέρα στην Τουρκία χωρίς την δική του ανάμειξη γιατί απλά κινδυνεύουν πολλά κεφάλια.

Ο Mehmet Efe Çaman, Τούρκος καθηγητής στο University of Newfoundland του Καναδά, σε πρόσφατα άρθρα του αναρωτιέται αν «Η τελευταία διέξοδος του Ερντογάν είναι ο πόλεμος», θεωρώντας σαν «πιθανούς στόχους» την Συρία και την Ελλάδα.

Η Συρία όμως έχει την «ασπίδα» της Ρωσίας και της Περσίας (οι Κούρδοι της Συρίας τις ΗΠΑ), ενώ η Ελλάδα την «ασπίδα» της Γαλλίας και θεωρητικά πολλών άλλων (Ε.Ε., ΗΠΑ, πολλών Αραβικών χωρών, Ισραήλ κ.α).

Οι προσπάθειες του τουρκικού καθεστώτος να «εκτονωθεί» στην Συρία απέτυχαν αφού Ρωσία και ΗΠΑ απέκλεισαν μια νέα τουρκική εισβολή. Ο Τούρκος ΥΠΕΞ πήγε στην Τεχεράνη (16/11/2021) προσφέροντας ανέξοδη πολιτική υποστήριξη («Οι κυρώσεις εναντίον του Ιράν είναι λάθος») ελπίζοντας σε κάποια κερκόπορτα, αλλά μάλλον επέστρεψε με μηδενικά αποτελέσματα.

Η Ελλάδα, σαν δύναμη ειρήνης, ασφάλειας και σταθερότητας με την συνεχώς αυξανόμενη, στρατιωτική και πολιτική αποτρεπτική της δύναμη, φαντάζει πλέον σαν σκέτη αυτοκτονία απέναντι σε κάθε επίδοξο επιδρομέα.

Απομένει να δούμε την πιθανότητα αιματηρή πορεία και τελική κατάληξη της Τουρκικής «ασθένειας»...

It is said that power corrupts, but actually it's more true that power attracts the corruptible. The sane are usually attracted by other things than power.

David Brin

Να ανακοπεί η καταστροφική πορεία στο Κυπριακό

Του Αντιστρατήγου ε.α. Φοίβου Κλόκκαρη

Η Τουρκία μετά την κατάληψη του βορείου τμήματος της Κύπρου το 1974, προχώρησε στην εκρίζωση του Ελληνικού στοιχείου που πλειοψηφούσε συντριπτικά, προέβη σε συστηματικό εποικισμό/ισλαμοποίηση του καταληφθέντος εδάφους και εγκατέστησε ισχυρές τουρκικές δυνάμεις κατοχής (ΤΔΚ) και υποτελή διοίκηση («ΤΔΒΚ»). Οι ΤΔΚ παραμένουν έκτοτε στην Κύπρο, ενισχύονται συνεχώς, αποτελούν μόνιμη απειλή κατά των ελεύθερων εδαφών και εξυπηρετούν το στόχο της Τουρκίας να επιβάλει λύση τουρκικών όρων στο Κυπριακό και να θέσει όλη την Κύπρο υπό τον στρατηγικό έλεγχο της.

Ο Ελληνισμός απέτυχε να προτάξει πανεθνική στρατηγική απελευθέρωσης της Κύπρου και ακολούθησε πολιτική κατευνασμού της Τουρκίας, που όχι μόνο δεν ανέκοψε την επιθετικότητα της αλλά την αύξησε. Έκφραση του κατευνασμού υπήρξε η αποδοχή διεξαγωγής των ούτω καλουμένων διακοινοτικών συνομιλιών (ΔΣ) με την υποτελή διοίκηση της Τουρκίας υπό την απειλή των ΤΔΚ, για λύση διζωνικής δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ), που επέβαλαν η Τουρκία και Βρετανία.

Οι χρονοβόρες ΔΣ, μετέτρεψαν το διεθνές έγκλημα της Τουρκίας σε βάρος της Κύπρου, σε δικαιοδική διαφορά και την διευκόλυναν να παγιώσει τα τετελεσμένα της κατοχής, να συνεχίσει τις εποικιστικές και επεκτατικές δράσεις της (ΑΟΖ, Αμμόχωστος, ουδετέρα ζώνη, αεροναυτική βάση, μετατροπή κατεχομένων σε οιονεί επαρχία της, έναρξη ισλαμοποίησης ελεύθερων περιοχών κ.ά.) και να προβάλλει συνεχώς νέες αξιώσεις στη τράπεζα των διαπραγματεύσεων, που οδηγήθηκαν σε τέλμα. Σήμερα απαιτεί διεθνή αναγνώριση της παράνομης «ΤΔΒΚ» και αλλαγή της βάσης των συνομιλιών, από την ΔΔΟ στα δύο κράτη, ως προϋπόθεση για τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων. Μετακινήθηκε από τη λύση ΔΔΟ, που η ίδια επέβαλε και εξυπηρετεί τα συμφέροντα της (καταλύει την ΚΔ, νομιμοποιεί την διχοτόμηση, η Τουρκία αποκτά έλεγχο των αποφάσεων του κυπριακού κράτους) στη λύση δύο κρατών, που εξυπηρετεί καλύτερα τον στόχο της για έλεγχο όλης της Κύπρου. Δεν εννοεί βέβαια δύο ανεξάρτητα κράτη αλλά δύο καθεστώτα ελεγχόμενα από την Τουρκία.

Είναι θλιβερό σήμερα, η ΚΔ να αναζητά εναγωνίως τρόπο επανέναρξης των διακοινοτικών συνομιλιών, όταν στη τράπεζα των διαπραγματεύσεων οι λύσεις που υπάρχουν (ΔΔΟ υποστηριζόμενη από την ΚΔ, δύο κρατών υποστηριζόμενη από Τουρκία) θέτουν την Κύπρο υπό τουρκικό έλεγχο.

Γιατί η κυβέρνηση και οι ηγεσίες των μεγάλων κομμάτων της Κύπρου συνεχίζουν να υποστηρίζουν την τουρκοβρετανική ΔΔΟ; Δεν τους τρομάζει η παράλυση της Βοσνίας στην οποία εφαρμόστηκε παρόμοια διχοτομική λύση; Συνειδητοποιούν ότι η ΔΔΟ οδηγεί σε παράδοση στον Τούρκο εισβολέα;

Ο Ελληνισμός της Κύπρου βρίσκεται σε θανάσιμο κίνδυνο επιβίωσης, λόγω της συνεχιζόμενης επεκτατικής πολιτικής της Τουρκίας αλλά και της τρωτότητας της ΚΔ, που έχει αποδυναμωμένη την άμυνα της και επιμένει στη τουρκικών όρων λύση ΔΔΟ, παρά το γεγονός ότι αυτή τη μορφή λύσης απέρριψε ο Κυπριακός Ελληνισμός το 2004 σε δημοψήφισμα (σχέδιο Ανάν).

Η ΚΔ πρέπει επείγοντως, με την στήριξη της Ελλά-

δας, να αναθεωρήσει ριζικά την πολιτική της στο Κυπριακό για να ανακόψει την καταστροφική πορεία. Η αναθεώρηση πρέπει να ενταχθεί σε στρατηγική εθνικής ασφάλειας την οποία στερείται η ΚΔ. Άμεσα να συγκροτηθεί συμβούλιο εθνικής ασφάλειας (ΣΥΜΒΕΑ – NSC), το οποίο να συντάξει στρατηγική εθνικής ασφάλειας (ΣΕΑ – NSS), η οποία θα καθορίσει τον βέλτιστο τρόπο διαχείρισης της εθνικής ισχύος για επίτευξη του σκοπού της επιβίωσης της ΚΔ.

Η συγκρότηση ΣΥΜΒΕΑ, του οποίου προϊστάται πάντοτε ο πρωθυπουργός ή πρόεδρος του κράτους, είναι θεσμός απαραίτητος για την σύνταξη και παρακολούθηση υλοποίησης της ΣΕΑ, από την οποία πηγάζει η αμυντική και εξωτερική πολιτική του κράτους.

Η ΣΕΑ είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση απειλών κατά της ασφάλειας του κράτους, την διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων του, τον καθορισμό και προώθηση των εθνικών στόχων του.

Το ΣΥΜΒΕΑ για την εκπλήρωση του έργου του, υποστηρίζεται από επιτελείο αξιολόγησης των πληροφοριών και απειλών (risk assessment), στρατηγικής σχεδίασης (τρόποι αντιμετώπισης απειλών), χειρισμού κρίσεων και επικοινωνιακής δράσης.

Βασικά στοιχεία της ΣΕΑ της ΚΔ πρέπει να είναι:

- Σκοπός: Αποτροπή κατάλυσης ΚΔ και επέκτασης του τουρκικού ελέγχου σε όλη την Κύπρο – Απομάκρυνση Τουρκίας από το νησί.

- Μέσα: Ενδυνάμωση εθνικής ισχύος και ιδιαίτερα της στρατιωτικής πτυχής της (Εθνική φρουρά, δόγμα ΕΑΧ Κύπρου/Ελλάδας, σύναψη αμυντικών συμμαχιών) – Αξιοποίηση συμμετοχής στην ΕΕ, στις στρατηγικές συνεργασίες με φίλες και γειτονικές χώρες και στον EASTMED_Οριοθέτηση ΑΟΖ με Ελλάδα – Εξύψωση εθνικού φρονήματος – Αύξηση δαπανών άμυνας – εκμετάλλευση φυσικού αερίου.

- Τρόπος: Επανατοποθέτηση Κυπριακού στην ορθή βάση του, ως θέμα εισβολής, κατοχής, εποικισμού, εθνοκάθαρσης και όχι ως δικαιοδική διαφορά – Απόρριψη λύσης ΔΔΟ και υποστήριξη συνέχισης λειτουργίας της ΚΔ, όπως αυτή εντάχθηκε στην ΕΕ ως ενιαίο κράτος και προσαρμόστηκε στο ευρωπαϊκό κεκτημένο – Επανενομή των κατεχομένων και περαιτέρω εκσυγχρονισμός του συντάγματος στη βάση «ένas άνθρωπος μία ψήφος» – Αγώνας με όλα τα πολιτικά, διπλωματικά και νομικά μέσα για απομάκρυνση των ΤΔΚ και εποίκων, επιστροφή προσφύγων, κατάργηση «ΤΔΒΚ» και συνθηκών εγγυήσεως/ συμμαχίας.

Η μέγιστη απειλή κατά της ύπαρξης της ΚΔ είναι η τουρκική, η οποία εκδηλώνεται αδιάστατα και μεθοδικά επί μισό αιώνα. Το κυριότερο μέσο αντιμετώπισης της είναι η εθνική ισχύς και ιδιαίτερα η στρατιωτική πτυχή της. Η απόκτηση ΣΥΜΒΕΑ και ΣΕΑ από την ΚΔ συμβάλλει στην ενίσχυση της εθνικής ισχύος.

Η ΣΕΑ χρειάζεται, όχι για να προστεθεί άλλο ένα κείμενο που θα ξεχαστεί στα αρχεία της ΚΔ, αλλά για να αποκτήσει η πατρίδα μας στρατηγική πυξίδα εθνικής επιβίωσης. Να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά και όχι σπασμωδικά κρίσεις και απειλές κατά της ασφάλειας της, που πηγάζουν κυρίως από Τουρκία και Βρετανία. Να ανακοπεί η καταστροφική πορεία του κυπριακού

Λευκωσία Νοέμβριος 2021

Ο Ευρωπαίος Αξιωματικός Χαρακτηριστικά, ιδιότητες και δεξιότητες για σήμερα και το μέλλον.

Του στρατηγού Μιχάλη Κωσταράκου

Επιτίμου Αρχηγού ΓΕΕΘΑ, π. Προέδρου της Στρατιωτικής Επιτροπής της ΕΕ

Το Τομεακό Πλαίσιο Προσόντων του Αξκού των Ενόπλων Δυνάμεων (ΤΠΠ – ΑΕΔ) που παρουσιάστηκε την περασμένη εβδομάδα από το Κολλέγιο ES DC στις Βρυξέλλες και εκτέθηκε σε προηγούμενη ανάρτηση, είναι σχεδιασμένο για να απαντάει σε τρία βασικά ερωτήματα για τον Ευρωπαίο Αξκό:

1. Πώς πρέπει να λειτουργεί και να ενεργεί ένας αξιωματικός μέσα στο πολύπλοκο και πολυδιάστατο περιβάλλον λειτουργίας του μέλλοντος, στο οποίο η ΕΕ θα χρειαστεί να αναπτύξει όλο το φάσμα των δυνατοτήτων της;

2. Τι ικανότητες πρέπει να περικλείουν οι διοικητές από τους αξιωματικούς τους σε περίπτωση απροσδόκητων και ταχέως εξελισσόμενων καταστάσεων κρίσεως με στρατιωτικές επιπτώσεις;

3. Ποιες γνώσεις, δεξιότητες, αυτονομία και ευθύνη πρέπει να αποκτήσει ένας αξιωματικός για να ανταποκριθεί στο αναμενόμενο προφίλ ικανοτήτων του Ευρωπαϊού αξιωματικού;

Το ΤΠΠ-ΑΕΔ σε ατομικό πλέον επίπεδο, προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά που η φύση του στρατιωτικού επαγγέλματος και οι απαιτήσεις νικηφόρας διεξαγωγής στρατιωτικών επιχειρήσεων απαιτούν σε όλα τα επίπεδα του πολέμου. Προσδιορίζονται έτσι οκτώ βασικές περιοχές απαιτήσεων που συνιστούν τα επιθυμητά γενικά χαρακτηριστικά του Αξιωματικού των ΕΔ, εκ των οποίων τέσσερις πρώτες είναι υποχρεωτικές και οι υπόλοιπες τέσσερις επιθυμητές:

(Υποχρεωτικά)

- Επιτυχώς ενταγμένος στις ΕΔ
- Επιδέξιος χειριστής οπλικών συστημάτων με ανεπτυγμένη τεχνική γνώση και συνείδηση για τα συστήματα αρμοδιότητος του που χρησιμοποιούν οι ΕΔ.
- Εξαιρετικός Ηγέτης προσωπικού με μεγάλη ικανότητα λήψεως αποφάσεων.
- Ανυπέρβλητος μαχητής ικα-

νός να εμπνεύσει τους άνδρες του και να εκτελέσει επιτυχώς με επαγγελματισμό και στρατιωτικό ήθος ότι αποστολή του ανατεθεί.

(Επιθυμητά)

• Ιδιαίτερη ικανότητα αποκατάστασης επικοινωνίας και μετάδοση μηνυμάτων όχι μόνο προς τους υφιστάμενο προσωπικό του αλλά και σε πάσης φύσεως κρίσιμες καταστάσεις.

• Ιδιαίτερη ικανότητα, ως εκπαιδευτής και καθηγητής σε ευρύ φάσμα αντικειμένων, αλλά και ικανός εκπαιδευόμενος και σπουδαστής με μεγάλη μαθησιακή ικανότητα.

• Ιδιαίτερη ικανότητα να διαθέτει ισχυρή κριτική σκέψη και μεγάλη ικανότητα διεισδυτικής διερεύνησης ευρείας γκάμας θεμάτων και σε βάθος.

• Ιδιαίτερη ικανότητα στο χειρισμό ευρείας γκάμας θεμάτων διπλωματίας ή διεθνούς ασφάλειας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Συμπερασματικά, στα πλαίσια της μελέτης του Τομεακού Πλαισίου Προσόντων για τους Αξιωματικούς έγινε δυνατόν να προσδιοριστούν οι δυνατότητες και τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει πλέον ο αξιωματικός του μέλλοντος:

- Ικανός να αναλύει τάσεις και καταστάσεις σε διάφορα πεδία και να υποβάλει εισηγήσεις βασισμένες σ' αυτές τις αναλύσεις.

- Ικανός να σχεδιάζει ενέργειες στρατιωτικών τμημάτων για την αντιμετώπιση επερχόμενων γεγονότων και τη μείωση των δυσαρέστων συνεπειών τους.

- Ικανός και πρόθυμος να σκέφτεται και να ενεργεί σε στενή συνεργασία με άλλους σε διάφορους τομείς.

- Ικανός να εργάζεται σε στενή συνεργασία με ένα ευρύ φάσμα παραγόντων που θα περιλαμβάνει στρατιωτικούς συμμάχους, πολιτικούς οργανισμούς και πολιτικές αρχές, ιδιωτικές εταιρείες και ιδιώτες.

- Πανέτοιμος να αντιμετωπί-

σει δυναμικά αντιπάλους και εχθρούς που δεν είναι διατεθειμένοι να ακολουθούν τους Δυτικούς ηθικούς και νομικούς νόμους και κανόνες.

- Ικανός να συνεργαστεί αποτελεσματικά με διεθνείς παγκόσμιους ή περιφερειακούς οργανισμούς και δομές.

- Ικανός να συνδιαλέγεται και να συνεργάζεται με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με σκοπό να διευκολύνει την επιτυχία μιας επιχείρησης.

- Ικανός να εντρυφήσει και να χειριστεί τεχνολογικές καινοτομίες και εξελίξεις.

- Ικανός να προσαρμόζεται στη χρήση των τεχνολογικών καινοτομιών για τη διοίκηση και τον έλεγχο των στρατιωτικών δυνάμεων στο πεδίο της μάχης, τόσο για άμυνα από τη χρήση από τον εχθρό, όσο και για την εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων που αυτές παρέχει.

- Ικανός να αναγνωρίζει και να αποδέχεται τη δυναμική της τεχνητής νοημοσύνης στις στρατιωτικές επιχειρήσεις.

- Γνώστης του πεδίου της κυβερνο-ασφάλειας και των απειλών και ευκαιριών που παρέχουν τα σύγχρονα συστήματα επικοινωνιών και ικανός να μοιράζεται πληροφορίες για κυβερνο-απειλές αλλά και θετικές ενέργειες στον κυβερνοχώρο.

- Ικανός να διεξάγει επιχειρήσεις εξ αποστάσεως και να χειρίζεται ένα μεγάλο και πολύπλοκο αριθμό αισθητήρων.

- Επαρκής σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο για την ενάσκηση αποτελεσματικής ηγεσίας.

- Ευέλικτος και ευπροσάρμοστος στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον και ικανός να επιδεικνύει πνεύμα συνεργασίας.

- Ικανός να εντάσσεται επιτυχώς σε υπερεθνικό περιβάλλον με ευρωπαϊκή ταυτότητα, χωρίς όμως να εκθέτει ή να χάνει τη δική του εθνική ταυτότητα.

Τι προβλέπει η Σύμβαση της Βιέννης αν τα Σκόπια αρνηθούν να εφαρμόσουν στο ακέραιο την Συμφωνία των Πρεσπών

Προκοπίου Παυλοπούλου
τ. πρόεδρου Ελληνικής Δημοκρατίας

«Οι εντελώς πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις στην γείτονα Βόρεια Μακεδονία, οι οποίες προέκυψαν λόγω των αποτελεσμάτων των εκεί αυτοδιοικητικών εκλογών, θέτουν, από τώρα, σημαντικά ζητήματα για το μέλλον του πλήρους σεβασμού και της εξίσου πλήρους εφαρμογής, κατά το γράμμα και το πνεύμα των διατάξεών της, της Συμφωνίας των Πρεσπών, μεταξύ Ελλάδας και της τότε Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, της 17ης Ιουνίου 2018. Και τούτο διότι τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν μια σημαντική εκλογική ενδυνάμωση του άκρως αντιδραστικού «Δημοκρατικού Κόμματος για την Μακεδονική Εθνική Ενότητα» («VMRO-DPMNE»).

A. Ενδυνάμωση, η οποία καθιστά πολύ πιθανή ιδίως την επικράτησή του στις βουλευτικές εκλογές στην Βόρεια Μακεδονία, οι οποίες μάλλον δεν θα αργήσουν να γίνουν αν ληφθεί υπόψη η «σοβούσα» εκεί σήμερα μεγάλη κυβερνητική αστάθεια. Το ως άνω κόμμα όχι μόνο ήταν «απέναντι» στην σύναψη και κύρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών αλλά και έχει, αδιαλείπτως υποστηρίζει θέσεις, οι οποίες «μαρτυρούν» ευθεία αμφισβήτηση του συνόλου του ρυθμιστικού περιεχομένου της Συμφωνίας αυτής, ή τουλάχιστον βασικών από τα «essentialia negotii» που εμπεριέχει. Όπως είναι ιδίως η ριζική αναθεώρηση - και για λόγους αλλαγής του ονόματος- του τότε Συντάγματος της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας αλλά και η «Ρηματική» Διακοίνωση περί ακριβούς προσδιορισμού της έννοιας του όρου «nationality», ως σημαίνοντος όχι «εθνότητα» αλλ' αποκλειστικώς «ιθαγένεια» («citizenship»).

B. Με δεδομένο το γεγονός, ότι αν αναλάβει κυβερνητικές ευθύνες τώρα και -πολύ περισσότερο- αν κερδίσει τις επόμενες βουλευτικές εκλογές το «Δημοκρατικό Κόμμα για την Μακεδονική Εθνική Ενότητα» («VMRO-DPMNE») μάλλον θ' αμφισβητήσει, ευθέως και απροκαλύπτως, την εφαρμογή της Συμφωνίας των Πρεσπών, χρήσιμο είναι η Ελλάδα να καταστήσει, από τούδε, σαφή τη θέση της μπροστά σε αυτό

το ενδεχόμενο. Κυρίως δε την θέση της, σύμφωνα με την οποία σε μια τέτοια περίπτωση θ' ασκήσει, κατά την κρίση της, τα δικαιώματα που της παρέχουν πρωτίστως οι διατάξεις των άρθρων 56 και 60 της Σύμβασης της Βιέννης, είτε για την καταγγελία της Συμφωνίας των Πρεσπών, είτε για την αποχώρηση από αυτή. Είτε, επίσης, για λήξη της ως άνω Συμφωνίας ή για την αναστολή εφαρμογής της.

Γ. Επιπλέον, είναι μάλλον επιβεβλημένο η Ελλάδα να διαμηνύσει και προς την Βόρεια Μακεδονία αλλά και προς τ' αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι αν το Κράτος αυτό υιοθετήσει τέτοιες «επικινδύνους ατραπούς» δεν μπορεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, να προσδοκά οιασδήποτε μορφής πρόοδο, ως προς την Ευρωπαϊκή του προοπτική. Επίσης, πρέπει ν' αποκλεισθεί και οιαδήποτε πρόοδος, ως προς την κύρωση, από την Βουλή των Ελλήνων, των πρόσθετων πρωτοκόλλων συνεργασίας στο πλαίσιο της Συμφωνίας των Πρεσπών. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και το NATO πρέπει ν' αντιληφθούν, ότι η Ελλάδα δεν πρόκειται να υποχωρήσει, έστω και κατ' ελάχιστο, ως προς την έναντι της Βόρειας Μακεδονίας υπεράσπιση των Εθνικών της Θεμάτων και των Εθνικών της Δικαίων, με βάση την Συμφωνία των Πρεσπών, ιδίως υπό το «πρόσχημα» της δήθεν σημασίας του Κράτους αυτού για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για το NATO.

Πολλώ μάλλον όταν ισχύει το ακριβώς αντίστροφο: Ένα Κράτος, το οποίο παραβιάζει καταφώρως τις διεθνείς συμβατικές του υποχρεώσεις και εξαπατά προκλητικώς εκείνους, που το εμπιστεύθηκαν όχι μόνο δεν «προσθέτει» στο κύρος και στην ισχύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του NATO αλλά αντιθέτως συνιστά διεθνές «όνειδος» η παραμονή του στους κόλπους τους, υφ' οιασδήποτε μορφή και εκδοχή. Οπότε η Ελλάδα με την κατά τ' ανωτέρω στάση της υπερασπίζεται, κατ' αποτέλεσμα, και την Ευρωπαϊκή Ένωση και το NATO, κατά τους καταστατικούς τους στόχους».

Το Δίκαιο των Συνθηκών

Το 1969 καταρτίστηκε η Συνθήκη της Βιέννης για το Δίκαιο των Συνθηκών, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 1980. Η Συνθήκη αυτή ρυθμίζει το πώς καταρτίζεται, τροποποιείται και λύεται μια διεθνής συνθήκη, πώς ερμηνεύονται οι όροι της, πώς προσχωρούν τρίτα κράτη σε αυτήν κλπ. Ως διεθνής συνθήκη η ίδια δεσμεύει και αυτή μόνο τα συμβληθέντα κράτη.

Σε συνεχή συρρίκνωση ο ελληνικός πληθυσμός – Ζητείται εθνική δημογραφική πολιτική

Του Αναστασίου Λαυρέντζου*

Όπως κάθε χρόνο, στις αρχές Οκτωβρίου η ΕΛΣΤΑΤ δημοσίευσε τα στοιχεία γεννήσεων-θανάτων στην Ελλάδα για την προηγούμενη χρονιά. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η δημογραφική εικόνα ήταν ζοφερή και το 2020, όπως άλλωστε αναμενόταν. Για 10η συνεχόμενη χρονιά ο πληθυσμός της χώρας μειώθηκε, αφού οι θάνατοι ξεπέρασαν και πάλι τις γεννήσεις. Συγκεκριμένα, το 2020 οι θάνατοι ανήλθαν στους 131.084, ενώ οι γεννήσεις ήταν 84.767. Τη χρονιά που πέρασε λοιπόν, μόνο από τη διαφορά γεννήσεων-θανάτων ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώθηκε κατά 46.317 άτομα.

Επισημαίνεται ότι από το σύνολο των γεννήσεων που καταγράφηκαν το 2020, μόνο το 85,2% πραγματοποιήθηκαν από Ελληνίδες. Έτσι αν αφαιρέσουμε τη συνεισφορά των αλλοδαπών στις γεννήσεις και στους θανάτους (περίπου το 2% του συνόλου των θανάτων), το καθαρό ισοζύγιο του ελληνικού πληθυσμού ξεπέρασε τις -56.000 την προηγούμενη χρονιά. Αθροιστικά από το 2010, το καθαρό φυσικό ισοζύγιο του ελληνικού πληθυσμού προσεγγίζει τις -400.000 άτομα. Σε αυτό τον αριθμό θα πρέπει να συνυπολογίσει κανείς περίπου άλλους τόσους Έλληνες που στο διάστημα αυτό μετανάστευσαν στο εξωτερικό.

Μέσα σε μόλις μια δεκαετία λοιπόν, εκτιμάται ότι ο γηγενής ελληνικός πληθυσμός μειώθηκε τουλάχιστον κατά 800 χιλιάδες. Την ίδια στιγμή η ελληνική περιφέρεια συνεχίζει να ερημώνει, με δεκάδες σχολεία να κλείνουν ακόμη και σε εθνικά ευαίσθητες περιοχές όπως η Θράκη. Φτάνουμε έτσι σήμερα να χάνουμε κάθε χρόνο μια πόλη με μέγεθος αντίστοιχο της Αλεξανδρούπολης, της Χαλκίδας, της Καβάλας ή των Χανίων.

Οι ηγεσίες της χώρας δεν φαίνεται ωστόσο να ανησυχούν ιδιαίτερα για αυτό. Κι όμως, το πρόβλημα είναι γνωστό ήδη από το 1993 (όταν συντάχθηκε το πρώτο πόρισμα της Βουλής για το δημογραφικό), ενώ η πορεία του είναι απολύτως προβλέψιμη. Προσωπικά έχω αναφέρει επανειλημμένως ότι η Ελλάδα έχει εισέλθει σε φάση συνεχούς δημογραφικής συρρίκνωσης, από την οποία δεν θα εξέλθει, αν δεν αυξηθεί άρδην η γεννητικότητα του ελληνικού πληθυσμού.

Η αντικατάσταση πληθυσμού δεν λύνει το δημογραφικό

Ενώ όμως ο ελληνικός πληθυσμός συρρικνώνεται, τις τελευταίες δεκαετίες συρρέουν στη χώρα χιλιάδες παράνομοι μετανάστες, προερχόμενοι από διάφορες αφροασιατικές χώρες. Στην πράξη δηλαδή συντελείται μια αντικατάσταση πληθυσμού, στην οποία το πολιτικό σύστημα παραμένει θεατής, αν δεν την διευκολύνει κιόλας. Έχουμε φτάσει μάλιστα σε τέτοιο σημείο, ώστε να διατυπώνονται ακόμη και σε ανώτατο επίπεδο απόψεις ότι το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας θα το λύσουν οι παράνομοι μετανά-

στες! Ενίοτε δε, δηλώνεται από βήματος της Βουλής ότι χαϊρόμαστε που η χώρα γίνεται σιγά-σιγά πολυπολιτισμική, λες και κάτι τέτοιο ήταν προεκλογική δέσμευση της κυβέρνησης ή επιλογή του ελληνικού λαού.

Κανείς βεβαίως δεν μπαίνει στον κόπο να μας εξηγήσει τι είδους κοινωνία θα οικοδομηθεί με αυτό τον τρόπο στην πράξη και όχι σε επίπεδο ιδεοληπτικών απλουστεύσεων. Επίσης κανείς δεν μας εξηγεί γιατί το ίδιο επιδιώκει και η Τουρκία, η οποία εργαλειοποιεί τις μεταναστευτικές ροές, για να ρευστοποιήσει πληθυσμιακά την Ελλάδα.

Αυτό φάνηκε καθαρά τον Μάρτιο του 2020 στον Έβρο, όταν δεκάδες χιλιάδες παράνομοι μετανάστες απειλούσαν να εισβάλλουν στην Ελλάδα. Αυτό μας δείχνουν επίσης και οι ροές παράνομων μεταναστών από χώρες τουρκικής επιρροής, όπως η Σομαλία, ή από χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής, οι οποίοι πρώτα καταφθάνουν αεροπορικά στην Κωνσταντινούπολη και μετά προωθούνται στα ελληνικά νησιά.

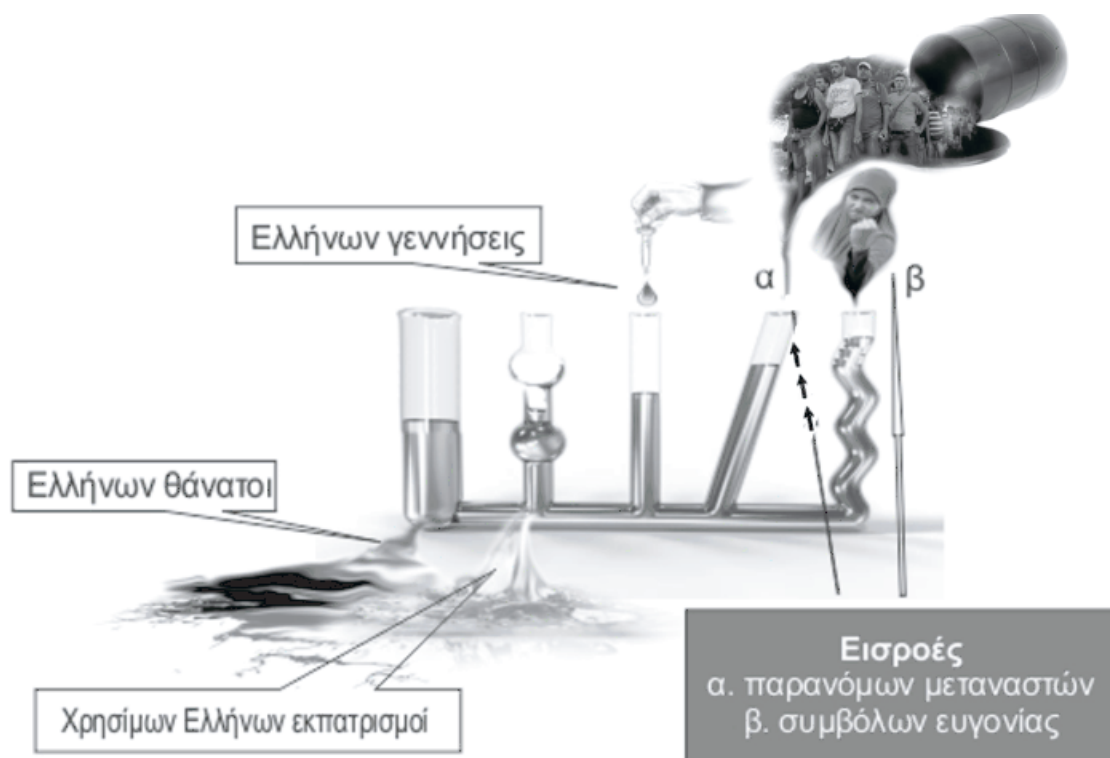
Ας πούμε λοιπόν τα πράγματα με το όνομά τους. Όταν ένα τμήμα του εγχώριου πολιτικού συστήματος δηλώνει ότι θεωρεί τις παράνομες μεταναστευτικές ροές ως λύση του δημογραφικού, τότε ή κάτι δεν καταλαβαίνει (λόγω ιδεοληπτικής εμμονής) ή το ενδιαφέρον του αυτό δεν είναι και τόσο γνήσιο. Και ο λόγος είναι ότι θυμήθηκε το δημογραφικό, μόνο όταν του φάνηκε χρήσιμο για να δικαιολογήσει τον παράνομο εποικισμό που συντελείται.

Εν τω μεταξύ, ενώ το πολιτικό σύστημα στο σύνολό του γνωρίζει το πρόβλημα επί δεκαετίες, δεν έχει κάνει τίποτε έως τώρα για να το λύσει, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων. Αντιθέτως, το επέτεινε με τις πολιτικές και τις παραλείψεις του, μεταξύ των οποίων και η χρεοκοπία της χώρας το 2009. Ακόμη όμως και όταν το δημογραφικό πρόβλημα άρχισε να γίνεται ιδιαίτερα ορατό, τα μέτρα που ελήφθησαν (από τη σημερινή κυβέρνηση) ήταν καταφανώς ανεπαρκή.

Όμως το δημογραφικό πρόβλημα αγνοείται ακόμη και εκεί που «δαγκώνει» δραματικά: στην φθίνουσα ελληνική περιφέρεια. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2020 στον νομό Έβρου γεννήθηκαν μόλις 999 νέοι άνθρωποι, ενώ πέθαναν 2.009. Σε ολόκληρη την περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης γεννήθηκαν 4.255 και πέθαναν οι διπλάσιοι: 8.710. Στην άλλη ξεχασμένη πλευρά της Ελλάδας, στην Ήπειρο, γεννήθηκαν 2.202 και πέθαναν 4.209. Για ποιά Ελλάδα θα μιλάμε λοιπόν σε ορίζοντα μιας γενιάς από σήμερα; (βλ. Πίνακα στο τέλος του άρθρου).

Λύσεις για το δημογραφικό υπάρχουν

Και όμως λύσεις στο δημογραφικό υπάρχουν. Αυτό που λείπει είναι η βούληση για την επίλυσή του και η πολιτική κουλτούρα για δέσμευση σε μια μακροχρόνια

εθνική δημογραφική πολιτική. Φαίνεται όμως ότι κάτι τέτοιο είναι εκτός των δυνατοτήτων ή ακόμη και εκτός των προτεραιοτήτων των πολιτικών ηγεσιών της χώρας.

Αν το πολιτικό σύστημα θέλει πραγματικά να λύσει το δημογραφικό, ας φέρει πρώτα πίσω τα Ελληνόπουλα που έδιωξε με την κρίση που το ίδιο προκάλεσε. Ας εκσυγχρονίσει θεσμικά και οικονομικά τη χώρα στην πράξη και όχι στα λόγια. Ας επιβάλει την αξιοκρατία, καθιστώντας την Ελλάδα ελκυστική σε αυτούς που υποχρεώθηκαν να την εγκαταλείψουν. Και ας πάψει να σκέφτεται μεθοδεύσεις για το πώς θα υπονομεύσει την ψήφο των Ελλήνων του εξωτερικού.

Ας εκπονήσει επιτέλους ένα αναπτυξιακό υπόδειγμα για τις περιφέρειες που ερημώνουν και ας πάψει να μας λέει αστειότητες του τύπου ότι «θα έλθουν μετανάστες στην Κρήτη να μαζέψουν τις ελιές». Παραθέτω εντελώς επιγραμματικά μερικές προτάσεις για την αντιμετώπιση του δημογραφικού:

- Σύστημα μοριοδότησης των συντάξεων βάσει του αριθμού τέκνων, ως βάση ενός δίκαιου και ανταποδοτικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Επιδότηση των προσπαθειών υποβοηθούμενης γονιμοποίησης από το κράτος, τουλάχιστον δύο προσπάθειες ανά μητέρα.
- Γενναία στεγαστική πολιτική για νέα ζευγάρια που θα κλιμακώνεται με βάση τον αριθμό των τέκνων.
- Στήριξη πολύτεκνων οικογενειών με φορολογικές ελαφρύνσεις και στοχευμένα επιδόματα. Έμφαση στη στήριξη των παραμεθόριων πληθυσμών και ειδικά της Θράκης.
- Δέσμη μέτρων στήριξης της μητρότητας και της οικογένειας γενικά, μέσα από ένα πλέγμα κοινωνικών και προνιακών παροχών (παιδικοί σταθμοί, γονικές άδειες, κλπ).
- Διαρκής εκστρατεία παρότρυνσης του πληθυσμού για απόκτηση παιδιών, με προβολή πολυμελών οικογενει-

ακών προτύπων και όχι προτύπων κοινωνικής ζωής που αποτρέπουν τον σχηματισμό οικογένειας.

- Πολιτική οικονομικής και δημογραφικής αναζωογόνησης της περιφέρειας με άξονα την ανάπτυξη περιφερειακών αστικών κέντρων που θα συγκρατήσουν τους τοπικούς πληθυσμούς.
- Νέος πολεοδομικός και οικοδομικός σχεδιασμός που θα δημιουργήσει μεγαλύτερους δημόσιους χώρους και χώρους οικήσεως ανά άτομο, με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στις πόλεις.

Τα παραπάνω μέτρα διατυπώνονται εντελώς ενδεικτικά, με σκοπό να δείξουν ότι λύσεις υπάρχουν. Ζητούμενο είναι η χώρα να χαράξει συνολικά μια νέα πορεία, διότι μόνον έτσι θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για τη λύση του δημογραφικού.

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ 2020 – ΕΛΣΤΑΤ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ	ΘΑΝΑΤΟΙ
Επικράτεια (σύνολο)	84.767	131.084
Αττική	31.257	42.362
Στερεά Ελλάδα	3.718	6.819
Πελοπόννησος	4.006	7.571
Ήπειρος	2.202	4.209
Θεσσαλία	5.150	9.728
Δυτική Ελλάδα	5.039	8.069
Κεντρική Μακεδονία	13.557	24.982
Δυτική Μακεδονία	1.808	3.808
Αν. Μακεδονία Θράκη	4.255	8.710
Κρήτη	6.199	6.365
Βόρειο Αιγαίο	2.314	2.427
Νότιο Αιγαίο	3.417	2.968
Ιόνια νησιά	1.721	2.651

Από Militaire News 14/10/2021

*Ο Αναστάσιος Λαυρέντζος έχει σπουδάσει Φυσική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. (MSc) στα Οικονομικά Μαθηματικά (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) και στη Θεωρητική Φυσική (Πανεπιστήμιο Κρήτης).

Maritime Corporate Diplomacy: A modern management tool with added value for shipping

By Dr. Mary Papaschinopoulou MLE and Mr. Neofytos Kourtesis MSc

In the global business ecosystem, the shipping industry has invariably faced the interconnection between geopolitical events, risks, and opportunities. To navigate this complex business environment shipping companies have developed a global outlook and insight, robust legal institutions and

a functioning relationship with authorities and stakeholders at national and international level. The driving forces of establishing this very relationship are maritime public diplomacy and maritime economic diplomacy. Maritime public diplomacy is performed by States and international organizations, whereas maritime economic diplomacy is performed by sectoral organizations such as Chambers or Associations, representing the general interest of their specific business communities. Undoubtedly, these two pillars have successfully leveraged the “soft power” of shipping industry over the centuries.

In a fast-changing business environment where Great Power competition, polarization and unprecedented disruptions evolve rampantly, shipping companies from global to small are increasingly seeking to exclusively engage with governments and stakeholders worldwide and advance their individual commercial interests. It is then no surprise that Corporate Diplomacy –a well-known management tool among multinational companies– finds application in shipping with the view to addressing a company’s upcoming issues in a cost-effective manner.

Maritime Corporate Diplomacy is a tool designed to build and manage influence by engaging external stakeholders. It operates on the basis of “soft power”, interests and relationship-building.

In particular Maritime Corporate Diplomacy is:

- the dynamic capability of co-opting rather than coercing
- an additional tool in the shipping industry’s traditional assembly of legal, mediation and arbitration tools
- operating between a shipping company and governments or other stakeholders. Clearly distinguishable from either public or economic diplomacy, maritime corporate diplomacy frequently creates synergistic benefits with either one or both.
- driven by political actors and representatives of countries that typically operate in embassies, consulates, governments, international organizations

Maritime Corporate Diplomacy may involve a broad range of actions and deliverables such as:

- organizing forms and methods for establishing relationships and resolving disputes with prudence and tact
- collaborating with public authorities and regulators that affect commercial processes
- interacting and negotiating cross-culturally with political, administrative, and social actors to create and exploit business opportunities
- managing conflicts with external stakeholders
- anticipating threats
- providing competitive intelligence
- leverage public-private partnerships
- shaping public perceptions to safeguard image and reputation

Effectively, a maritime corporate diplomat is a “diplomatic broker” conceiving and implementing favorable conditions for the conduct of business activities. This is achieved by using an agenda with key contacts acquired through years of work. In addition, the diplomatic broker observes stringent codes of conduct as well as etiquette and pays high attention to Client’s reputation.

Shipowners, P&I Clubs, classification societies, charterers, traders, and offshore operations increasingly use Maritime Corporate Diplomacy when dealing with dispute resolution, handling of claims, problems arising in connection with day-to-day operations, reducing regulatory risk, creating favorable conditions in new markets, building global strategic networks and alliances.

In a nutshell:

With the purpose of coping in challenging business environments shipping companies are opening up their organizational boundaries and tapping into external sources of “soft power”. Maritime Corporate Diplomacy is a modern management tool with innovative applications in shipping and clear value for money.

The authors are founders and managing partners at: MAR-DIPLO P.C. Maritime Corporate Diplomacy Piraeus Business Center Ag. Dimitriou 41 185 46 Piraeus

Dr. Mary Papaschinopoulou MLE is a seasoned corporate diplomat with over 20 years of international experience in the fields of trade, maritime policy, transport & logistics, environment, certification and offshore. Neofytos Kourtesis MSc has extensive professional experience in tankers and bulk carrier vessels, as well as in shipping operations, claims handling, cargoes handling, crew handling and the application of Maritime Corporate Diplomacy tools.

Source: International Shipping News 01/06/2021

Find Hellenic Institute for Strategic Studies here: www.elisme.gr

Η τουρκική λογική και η ιστορική αλήθεια για τα νησιά του Αιγαίου

Της κ. Κρινιώς Καλογερίδου, (Βούλα Ηλιάδου, συγγραφέας)

– [...] *Ή θα έχουμε πόλεμο ή θα επικρατήσει η (δική μας) λογική...*

Στη φράση αυτή (που εκ πρώτης όψεως φαίνεται παιδιάστικη, αφελής, παρορμητική, ενώ στην πραγματικότητα είναι βαθυστόχαστη και υφέρπουσα εθνικιστική) κρύβεται η διαχρονική στρατηγική της Τουρκίας, ο προσανατολισμός της Εξωτερικής πολιτικής της.

Τη φράση αυτή δεν την είπε κάποιος τυχαίος κάπου, κάποτε, αλλά ο Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας Ισμέτ Ινονού (διάδοχος του Κεμάλ στο Λαϊκό Κόμμα, πρωθυπουργός της Τουρκίας από τον Οκτώβριο του '22 ως το '37 και Πρόεδρος της μέχρι το 1950), κατά την αγόρευσή του στην Τουρκική Βουλή τον Ιούνιο του 1939. Αγόρευση που απεστάλη στον Έλληνα πρωθυπουργό Ιωάννη Μεταξά, για να αποκλείσει την οποιαδήποτε Μέση Λύση στις τότε ελληνοτουρκικές διαφορές.

Ογδόντα δύο χρόνια μετά από εκείνη την εθνική τοποθέτηση του Τούρκου στρατιωτικού και πολιτικού, σε περίοδο ιδιαίτερης όξυνσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων και με σοβούσα την οικονομικοπολιτική κρίση στην Τουρκία, έγινε γνωστή προ ολίγων ημερών (19/11/'21) η επιστολή της προς τον ΟΗΕ, σε συνέχεια των δυο προηγούμενων με ημερομηνία 13 Ιουλίου και 30 Σεπτεμβρίου 2021.

Επιστολή την οποία επέδωσε ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Τουρκίας στα ΗΕ (πρώην ΥΠΕΞ της το '15) Φερντίναντ Σινιρλίογλου και είναι ετεροχρονισμένα απαντητική των θέσεων του Κυριάκου Μητσοτάκη στην 76η σύνοδο του ΟΗΕ (Σεπτέμβριο '21). Εννοείται ότι η τουρκική επιστολή βρίθει κατηγοριών κατά της Ελλάδας, χωρίς να αφήνει απέξω την Κύπρο.

Πρόκειται ουσιαστικά για έναν καταγίγισμο τροχειοδεικτικών βολών ανθελληνικού μένους το οποίο πυροδοτείται κυρίως από δύο θέματα: 1. Αυτό των στρατιωτικοποιημένων νησιών του Αιγαίου [με αφορμή το αίτημά της για την αποστρατιωτικοποίησή τους η Τουρκία κατηγορεί τη χώρα μας ως παραβάτιδα των Συνθηκών της Λωζάνης (1923) και των Παρισίων (1947)] κα 2. Το θέμα οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας μας με την Αίγυπτο (Αύγουστος 2020) για το οποίο καταγγέλ-

λει την Ελλάδα ότι "παραβίασε εγγενή δικαιώματα της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο".

Εντύπωση προκαλεί επίσης η επιμονή της στον ισχυρισμό ότι δεν είναι ένα, αλλά πολλά τα προβλήματα που τη χωρίζουν απ' την Ελλάδα. Κι αυτό μόνο τυχαίο δεν είναι, αφού παραπέμπει ευθέως στην πρόθεση την οποία έχουν επανειλημμένα εκφράσει ο Τούρκος Πρόεδρος Ερντογάν και ο ΥΠΕΞ του Μεβλούτ Τσαβούσογλου για άνοιγμα της ατζέντας όλων των τουρκικών διεκδικήσεων όταν έρθει η ώρα της Χάγης.

Της Χάγης στην οποία προσβλέπει με αδικαιολόγητη αισιοδοξία ο Έλληνας πρωθυπουργός, ως εάν το έχει βέβαιο ότι θα δικαιωθούμε, τη στιγμή που οι μέχρι τώρα αποφάσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου δεν ήταν ποτέ υπέρ των ελληνικών θέσεων όποιος κι αν ήταν ο εθνικός μας αντίδικος...

Καθόλου τυχαίο δεν είναι επίσης το γεγονός ότι, κατά την στρεψόδικη συνήθειά της, η Τουρκία επιρρίπτει την αποκλειστική ευθύνη στη χώρα μας για την αδυναμία συνεργασίας και καλής γειτονίας μαζί της, ενώ την κατηγορεί παράλληλα:

1. Ότι παραβιάζει τις διεθνείς συνθήκες διασφάλισης ειρήνης και σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο.

2. Ότι αγνοεί την αρχή της δίκαιης οριοθέτησης των περιοχών θαλάσσιας δικαιοδοσίας, "αν και αυτό επιτάσσει το διεθνές νομικό πλαίσιο" (μαθήματα πειθαρχίας στη διεθνή νομιμότητα από την μονίμως παραβιάζουσα τις Διεθνείς Συνθήκες και Συμβάσεις χώρα) και..

3. Ότι επιδιώκει μαξιμαλιστικές διεκδικήσεις στο Αιγαίο σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων και των νομίμων συμφερόντων της Τουρκίας.

Σε ό,τι αφορά το Κυπριακό, η Τουρκία διατείνεται υποκριτικά στην επιστολή της προς τον

ΟΗΕ ότι στηρίζει μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού με βάση όμως την αρχή της... διχοτόμησης, αφού κάνει λόγο για ελεύθερες διαπραγματεύσεις "μεταξύ δύο εξίσου κυρίαρχων κρατών" αποκαλώντας τις μέχρι τώρα προσπάθειες με βάση το ομοσπονδιακό μοντέλο (βλ. Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία) "αντιπαραγωγικές και καταδικασμένες να αποτύχουν".

Τα δεδομένα αυτά μας οδηγούν λογικά στα παρακάτω ασφαλή συμπεράσματα:

1. Η Τουρκία, με τον ίδιο τρόπο που προσπαθεί να περάσει στα ελληνοτουρκικά ως επιχειρηματολογία τις ενταγμένες στη στρατηγική της "Γαλάζιας Πατρίδας" θεωρίες περί "γκρίζων ζωνών" και "εγγυτέρων νήσων", θέλει να περάσει "alla turca" στους Διεθνείς Οργανισμούς (προεξάρχοντος του ΟΗΕ) την εμμονή της στην αποστρατιωτικοποίηση των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου.

Για να γίνει μάλιστα πιο πειστική, υποκρίνεται ότι υπερασπίζεται με σθένος της Διεθνείς Συνθήκες που χάραξαν τα σύνορα μεταξύ μας (Λωζάνης, 1923, και Παρισίων, 1947), ενώ ξέρει καλά πως οι ισχυρισμοί της περί αποστρατιωτικοποίησης των ελληνικών νησιών σκοντάφτουν στο άρθρο 51 του καταστατικού χάρτη του ΟΗΕ "περί νόμιμης άμυνας".

2. Επικαλείται κατά το δοκούν τη Συνθήκη της Λωζάνης (άρθρο 13) για τα νησιά Λήμνος, Σαμοθράκη, Ίμβρος, Τένεδος, Λαγούσες, Σάμος και Ικαρία, για τα οποία πράγματι γίνεται λόγος περί ολικής αποστρατιωτικοποίησης, χωρίς ωστόσο να τίθεται περιορισμός σε πάσης φύσεως στρατιωτικό έργο (όπως το ραντάρ, για παράδειγμα) ή αεροπορικές βάσεις, ακόμα και σε οποιαδήποτε άλλη ειδική διαδικασία ελέγχου του αριθμού των ελληνικών και αστυνομικών δυνάμεων εκεί.

Το σπουδαιότερο όμως είναι (και το γνωρίζει καλά αυτό ο εξ Ανατολών γείτονάς μας) ότι η Συνθήκη του Μοντρέ (1936), που ακολούθησε εκείνην της Λωζάνης, την υποκατέστησε στο θέμα αυτό επιτρέποντας τον επανεξοπλισμό των ελληνικών νησιών για λόγους αμυντικής προστασίας.

Ας σημειωθεί επίσης, ότι τις ως άνω Συνθήκες τις συνυπέγραψε η Τουρκία. Την πρώτη δια χειρός Ισμέτ Ινονού (διαδόχου του Κεμάλ τον Οκτώβριο του '22 στην αρχηγία του "Λαϊκού Κόμματος", πρωθυπουργού μέχρι το '37 και Προέδρου της Τουρκικής Δημοκρατίας μέχρι το '50)

και τη δεύτερη δια χειρός του πρέσβη της Τουρκίας στην Αθήνα επί Μεταξά (1936), Ρουσσέν Εσρέφ, του οποίου διασώζεται η επιστολή προς τον τότε Έλληνα πρωθυπουργό όπου εκφράζει τη "σύμφωνη γνώμη της χώρας του για στρατικοποίηση των νησιών Λήμνου και Σαμοθράκης ταυτόχρονα με τον εξοπλισμό των Στενών".

Τώρα θα μου πείτε πως αφήνει διεκδικούμενα τα υπόλοιπα νησιά, αφού δεν αναφέρονται στην επιστολή του Τούρκου πρέσβη. Ναι, αλλά δεν το κάνει τυχαία αυτό, γιατί θα θεωρείτο "νομική αυθαιρεσία" αν διεκδικούσε την αποστρατιωτικοποίηση των Λαγουσών επειδή ανήκουν στην Ελλάδα και όχι της Ίμβρου (όπου εδρεύει Σύνταγμα Τούρκων Καταδρομών) και της Τενέδου (όπου εδρεύει Λόχος Τούρκων Καταδρομών) για τον λόγο ότι ανήκουν σ' αυτήν.

3. Στην περίπτωση τώρα των Δωδεκανήσων, αδίκως προσπαθεί η Τουρκία να υψώσει τους τόνους στην προσπάθειά της να αμφισβητήσει την ελληνική κυριαρχία σ' αυτά, αφού παραχωρήθηκαν από την Ιταλία στην Ελλάδα με τη Συνθήκη των Παρισίων το 1947.

Στη Συνθήκη αυτή, μάλιστα, αναφέρονται ονομαστικά – πέραν των νήσων Ρόδου, Σύμης, Χάλκης, Καρπάθου, Κάσσου, Τήλου, Καλύμνου, Λέρου, Πάμμου, Λειψών, Κω, Αστυπάλαιας και Νισύρου – και οι νησίδες του συμπλέγματος της Μεγίστης/Καστελορίζου τις οποίες κατείχαν μέχρι τότε οι Ιταλοί.

Τέλος, στις ως άνω τουρκικές αιτιάσεις που απαντήθηκαν ήδη με βάση τα ιστορικά καταγεγραμμένα στοιχεία δικαίωσης των θέσεών μας, ένας ακόμα αδιάψευστος μάρτυρας υπεράσπισης των δικαίων μας και αφερεγγυότητας των ισχυρισμών της Άγκυρας περί διακινδύνευσής της λόγω στρατιωτικοποίησης των ελληνικών νησιών είναι η ύπαρξη της 4ης Στρατιάς ("Στρατιάς του Αιγαίου") απέναντί τους.

Της Στρατιάς που τη συγκροτεί ένας τεράστιος αποβατικός στόλος ο οποίος περιλαμβάνει – εκτός από πολεμικά πλοία με ελικόπτερα – και μαχητικά αεροσκάφη, ελικόπτερα και UAV (μη επανδρωμένα αεροσκάφη Bayraktar TB2 και Bayraktar AKINCI ΤΙΗΑ) με τα οποία η Τουρκία σαρώνει τα ανατολικά μας σύνορα από τον Έβρο μέχρι το τελευταίο άκρο του Αιγαίου. Κι ύστερα ισχυρίζεται πως τη φοβίζονται οι κάνες των ελληνικών φυλακίων των νησιών μας...

Πηγή: Militaire News

Σύγχρονα γεωπολιτικά δεδομένα και Ορθοδοξία

Του Σπύρου Β. Μπαζίνα

τ. Ανωτέρου στελέχους της Νομικής Υπηρεσίας της Γραμματείας του ΟΗΕ

Η σχέση Ορθοδοξίας (και κάθε θρησκευτικής πίστης και πολιτισμικής ταυτότητας) και γεωπολιτικής είναι επαρκώς θεμελιωμένη από την επιστήμη της γεωπολιτικής. Και η εκμετάλλευση της Ορθοδοξίας από τις διάφορες δυνάμεις του κόσμου για την επίτευξη των γεωπολιτικών τους στόχων είναι πλέον κοινώς γνωστή και αναπόφευκτη.

Εκκλησία δεν μπορεί να μην αναγνωρίσει αυτή την πραγματικότητα και να μην εξετάσει πως θα την αντιμετωπίσει στα πλαίσια του ποιμαντικού της έργου για την σωτηρία του κόσμου.

Είναι επομένως θετικό ότι το θέμα απασχόλησε την Ιεραρχία του Οικ. Θρόνου κατά την πρόσφατη Σύναξη της στην Κωνσταντινούπολη με βάση σχετική εισήγηση του Πρέσβη Δ. Παρασκευόπουλου. Το κείμενο της εισήγησης αυτής δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη. Επομένως, το άρθρο αυτό αναφέρεται γενικά στο θέμα, αλλά όχι στην εισήγηση.

Το πιο πρόσφατο γεωπολιτικό δεδομένο είναι η αλλαγή των προτεραιοτήτων της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής, δηλαδή η αναβάθμιση της ανάγκης για αντιμετώπιση της κινεζικής απειλής.

Αυτήν την αλλαγή φαίνεται να την έχει εγκρίνει από καιρό όλο το πολιτικό σύστημα της Αμερικής, ρεπουμπλικάνοι και δημοκρατικοί, και οι πρόεδροι Τράμπ και Μπάϊντεν. Και, σύμφωνα με έγκυρους γεωπολιτικούς αναλυτές, την αλλαγή αυτή σηματοδοτούν μια σειρά από πρόσφατες κινήσεις των ΗΠΑ, όπως: α) η πρόσφατη αποχώρηση των αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων από το Αφγανιστάν, β) η αμυντική συμφωνία ΗΠΑ, Ηνωμένου Βασιλείου και Αυστραλίας για την πώληση πυρηνικών υποβρυχίων στην Αυστραλία (με υπαναχώρηση της Αυστραλίας από αντίστοιχη συμφωνία με την Γαλλία που η Γαλλία θεώρησε ως πσιώπλατη μαχαιριά), και γ) η άρση των αμερικανικών αντιρρήσεων και κυρώσεων για την κατασκευή του αγωγού αερίου στην Βόρεια Θάλασσα που παρακάμπτει την Ουκρανία και την Πολωνία.

Το ερώτημα το οποίο τίθεται συνεπώς είναι αν αυτή η αλλαγή θα επηρεάσει την πολιτική των ΗΠΑ έναντι της Ορθοδοξίας, και ιδίως την στήριξη του Οικ. Πατριαρχείου και την αντίθεση προς το Πατριαρχείο Μόσχας. Η πολιτική αυτή μετέτρεψε το σχίσμα στην Ουκρανία σε σχίσμα στην παγκόσμια Ορθοδοξία, με αποτέλεσμα την επίτευξη τριών στρατηγικών στόχων της Δύσης (κυρίως των Η.Π.Α.) που είναι: α) η ανάσχεση της ρωσικής επιρροής στον τεράστιο ορθόδοξο κόσμο, κυρίως από την Βόρεια Θάλασσα μέχρι την Μέση Ανατολή, β) η αποτροπή της προσέγγισης/ένω-

σης της Ευρασίας που θεωρείται απειλή για την παγκόσμια αμερικανική ηγεμονία κατά το δόγμα του Zbigniew Brzezinski, και γ) η μείωση της διεθνούς επιρροής της Ορθοδοξίας, η οποία, σύμφωνα με το δόγμα του Σαμουήλ Χάντιγκτον, αποτελεί δύναμη εχθρική προς την Δύση.

Ενδέχεται να αλλάξει λοιπόν αυτή η πολιτική ως αποτέλεσμα της αναβάθμισης της κινεζικής απειλής για την αμερικανική εξωτερική πολιτική; Μια πρώτη απάντηση είναι: μάλλον όχι, τουλάχιστον όχι άμεσα και όχι σημαντικά.

Το Οικ. Πατριαρχείο, που έχει 5 εκ. πιστούς σε αγγλόφωνες χώρες, οικονομικά στηρίζεται κυρίως από την Αρχιεπισκοπή Αμερικής και πολιτικά κυρίως από τις ΗΠΑ, θα συνεχίσει να έχει μεγάλη σημασία για τις ΗΠΑ για μια σειρά από λόγους. Όπως αναφέρθηκε ήδη, συμβάλλει στην απομόνωση της Ρωσίας από την Ευρώπη και της ρωσικής από την υπόλοιπη Ορθοδοξία.

Συμβάλλει στην προβολή των ΗΠΑ ως προστάτιδος δυνάμεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με την άσκηση ελαφρών πιέσεων προς την Τουρκία. Συμβάλλει επίσης στην πολιτική για την προστασία του περιβάλλοντος, θέμα για το οποίο οι ΗΠΑ μάλλον θα εντείνουν τις πιέσεις τους απέναντι στην Κίνα, αφού για να συμμορφωθεί στις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις της, η Κίνα θα πρέπει να καταβάλει υψηλό κόστος που θα επιβραδύνει τον ρυθμό της οικονομικής της ανάπτυξης (μέτριες πιέσεις βέβαια γιατί η προστασία του περιβάλλοντος έχει κόστος και για τις ΗΠΑ). Συμβάλλει επίσης στον διαχριστιανικό και διαθρησκευτικό διάλογο.

Ο εμφανής στόχος αυτού του διαλόγου είναι η ειρήνευση του κόσμου και η αντιμετώπιση του θρησκευτικού φονταμενταλισμού, ο οποίος βεβαίως σε κάποιο βαθμό υπάρχει και στις ΗΠΑ (βλ. «χριστιανική» δεξιά και «χριστιανικό» σιωνισμό) και τον οποίο βεβαίως η Δύση πολλαπλώς εξέθρεψε και κατά περιόδους χρησιμοποιεί σε μουσουλμανικές χώρες για να επιτύχει τους εκάστοτε στόχους της (όπως, για παράδειγμα, στην Συρία).

Όμως, η ανάδειξη της κινεζικής απειλής ως πρώτης προτεραιότητας της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής ενδέχεται να οδηγήσει τις ΗΠΑ σε κάποιες παραχωρήσεις προς την Ρωσία, αλλά και άλλες χώρες, ώστε να εξασφαλίσουν την συνεργασία τους στην αντιμετώπιση της κινεζικής απειλής.

Μια πρώτη παραχώρηση που οι ΗΠΑ έχουν ήδη κάνει έναντι της Ρωσίας (και της Γερμανίας) ανα-

φέρθηκε ήδη, είναι η άρση των αντιρρήσεων και των κυρώσεων για την ολοκλήρωση του αγωγού αερίου στην Βόρεια Θάλασσα που παρακάμπτει την Ουκρανία και την Πολωνία. Αυτή η παραχώρηση αποτελεί ήδη μία σοβαρή ένδειξη της αλλαγής της εχθρικής πολιτικής των ΗΠΑ απέναντι στην Ρωσία, ώστε να σταματήσουν να ρίχνουν την Ρωσία στην αγκαλιά της Κίνας.

Μια άλλη παραχώρηση θα ήταν η αναβολή της ένταξης της Ουκρανίας στην Ε.Ε. και το ΝΑΤΟ για 50 χρόνια και η de facto αναγνώριση του status quo της Κριμαίας. Μια τέτοια παραχώρηση των ΗΠΑ προς την Ρωσία θα έφερνε τις δύο χώρες πιο κοντά και θα απέτρεπε την απειλή γενικευμένου πολέμου, που είναι πολύ πιθανός λόγω της στρατηγικής σημασίας της Ουκρανίας για την Ρωσία.

Έπειτα, θα ήταν οικονομικά επωφελής για όλες τις πλευρές, αν συνοδευόταν από μια συμφωνία για οικονομική συνεργασία, ώστε να επιτευχθεί η οικονομική ευημερία της Ουκρανίας.

Θα έδινε τέλος χρόνο στα Πατριαρχεία Κωνσταντινουπόλεως και Μόσχας να αρχίσουν ένα αδελφικό διάλογο με σκοπό να βρουν μια συμβιβαστική λύση σε αυτό αλλά και άλλα θέματα που τα χωρίζουν (όπως το πρωτείο του Οικ. Θρόνου και ο τρόπος παραχώρησης αυτοκεφαλίας σε εθνικές εκκλησίες, θέμα για το οποίο είχε σχεδόν επιτευχθεί συμφωνία λίγο πριν από την Σύνοδο στο Κολυμπάρι της Κρήτης).

Μια τέτοια εξέλιξη θα συνέβαλε στην αποκατάσταση της ενότητας της Ορθοδοξίας στην Ουκρανία και στον κόσμο. Κατά μία ίσως αισιόδοξη εκτίμηση, «θα άφηνε επιτέλους ήσυχη και την Όρθοδοξία να ξαναγίνει «έσωτερική αντίληψις και βίωμα», πνευματικό ἄθλημα ἀγάπης καὶ κατανοήσεως καὶ ὄχι ἐργαλεῖον γεωστρατηγικῶν ἀνακατανομῶν ἰσχύος».

Τι είδους συμβιβασμός θα μπορούσε να επιτευχθεί για την Ουκρανία; Αυτό είναι θέμα του διαλόγου. Αλλά μια ιδέα θα ήταν ένα νέο δημοκρατικό σύνταγμα για την Ουκρανία κι ένας νέος καταστατικός χάρτης για την εκκλησία της, που θα άφηναν ευρεία πολιτική και εκκλησιαστική αυτοδιοίκηση στην ανατολική Ουκρανία. Με δεδομένο ότι μια ουδέτερη ουσιαστικά Ουκρανία δεν θα αποτελούσε υπαρκτή απειλή για την Ρωσία (όπως μια ουδέτερη Κούβα η Βενεζουέλα δεν αποτελεί στρατηγική απειλή για τις ΗΠΑ), και τα δικαιώματα των δύο λαών της Ουκρανίας (δυτικών Ουκρανών και Ουκρανών ρωσικής καταγωγής) θα ήταν σεβαστά, μια τέτοια λύση θα εκτόνωνε την κατάσταση.

Ένα άλλο ερώτημα είναι αν θα μπορούσε η αναβάθμιση της κινεζικής απειλής σε υπ' αριθμ. 1 προτεραιότητα της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής να οδηγήσει σε αμερικανικές παραχωρήσεις προς

άλλη χώρα και αυτές οι παραχωρήσεις να επηρεάσουν την Ορθοδοξία, ιδίως δε το Οικ. Πατριαρχείο; Η απάντηση είναι ότι παραχωρήσεις ενδέχεται να γίνουν και προς την Τουρκία, γιατί και της Τουρκίας η γεωπολιτική σημασία αυξάνεται, ιδίως αν πειστεί να ξαναθέσει το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της μουσουλμανικής μειονότητας των Ουιγούρων στην Κίνα, να ανακόψει την πολιτική για την δημιουργία του δρόμου του μεταξιού που θα συνδέει την Κίνα με την Δυτ. Ευρώπη και να αποδεχθεί περισσότερους Αφγανούς πρόσφυγες.

Η πρώτη παραχώρηση προς την Τουρκία είναι η εγκατάλειψη (προς το παρόν;) των Κούρδων της Τουρκίας στην τύχη τους και η αναβολή της ίδρυσης ανεξάρτητου κουρδικού κράτους στην Τουρκία. Παραχώρηση προς την Τουρκία αποτελούν και οι ελαφρές διπλωματικές πιέσεις από τις ΗΠΑ για το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης, το οποίο είναι υπαρκτικό θέμα για το Οικ. Πατριαρχείο, αλλά όχι για τις ΗΠΑ.

Και η αδυναμία να εκπαιδεύσει τους δικούς του ιερείς, οδηγεί το Οικ. Πατριαρχείο και στην εξακολούθηση της εκκλησιαστικής διαίρεσης της Ελλάδας και της αναντιστοιχίας εκκλησιαστικής και πολιτειακής διοίκησης (Εκκλησία της Ελλάδος, Μητροπόλεις Νέων Χωρών, Εκκλησία της Κρήτης, Εκκλησία των Δωδεκανήσων και Άγιον Όρος, αν και το τελευταίο πάντοτε είχε ειδικό καθεστώς), που δημιουργεί και κινδύνους για την εδαφική ακεραιότητα της Ελλάδος ...

Οι παραχωρήσεις προς την Τουρκία σε βάρος της Ελλάδας επίσης φαίνεται να έχουν ήδη δρομολογηθεί, αφού η διαδικασία που έχει αναγγελθεί και ακολουθείται για την επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών είναι η εφ' όλης της ύλης διαπραγμάτευση και η παραπομπή των λοιπών διαφορών στο διεθνές δικαστήριο της Χάγης.

Η Δύση δηλαδή ζητά από την Ελλάδα να κάνει κάτι που καμία σοβαρή χώρα στην Δύση τουλάχιστον δεν κάνει, δηλαδή να διαπραγματευθεί κυριαρχικά της δικαιώματα και μάλιστα κάτω από την απειλή πολέμου. Περιμένει ακόμη από την Ελλάδα να παραπέμψει στο διεθνές δικαστήριο της Χάγης κυριαρχικά της δικαιώματα (π.χ. κυριαρχία στα νησιά του Αιγαίου, δικαίωμα άμυνας κι εξοπλισμού των νησιών, κ.α.), πάρα το γεγονός ότι στο διεθνές δικαστήριο της Χάγης παραπέμπονται διαφορές για νομικά ζητήματα, και όχι κυριαρχικά δικαιώματα.

Και το ερώτημα που τίθεται είναι αν αυτές οι παραχωρήσεις προς την Τουρκία σε βάρος της Ελλάδος θα εμπεδώσουν την ειρήνη και την σταθερότητα στην περιοχή, που είναι προς το συμφέρον των λαών και βεβαίως της Ορθοδοξίας και ιδίως του Οικ. Πα-

τριαρχείου. Η ιστορική εμπειρία διδάσκει ότι η πολιτική του κατευνασμού του ισχυρότερου ποτέ δεν εξασφαλίζει την ειρήνη, απλά αποθρασύνει τον ισχυρότερο να θέσει νέες διεκδικήσεις και τελικά οδηγή στον πόλεμο, που θα έχει καταστροφικές συνέπειες για τις δύο χώρες, το Οικ. Πατριαρχείο και την Δύση, αφού θα διαλυθεί η νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ.

Ένα άλλο βασικό ερώτημα είναι πως επηρεάζουν την Ορθοδοξία και ιδίως το Οικ. Πατριαρχείο, σύγχρονα γεωπολιτικά δεδομένα, όπως η παγκοσμιοποίηση με την νέα επανεκκίνηση, το μεταναστευτικό/προσφυγικό και η πανδημία. Η Ορθοδοξία είναι βεβαίως υπέρ της παγκοσμιοποίησης της αγάπης, της αδελφοσύνης, της αλληλεγγύης των λαών. Και συμβάλλει στην ειρήνευση του κόσμου και με την συμμετοχή της στον διαχριστιανικό και διαθρησκευτικό διάλογο.

Όμως, το κυρίαρχο ρεύμα στην παγκοσμιοποίηση και με την νέα επανεκκίνηση κινείται από τις παγκόσμιες αγορές, με στόχο την αύξηση όχι απλά των κερδών τους αλλά και του μεριδίου τους στην διακυβέρνηση του κόσμου με την ιδιωτικοποίηση κρατικών λειτουργιών. Βεβαίως, σε αντίθεση με άλλα δόγματα και θρησκείες, η Ορθοδοξία δεν αποδίδει ηθική αξία η απαξία στον πλούτο αυτό καθ' εαυτό, αλλά στον τρόπο απόκτησης και χρήσης του. Αλλά αυτή η τρομερή συγκέντρωση πλούτου σε λίγα χέρια ενέχει και τον κίνδυνο της κατάχρησης του, σε βάρος της δημοκρατίας, της ελεύθερης αγοράς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (και της ελευθερίας του θρησκευείν).

Υπάρχει, όχι αδικαιολόγητα, η γενική αίσθηση ότι η παγκοσμιοποίηση προσπαθεί να αμβλύνει το θρησκευτικό και πατριωτικό συναίσθημα των λαών, και την πίστη τους σε παραδοσιακές αξίες όπως η οικογένεια, και πάντως να κάνει δεκτό ότι όλες οι θρησκείες είναι καλές γιατί ιδρύθηκαν από καλούς ανθρώπους (Χριστό, Μωάμεθ, Βούδα, κλπ.).

Με άλλα λόγια προωθεί τον αρειανισμό που αποδέχεται ήδη η μεγάλη πλειοψηφία των Χριστιανών στην Δύση. Άραγε από το 2025 (1700 χρόνια από την Α' Οικ. Σύνοδο της Νικαίας που καταδίκασε τον αρειανισμό) δεν θα ενταθεί η προσπάθεια να αρθεί η τουλάχιστον να αμβλυνθεί η καταδίκη του αρειανισμού χάριν της ... ειρήνευσης του κόσμου;!

Επίσης, η Ορθοδοξία είναι φιλική προς τον ξένο, αφού πρώτος ξένος ήταν ο Χριστός. Όμως, το μεταναστευτικό/προσφυγικό φαίνεται να εργαλειοποιείται με στόχο την αύξηση της φτηνής εργατικής μάζας, δηλαδή των κερδών των παγκοσμίων αγορών, και την δημογραφική και πολιτισμική αλλαγή σε περιοχές που η οικονομική ευημερία και το πολιτιστικό επίπεδο τους αποτελούν εμπόδια στην φτωχοποίηση και χειραγώγηση των λαών (π.χ. Ευρώπη).

Αν στόχος ήταν η ανθρωπιστική βοήθεια, οι μετανάστες/πρόσφυγες θα μεταφέρονταν κυρίως σε ασφαλή γειτονικά και πολιτιστικά συγγενή κράτη μέχρι να μπορέσουν να γυρίσουν στις πατρογονικές εστίες τους και θα σταματούσαν οι πόλεμοι που τους διώχνουν από τις εστίες τους.

Κι αν στόχος ήταν η αντιμετώπιση του δημογραφικού στις χώρες της Ε.Ε., η Ε.Ε. θα είχε κοινή μεταναστευτική πολιτική ώστε να συμπληρώσει το δημογραφικό κενό της με ένα ορθολογικό αλλά και ανθρωπιστικό τρόπο, δεχόμενη πρόσφυγες από συγγενείς πολιτιστικά χώρες και με δεξιότητες που χρειάζεται, αλλά και με πλήρη δικαιώματα, και όχι ως φτηνή εργατική μάζα.

Τέλος, ένα θέμα είναι η σχέση της πανδημίας και της πολιτικής εκμετάλλευσής της με την Ορθοδοξία. Η Ορθοδοξία ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση των κρατών να προσαρμόσει την λατρεία της στην ανάγκη για την αντιμετώπιση της πανδημίας και στήριξε με το παράδειγμα των περισσοτέρων λειτουργών της τον ελεύθερο εμβολιασμό.

Και μίλησε ακόμη και για την ηθική υποχρέωση του εμβολιασμού που προκύπτει από την αγάπη για τον συνάνθρωπο και την ανάγκη για κοινωνική αλληλεγγύη. Όμως, διάφορα κράτη έκαναν κατά περίπτωση ανεπίτρεπτες παρεμβάσεις στην ελευθερία της λατρείας και επικρίθηκαν από τις κοινωνίες και σε λίγες περιπτώσεις και από τα δικαστήρια.

Από την μια μεριά είναι η ανάγκη για την καταπολέμηση της πανδημίας και από την άλλη ο σεβασμός για το δημοκρατικό πολίτευμα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Και η Ορθοδοξία οφείλει να δείξει την μέση λύση, δεδομένου και ότι, αντίθετα από τα συμβαίνοντα στην Δύση, στην Ορθοδοξία δεν νοείται αντίθεση πίστης και επιστήμης, αφού έχουν διαφορετικά πεδία και διαφορετικές μεθόδους προσέγγισης, η μεν πίστη την δια της εμπειρίας γνώσης του ακτίστου, η δε επιστήμη την δια της λογικής γνώσης του κτιστού.

Η Ορθοδοξία δεν διαθέτει την κοσμική δύναμη να αντιμετωπίσει αυτές τις εξελίξεις. Αλλά έχει την αγάπη, τον Χριστό, ώστε να εύχεται υπέρ του σύμπαντος κόσμου και να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για να ανακουφίζει τον ανθρώπινο πόνο.

Έτσι, θα συνεχίσει να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κρίσεων με την προσευχή της, το κοινωνικό της έργο και τον ειρηνικό της λόγο, αλλά και την συμμετοχή της στον διαχριστιανικό και διαθρησκευτικό διάλογο, χωρίς εκπώσεις όμως στην αλήθεια του Ευαγγελίου. Και θα συνεχίσει το κοσμοσωτήριο έργο της, αφήνοντας την τελική λύση στην Θεία Πρόνοια.

DA<https://www.romfea.gr/katigories/10-apopseis/45663-sygxrona-geopolitika-dedomena-kai-orthodoksia>

«Άγνωστοι Έλληνες του Επαναστατικού Αγώνα: Η προσφορά τους μέσα από τα αρχεία του ΕΛΙΑ- ΜΙΕΤ»

Της κ. Άννας Κωνσταντινίδου

Ιστορικού, Διεθνολόγου, Μέλους ΕΛΙΣΜΕ

Πρόλογος: Το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, πιο γνωστό στο ευρύ κοινό ως ΕΛΙΑ- ΜΙΕΤ, και η Ελληνική Ιστορική και Εθνογραφική Εταιρεία Ελλάδας είναι δύο από τους βιβλιογραφικούς χώρους έρευνας, όπου φυλάσσονται φάκελοι, οι οποίοι διαθέτουν πολύ σημαντικό υλικό για την Επανάσταση του 1821. Η θεματική «Άγνωστοι Έλληνες του Επαναστατικού Αγώνα:

Η προσφορά τους μέσα από τα αρχεία του ΕΛΙΑ- ΜΙΕΤ» αξιώνει να αναδείξει τη συμβολή και τη συμμετοχή στον εθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα «άγνωστων» Ελλήνων στο ευρύ κοινό.

Το συγκεκριμένο θέμα έχει επιλεγεί για ανάλυση, μια και είναι ευρέως γνωστή μόνο η προσφορά στην Επανάσταση «φατριών», όπως είναι των Κολοκοτρωναίων, Μαυρομιχαλαίων, Μπότσαρη και άλλων επιφανών αγωνιστών. Όπως είναι γνωστό, οι συγκεκριμένοι Έλληνες εκτός από την στρατιωτική συμβολή τους για την απελευθέρωση της Ελλάδας βοήθησαν κατά τα μετεπαναστατικά χρόνια και στη διαμόρφωση πτυχών της ελληνικής, πολιτειακής ζωής. Ωστόσο, υπάρχουν οικογένειες που ενώ συνέβαλαν καθοριστικά στον Αγώνα της Ελευθερίας, παρόλα αυτά η συμμετοχή τους δεν είναι γνωστή, παρά μόνο ενδεχομένως στους ιστορικούς ερευνητές.

Μία ερμηνεία που μπορεί να δοθεί, είναι ότι οι περισσότερες από αυτές τις οικογένειες είτε ένωσαν τις ένοπλες ομάδες που διατηρούσαν με αυτές των ήδη γνωστών οπλαρχηγών είτε μετά την οργάνωση του Νέου Ελληνικού Κράτους δεν διεκδίκησαν καθοριστικό ρόλο στην πολιτική και πολιτειακή ζωή του νεότευκτου κράτους.

Μία τρίτη παράμετρος που μπορεί να ληφθεί υπόψη, επεξηγώντας γιατί οι Έλληνες αυτοί έμειναν στο «παρασκήνιο της Νεοελληνικής Ιστορίας» είναι, ότι οι περισσότερες από αυτές τις οικογένειες –τουλάχιστον στα προεπαναστατικά και επαναστατικά χρόνια- δε διέθεταν έγγεια ιδιοκτησία, ένα μέσο που προσέδιδε δύναμη και κύρος σε μία φατρία, όπως αναφέρει ο Χρήστος Λούκος στο κείμενό του, «Η ενσωμάτωση μίας παραδοσιακής αρχοντικής οικογένειας στο Νέο Ελληνικό Κράτος: Η περίπτωση των Μαυρομιχαλαίων».

Η συγκεκριμένη επιστημονική συμβολή στο ερευνητικό έργο έχει στόχο να γνωστοποιήσει, εκτός από τη συμβολή στον Επαναστατικό Αγώνα των «αγνώστων» Ελλήνων, την ενεργή συμμετοχή που αυτοί είχαν στην οργάνωση των κοινωνικών δομών του ελληνικού κράτους κατά τη διάρκεια της Επανάστασης και μετά την ανακήρυξη της εθνικής αυτοδιάθεσης.

Εκ προοιμίου, είναι σημαντικό να καταθέσουμε αυτό που εν πολλοίς εξηγεί, γιατί η μελέτη των συγκεκριμένων αρχείων θα συμβάλλει στην ιστορική, επιστημονική έρευνα: τα αποτελέσματα αυτής της συγγραφικής συμβολής στόχο έχουν να αναδείξουν κάτω από ποιο πλαίσιο λχ.

λειτουργήσε το φαινόμενο της δωρεάς- ευεργεσίας στον προεπαναστατικό και μετεπαναστατικό, ελλαδικό χώρο, όπως επίσης πώς ήταν διαμορφωμένες οι κοινωνικές δομές στην προεπαναστατική, ελληνική κοινωνία και κάτω από ποιο πρίσμα ο Καποδίστριας προσπάθησε να τις αναδιαρθρώσει.

Παρενθετικά μπορεί να σημειωθεί, ότι οι περιστάσεις που διαμόρφωσαν την αστική τάξη των καποδιστριακών χρόνων φέρουν ως βασική παράμετρο, εκτός των άλλων, την ανάδυση των στοιχείων εκείνων της κοινωνίας που θα είχαν τη δυνατότητα να προσφέρουν σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, χωρίς τη βοήθεια των ομογενών της Διασποράς.

Η παράμετρος αυτή γίνεται εμφανής, εκτός από τα αρχεία των οικογενειών που θα παρουσιαστούν, στο άρθρο του Νίκου Σβορώνου, «Οι συνέπειες της οικονομικής δραστηριότητας των Ελλήνων της Βαλκανικής Χερσονήσου στο δέκατο όγδοο αιώνα». Ως φαίνεται, ο Καποδίστριας επιδίωξε να δομήσει μία αστική τάξη, μέλη της οποίας να μην θα ήταν κοτζαμπάσηδες και προεστοί, οι οποίοι όμως δεν στηρίχθηκαν –τουλάχιστον αρχικά- για να ανέλθουν στο τοπικό προσκήνιο στη μεγάλη, έγγεια ιδιοκτησία, αλλά ασκούσαν κοινωνικά επαγγέλματα κατά την προεπαναστατική περίοδο.

Τα αδημοσίευτα αρχεία που μελετήθηκαν, αφορούν τις οικογένειες Κάββα/ Δαμιανού και Παπατσώνη ή Παπατζώνη. Η δομή και διάρθρωση του κειμένου θα γίνει σε τρία μέρη:

Α' Μέρος, στο οποίο θα αναφέρεται επιγραμματικά ο λόγος επιλογής των συγκεκριμένων οικογενειακών αρχείων και θα γίνει μία επιγραμματική περιγραφή τους,

Β' Μέρος, στο οποίο θα αναλυθούν ξεχωριστά τα αρχεία των δύο οικογενειών, παρουσιάζοντας τις πτυχές της δράσης των μελών τους στην κοινωνία της Πελοποννήσου και την προσφορά τους στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια των προεπαναστατικών και μετεπαναστατικών χρόνων,

Γ' Μέρος, στο οποίο με έναυσμα το ήδη -στις δύο προηγούμενες ενότητες- παρατιθέμενο αρχειακό υλικό από το ΕΛΙΑ- ΜΙΕΤ είναι ενδιαφέρον να εξεταστεί κάτω από ποιο πλαίσιο λειτούργησε το φαινόμενο της δωρεάς- ευεργεσίας στο προεπαναστατικό και μετεπαναστατικό ελλαδικό κατεστημένο, η δημιουργία «καπετανάτου» και πώς συντέλεσε στη διαμόρφωση μίας ανερχόμενης, αστικής τάξης στην ελληνική κοινωνία, οι πελατειακές σχέσεις στη βάση των κοινωνικών δομών μίας γεωγραφικής περιοχής και κάτω από ποιο πρίσμα κάποιες οικογένειες (φατρίες) άφησαν υστεροφημία στη Νεοελληνική Ιστορία, ενώ κάποιες άλλες, όπως η οικογένεια Κάββα και Παπατζώνη με την ίδια κοινωνική προσφορά, δεν είναι ιδιαίτερα γνωστές στην ελληνική ιστοριογραφία.

Α' Μέρος: Λόγοι επιλογής των συγκεκριμένων «άγνωστων» Ελλήνων- περιγραφή της συμβολής τους στην Ελληνική Επανάσταση: Η επιλογή των οικογενειών που θα αναλυθούν στο παρόν κείμενο έγινε στη βάση τεσσάρων βασικών παραμέτρων:

α. έχει καταλογογραφηθεί και αρχειοθετηθεί εξολοκλήρου το αρχειακό υλικό που τις αφορά με αποτέλεσμα να υπάρχει άμεση πρόσβαση στους φακέλους για όποιον ενδιαφέρεται να το μελετήσει,

β. τα μέλη των οικογενειών αυτών έχουν συνεχή παρουσία σε κρίσιμα γεγονότα του ελληνικού κράτους από την προεπαναστατική περίοδο μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αι. (καθώς και χρονικά αργότερα),

γ. συμμετείχαν ενεργά στην οργάνωση του τακτικού στρατού και του ελληνικού πολεμικού στόλου,

δ. συμμετείχαν ενεργά στην οργάνωση των κοινωνικών δομών και πολιτικών αρχών τόσο προεπαναστατικά όσο και στα επαναστατικά και μετεπαναστατικά χρόνια

ε. ήσαν ευεργέτες του Νέου Ελληνικού Κράτους, ενισχύοντας το οικονομικά μέσω χρηματικών δωρεών και προσφοράς πολεμικού εξοπλισμού,

στ. καθώς είναι δύο οικογενειακά αρχεία που αφορούν την Πελοπόννησο της ίδιας χρονικής περιόδου αφενός μπορούμε να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα για την κοινωνία της περιοχής αφετέρου να μελετήσουμε το ρόλο της έγγειας ιδιοκτησίας στη διαμόρφωση των κοινωνικών και πολιτικών δομών κατά την προεπαναστατική και τη μετεπαναστατική περίοδο.

Οικογένεια Παπατσώνη ή Παπατζώνη (1797-1961): Το συγκεκριμένο αρχείο είναι ένα από τα μεγαλύτερα σε όγκο που φυλάσσεται στο ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ, αναδεικνύοντας τη διαχρονική πορεία της οικογένειας στην ελληνική κοινωνία. Αρχικά, η οικογένεια συναντάται με το όνομα Παπατζώνη. Μέλη της οικογένειας, Παπατζώνη, ήταν προεστοί της επαρχίας Ανδρουσής, του νομού Μεσσηνίας. Τα πιο γνωστά μέλη της που είχαν λάβει ενεργό ρόλο στην Ελληνική Επανάσταση ήταν ο Δημήτριος (ο νεότερος), ο οποίος συμμετείχε στη μάχη του Βαλτετσίου, την πολιορκία της Τρίπολης και τη μάχη των Δερβενακίων. Το 1821, εξελέγη μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας, ενώ είχε φυλακιστεί με το Θεόδωρο Κολοκοτρώνη στην Ύδρα. Ο αδερφός του, Ιωάννης είχε διατελέσει υπασπιστής του Όθωνα και είχε τιμηθεί για την προσφορά του στην πατρίδα. Αυτό που αξίζει αναφοράς είναι, ότι η προσφορά της οικογένειας δεν είχε σταματήσει με τη συμμετοχή της στον ένοπλο, εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, αλλά τα μέλη της, ως προύχοντες της Μεσσηνίας, είχαν διακριθεί για το ευεργετικό έργο στην περιοχή τους.

Οικογένειες Μιχαήλ/ Βασιλείου Κάββα και Ιωάννου/ Κωνσταντίνου Δαμιανού: Όπως πληροφορούμαστε από το ΕΛΙΑ- ΜΙΕΤ, το αρχείο προήλθε από την ενοποίηση των αρχειακών ενοτήτων που βρίσκονταν στο ίδρυμα με τους τίτλους: «Αρχείο Ιωάννη Δαμιανού, ναυάρχου», «Αρχείο Οικογένειας Κάββα» και «Αρχείο Πολεμικού Ναυτικού 1916». Η συγκεκριμένη ενοποίηση έγινε, καθώς κατά την επεξεργασία των αρχείων διαπιστώθηκε ότι περιέχουν κοινά έγγραφα, διότι υπήρχε συγγενικός δεσμός ανάμεσα στις δύο οικογένειες. Μελετώντας στη βάση

του διαθέσιμου υλικού ως ενιαία την οικογένεια Κάββα/ Δαμιανού, το αρχείο διαθέτει έγγραφα από τα τέλη του 18ου μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αι., αναδεικνύοντας τη σημαντική και διαχρονική συμβολή της οικογένειας από τα επαναστατικά χρόνια μέχρι τους Βαλκανικούς Πολέμους και τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα μέλη της υπήρξαν αγωνιστές της Ελληνικής Επανάστασης στην περιοχή της Πελοποννήσου, αναλαμβάνοντας αξιώματα στη δημόσια και τη στρατιωτική διοίκηση κατά τη διάρκεια διακυβέρνησης του Όθωνα και αργότερα, κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Επιπλέον, τα μέλη της οικογένειας Κάββα- Δαμιανού βοήθησαν οικονομικά την Ελληνική Επανάσταση. Η οικονομική ενίσχυση στο ελληνικό Κράτος συνεχίστηκε και κατά τη διάρκεια της μετεπαναστατικής περιόδου. Η παρουσία της οικογένειας σε δημόσια αξιώματα και κυρίως στο στρατιωτικό θεσμό φθάνει μέχρι τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, καθώς μέλη της διέτελσαν ανώτατοι αξιωματικοί του στρατού ξηράς, ναύαρχοι και επικεφαλής του Υπουργείου των Στρατιωτικών.

Β' Μέρος: Η προσφορά των δύο οικογενειών στον Αγώνα της Επανάστασης μέσα από τα Αρχεία το ΕΛΙΑ- ΜΙΕΤ: Η παρουσίαση θα στηριχθεί στο σχολιασμό εγγράφων που αφορούν τις δύο οικογένειες και συγχρόνως θα παρουσιάζονται οι συνθήκες που επικρατούσαν την περίοδο που αναφέρει το έγγραφο στον ελλαδικό χώρο. Αρχικά, θα παρουσιαστεί το υλικό που αφορά το Μιχαήλ Κάββα, γιατρός στο επάγγελμα (τέλη 18ου αι.- 1865), γιος του Βασιλείου Κάββα (του πρεσβύτερου), οι ευεργεσίες και δωρεές του οποίου ξεκινούν κατά τη διάρκεια του Αγώνα της Επανάστασης και φθάνουν μέχρι το 1865, οπότε και κληροδότησε την κινητή και ακίνητη περιουσία του στο Ελληνικό Δημόσιο. Έπειτα θα ακολουθήσει η περιγραφή του οικογενειακού αρχείου, Παπατσώνη ή Παπατζώνη όπου θα παρατεθούν έγγραφα για το ρόλο της οικογένειας στην Πελοποννησιακή Γερουσία και τις δωρεές και ευεργεσίες της στην κοινωνία της Μεσσηνίας κατά τη διάρκεια της Επανάστασης

α. Οικογένεια Κάββα/ Δαμιανού:

Στη διαθήκη του Κάββα Μιχαήλ αναγράφεται η δωρεά της κινητής και ακίνητης περιουσίας του στο ελληνικό κράτος, όπως μέσω της επιστολής διαβιβάστηκε από τους απογόνους του στην Επιτροπή Θυσιών και Αγώνων. Παρενθετικά, η Επιτροπή Θυσιών και Εκδουλεύσεων του Ιερού Αγώνος, όπως είναι το πλήρες όνομα, συστάθηκε το 1846, προκειμένου να αμειφθούν και να αποζημιωθούν οι αγωνιστές της Επανάστασης. Η Επιτροπή επανασυστάθηκε το 1865, με σκοπό να επανεξετάσει αιτήματα των αγωνιστών και των συγγενών τους, για να διορθωθούν παραλήψεις του παρελθόντος. Η επιστολή αναγράφει ημερομηνία 15 Ιουλίου 1865. Όπως διαβάζουμε στο κείμενο της διαθήκης- επιστολής ο Μιχαήλ Κάββας ήταν οπλαρχηγός στην επαρχία του Άργους, συντηρώντας με προσωπικές δαπάνες σώμα ενόπλων. Έλαβε από την Επιτροπή του Αγώνα το βαθμό του ταγματάρχη, τον οποίο, ωστόσο δεν αποδέχθηκε, καθώς θεωρούσε τον εαυτό του αντάρτη. Η έννοια του αντάρτη, όπως χρησιμοποιήθηκε απ' τον Κάββα Μ.δεν έχει τις έννοιες του αρματολού και κλέφτη.

Όπως πληροφορούμαστε από τα αρχεία της εποχής όσο και από βιβλιογραφικές πηγές, οι κλέφτες προϋπήρχαν των αρματολών. Το όνομα τούς αποδόθηκε από την τουρκική αρχή(1) .

Η κλεφτουριά οφείλει την οργάνωσή της στην απόγνωση των ελληνικών πληθυσμών , εξαιτίας των καταστροφών που είχε υποστεί η γη τους, δηλαδή οι αγροτικές εκτάσεις που καλλιεργούσαν, από τον οθωμανικό στρατό. Οργανώνοντας ένα είδος αντάρτικου στα βουνά, οι κλέφτες εξέλιξαν τις τεχνικές πολέμου, πολλές εκ των οποίων υιοθετήθηκαν από τον οργανωμένο ελληνικό στρατό στα μεταναστευτικά χρόνια και τις ένοπλες συγκρούσεις των νεότερων χρόνων.

Η τουρκική εξουσία για να αντιμετωπίσει τους κλέφτες οργάνωσε το σώμα των αρματολών, το οποίο σταδιακά –τον 18ο αι.- ενσωματώθηκε με τις ομάδες των κλεφτών. Η οθωμανική αρχή αναγκάστηκε τότε, να οργανώσει την ομάδα των δερβεναγών, για να αντιμετωπίσει τους κλέφτες και τους αρματολούς. Η αναφορά στο σώμα των κλεφτών και αρματολών έγινε, ώστε να γίνει αντιληπτή, όπως παρακάτω θα περιγραφεί η διαφοροποίηση του αντάρτη- καπετάνιου, έτσι όπως ο Μιχαήλ Κάββας αυτοπροσδιόρισε την ιδιότητά του στη διαθήκη.

Έτσι λοιπόν, στη βάση του παρατιθέμενου αρχείου της διαθήκης, αναγράφεται ότι ο Μιχαήλ Κάββας ως καπετάνιος συντηρούσε με έξοδα δικά του ένοπλο σώμα ανδρών. Στη βάση των επιστημονικών γνώσεων που έχουμε για τον αγώνα της κλεφτουριάς, ως καπετανάτο ορίζεται αφενός το αξίωμα του καπετάνιου αφετέρου η εδαφική περιοχή στην οποία εκτείνεται η δικαιοδοσία του καπετάνιου. Όσον αφορά το αξίωμα, αυτό απαντάται τόσο στους αρχηγούς που συντηρούσαν ιδιωτικές, στρατιωτικές ομάδες όσο και στους αρματολούς και κλέφτες. Ιδιωτικό, στρατιωτικό σώμα είχε σχηματίσει ο Μιχαήλ Κάββας που δραστηριοποιούνταν στην περιοχή του Άργους. Οι καπεταναίοι που συντηρούσαν ιδιωτικούς στρατούς στην ύπαιθρο και τις επαρχίες, ήταν επιφορτισμένοι με τον έλεγχο μίας περιοχής και την προστασία της από τα τουρκικά στρατεύματα. Ο καπετάνιος που συγκέντρωνε τον περισσότερο πλούτο οριζόταν ως ο μπέης της περιοχής του, έχοντας αναπτύξει με τους υπόλοιπους καπεταναίους μία σχέση αλληλεγγύης και συνεργασίας που τις περισσότερες φορές ολοκληρωνόταν με τη δημιουργία συγγενικών δεσμών. Για το ρόλο του καπετάνιου υπάρχει η περιγραφή για τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη σε άρθρο του Χρήστου Λούκου, «Η ενσωμάτωση μίας παραδοσιακής αρχοντικής οικογένειας στο νέο ελληνικό κράτος: η περίπτωση των Μαυρομιχαλαίων». Η περιγραφή αυτή θα βοηθήσει, ώστε να κατανοήσουμε ευκολότερα, καθώς η οικογένεια του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη μάς είναι γνωστή, πώς λειτουργούσαν οι διάφοροι θεσμοί στο στρατιωτικό και κοινωνικό κατεστημένο της προεπαναστατικής περιόδου.

«Τα αξιώματα δεν πρόσφεραν μόνο μισθούς και κοινωνικό γόητρο, αλλά, κυρίως, επέτρεπαν στους Μαυρομιχαλαίους να διεκδικούν τα παραπάνω, ή και άλλα, οικονομικά οφέλη και να προστατεύουν τα συμφέροντά τους είτε από αντίπαλες φατρίες είτε από συγκεντρωτικές τάσεις της κεντρικής εξουσίας....

Φαίνεται, ωστόσο, ότι τα διάφορα αυτά έσοδα δεν έφταναν για να καλύψουν τις προσωπικές και κοινωνικές ανάγκες της οικογένειας. Ήταν τα έκτακτα έξοδα των στρατιωτικών επιχειρήσεων: εξοπλισμός και διατροφή πολλών ανδρών...

Μία άλλη κατηγορία εξόδων ανήκε στις «επιδικτικές» ανάγκες που παρουσιάζονταν τώρα επικτακτικές, γιατί εκφράζονταν όχι στο στενό πλαίσιο της Μάνης, όπου η οικογένεια του Πετρόμπεη είχε ισχυρά ερείσματα, αλλά σε νέους χώρους και περιβάλλοντα (έδρα διοίκησης, εθνοσυνελεύσεις, στρατόπεδα), όπου οι συγκρίσεις ήταν συνεχείς. Η λαμπρή ενδυμασία, τα αστραφτερά και πλούσια όπλα, ήταν για τους Μαυρομιχαλαίους, όπως και για άλλους αρχηγούς, ουσιαστικά στοιχείο κοινωνικής υπεροχής(2).

Ο Μιχαήλ Κάββας ήταν μία σημαντική προσωπικότητα στην περιοχή του Άργους. Ο ίδιος είχε γεννηθεί το 1783 στο Άργος και άσκησε το λειτούργημα του γιατρού, συμμετέχοντας παράλληλα με δικό του σώμα ενόπλων στον Εθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα. Το 1823 έλαβε μέρος στη Β' Εθνοσυνέλευση.

Οι ευεργεσίες της οικογένειας Κάββα και κυρίως του Μιχαήλ φαίνονται από μία σειρά ευχαριστήριων επιστολών από την Πολιτεία προς το πρόσωπό του, καθώς επίσης και από τις αποδείξεις των δωρεών προς το ελληνικό κράτος.

Όλα αυτά αποδεικνύουν, ότι ο Μιχαήλ Κάββας μέχρι το θάνατό του στήριζε τον ένοπλο απελευθερωτικό Αγώνα, παράλληλα δε ενίσχυσε τις δομές της νεότευκτης Πολιτείας. Ο Μιχαήλ Κάββας είχε αναλάβει τη μισθοδοσία υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης, συγχρόνως δε, κληροδότησε με τη διαθήκη του στο ελληνικό δημόσιο όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του.

Ο γιος του Μιχαήλ Κάββα, Βασίλειος, γεννήθηκε το 1824 στο Άργος και πέθανε στην Αθήνα το 1915. Όπως βλέπουμε και στα αρχεία, είχε διατελέσει βασιλικός επίτροπος κατά την περίοδο διακυβέρνησης του Όθωνα. Ο Βασίλειος παντρεύτηκε τη χήρα του αξιωματικού του Πολεμικού Ναυτικού, Ιωάννη Δαμιανού. Ο Ιωάννης Δαμιανός και ο αδερφός του Κωνσταντίνος, οι οποίοι ήταν αξιωματικοί του Πολεμικού Ναυτικού και του πυροβολικού αντίστοιχα από την περίοδο διακυβέρνησης του Όθωνα και μετά, είχαν τιμηθεί για την προσφορά τους στην πατρίδα και συμμετείχαν ενεργά στην οργάνωση του Ελληνικού Στρατού. Οι γιοι του Ιωάννη, οι οποίοι υιοθετήθηκαν από το Βασίλειο Κάββα, συμμετείχαν σε όλους τους απελευθερωτικούς πολέμους των ελλαδικών περιοχών στις αρχές του 20ου αι., λαμβάνοντας δημόσιες θέσεις στο ελληνικό στρατεύμα.

β. Οικογένεια Παπατσώνη ή Παπατζώνη

Αναφορά για τη συγκεκριμένη οικογένεια υπάρχει σε μελέτη που καταγράφει την τοπική ιστορία της περιοχής, ενώ παράλληλα έχουν μελετηθεί τα απομνημονεύματα της πολεμικής δράσης των μελών της συγκεκριμένης οικογένειας(3).

Στο κείμενο θα παρουσιαστούν μέσω των εγγράφων οι ευεργεσίες της οικογένειας στον Αγώνα, για τις οποίες είχε τιμηθεί από το βασιλιά Όθωνα, η συμβολή της

οικογένειας στην οργάνωση του τακτικού στρατού και ο ρόλος της έγγειας ιδιοκτησίας στη διαμόρφωση των κοινωνικών δομών του κράτους κατά την προεπαναστατική και μετεπαναστατική περίοδο.

Οι συγκεκριμένες παράμετροι, καθώς δεν έχουν μελετηθεί σε βάθος στις ήδη δημοσιευμένες μελέτες που αφορούν την οικογένεια, θα βοηθήσουν, εκτός των άλλων, στην κατανόηση των πτυχών της δημόσιας ζωής που σχετίζονται με την οργάνωση των δομών σε μία τοπική κοινωνία στα προεπαναστατικά χρόνια, καθώς και πώς αυτές συντέλεσαν στη διαμόρφωση της αστικής τάξης στα χρόνια του Καποδίστρια.

Ο δερματοδότος φάκελος Ιστορία της οικογένειας Παπατσώνη κατά την Επανάσταση του 1821, αναφέρει διεξοδικά τη συμμετοχή του Δημητρίου Παπατσώνη στην Πελοποννησιακή Γερουσία. Επιπλέον, το έγγραφο αυτό αποτελεί ένα ιστορικό τεκμήριο για την οργάνωση του νομοθετικού αυτού οργάνου, τους στόχους που επιδίωκε να πετύχει και πώς τα μέλη του κινήθηκαν μετά την πτώση της Τριπολιτσάς.

Όσον αφορά το συσχετισμό με την οικογένεια, μέσω των στοιχείων που παραθέτει το αρχείο, γίνεται εκτενής αναφορά των ευεργεσιών που αυτή έκανε τόσο στον Επαναστατικό Αγώνα όσο και στην τοπική κοινωνία. Ειδικότερα, ο Δημήτριος Παπατσώνης (ο νεότερος) όχι μόνο ήταν προύχοντας στην ευρύτερη περιοχή Εμπλακίων, αλλά είχε διατελέσει Πρόεδρος του συγκεκριμένου θεσμικού, περιφερειακού οργάνου.

Όπως πληροφορούμαστε από τα επιμέρους έγγραφα του αρχείου που εμπεριέχονται στο φάκελο, η οικογένεια στην αρχή αναγκάστηκε από την περιοχή της Τριπύλας μετά τις εκδιώξεις από τους Οθωμανούς, να εγκατασταθεί στην Ανδρούσα Μεσσηνίας.

Ο γενάρχης της οικογένειας, Στυλιανός Στούπας ήταν ακτήμονας, ο οποίος εγκαταστάθηκε στο χωριό Ναζήρι (περιοχής Ανδρούσης). Είναι αναγκαίο να καταγραφεί, καθώς σε σύντομο χρονικό διάστημα οι οικογένεια απόκτησε μεγάλη, έγγεια περιουσία, ότι οι αγροτικές εκτάσεις του χωριού και της γύρω περιφέρειας ανήκαν στην Υψηλή Πύλη, θέτοντας ως διαχειριστή τον εκάστοτε Οθωμανό Διοικητή. Μετά την εγκατάσταση στο χωριό, ο Στυλιανός άλλαξε το επίθετο της οικογένειας σε Τζώνη, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζεται ο λόγος αυτής της αλλαγής.

Ο γιος του Στυλιανού, Δημήτριος (ο πρεσβύτερος), έχοντας χειροτονηθεί ιερέας στην ευρύτερη περιοχή, απέκτησε την εκτίμηση και το σεβασμό όλων των κατοίκων, με συνέπεια να διοριστεί ως προεστός και να μεταβάλλει το επίθετο σε Παπατσώνης ή Παπατζώνης. Ο Δημήτριος, έχοντας διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην κοινωνία της Μεσσηνίας και παρά τη συμμετοχή του στα Ορλωφικά, κατόρθωσε να πάρει στην κατοχή του με τη συναίνεση της Υψηλής Πύλης μία τεράστια στρεμματική έκταση, η οποία εκτεινόταν σε σαράντα χωριά και ανήκε μέχρι τότε στη δικαιοδοσία της αδερφής του Σουλτάνου.

Οι Οθωμανοί θεώρησαν, ότι η συγκεκριμένη παροχή θα βοηθούσε, ώστε ο προεστός να συμπλεύσει με τα

διοικητικά συμφέροντα που έφεραν στην περιοχή. Όμως η οικογένεια όχι μόνο δε συντάχθηκε με το οθωμανικό κατεστημένο, αλλά αντίθετα χρησιμοποίησε τις εκτάσεις και τα έσοδα από την καλλιέργειά τους για τις ανάγκες του Επαναστατικού Αγώνα και των μόνιμων κατοίκων.

Ο Δημήτριος είχε ένα γιο τον Αναγνώστη, ο οποίος αφενός συνέχισε το ευεργετικό έργο του πατέρα του αφετέρου όπως πληροφορούμαστε από το παρακάτω παρατιθέμενο έγγραφο είχε κατορθώσει να κατασκευάσει σε μόλις σαράντα ημέρες την εκκλησία του χωριού στο Ναζήρι (πράγμα σπάνιο για την εποχή, λόγω των κατασκευαστικών μέσων που τότε υπήρχαν). Ο ίδιος είχε καταστεί ένας από τους μεγάλους ευεργέτες της περιφέρειάς του. Ένας από τους γιους του Αναγνώστη, ο Δημήτριος (ο νεότερος) είχε ηγηθεί ιδιωτικών, στρατιωτικών σωμάτων του Ένοπλου Αγώνα, παράλληλα δε είχε χρηματίσει επικεφαλής της Πελοποννησιακής Γερουσίας

Τα αδέρφια του Δημητρίου Παπατσώνη ή Παπατζώνη, Παναγιώτης, ο οποίος άφησε τα απομνημονεύματά του με λεπτομέρειες για τη μάχη της Τριπολιτσάς και του Βαλτεσίου, και ο Ιωάννης, κατόρθωσαν να αναλάβουν αξιώματα και διοικητικές θέσεις επί Καποδίστρια και Όθωνα, ως αναγνώριση της προσφοράς της οικογένειας στην κοινωνία και τον Αγώνα της Επανάστασης.

Κατά τη διακυβέρνηση του Ιωάννη Καποδίστρια, ο Παναγιώτης είχε διατελέσει επαρχιακός δημογέροντας των Εμπλακίων, ενώ ο αδερφός του Ιωάννης παρέμεινε στο στράτευμα ως αξιωματικός, βοηθώντας με τις υπηρεσίες του τον πρώτο Κυβερνήτη να οργανώσει τον τακτικό στρατό. Ο τελευταίος στη βασιλεία του Όθωνα έλαβε το βαθμό του Συνταγματάρχη της Βασιλικής Φάλαγγας, διατελώντας ταυτόχρονα υπασπιστής του βασιλιά και τιμώμενος από αυτόν με το Χρυσό και Αργυρό Σταυρό του Τάγματος του Σωτήρος.

Υποσημειώσεις:

1. Βλ. σχετ. Δημήτριος Γ. Καμπούρογλου, Αρματολοί και κλέφτες (1453- 1821), Αθήνα: Διονύσιος Καραβίας, 2012, καθώς και στην Σύγχρονος Εγκυκλοπαίδεια Ελευθερουδάκη, (γ' έκδοσις), τ. 2ος, σ. 473.
2. Χ. Λούκος, Η ενσωμάτωση μίας παραδοσιακής οικογένειας στο νέο ελληνικό κράτος: η περίπτωση των Μαυρομιχαλαίων, στο Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας (18ος-20ος αι.), Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ. Ν. Σάκουλας, 1991, σσ. 133-134.
3. Εμμανουήλ Πρωτοψάλτης, Παπατσώνης Παναγιώτης-Απομνημονεύματα, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 1963, καθώς και Κωνσταντίνος Ζανιάς, Ιστορία Ναζηρίου, Νεοχωρίου και Καλαμαρά, Αθήνα, 1995.

Σημ. Συντάξεως Περιοδικού Λόγω οικονομίας χώρου στο παρόν έντυπο, οι ενδιαφερόμενοι παραπέμπονται για ολόκληρο το κείμενο με τις εικόνες του στην Ιστοσελίδα μας.

ΤΕΛΟΣ Α' ΜΕΡΟΥΣ

Στο επόμενο τεύχος η συνέχεια.

Η προοπτική του ψηφιακού ευρώ

Του Δημητρίου Ζακοντίνου
Οικονομολόγου
MSc strategic & defence analyst
Μέλους & π. Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα οδηγείται σε μία άνευ προηγουμένου εξάρτηση από την Commission και την ECB

Ο κ. Fabio Panetta (μέλος του ΔΣ της ΕΚΤ - Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) τοποθετούμενος επί της προοπτικής δημιουργίας ενός ψηφιακού ευρώ είπε τα κάτωθι: «Ένα ψηφιακό ευρώ θα διασφάλιζε ότι το χρήμα της κεντρικής τράπεζας θα παραμείνει ευρέως χρησιμοποιούμενο στην ψηφιακή εποχή.

Θα διατηρούσε τον ρόλο του χρήματος της κεντρικής τράπεζας ως άγκυρας σταθερότητας στην καρδιά του συστήματος πληρωμών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η έκδοση ψηφιακού ευρώ μπορεί να φαίνεται περιττή λόγω του ευρέος φάσματος των ιδιωτικών ψηφιακών μέσων πληρωμής αλλά οι ιδιωτικές μορφές χρήματος βασίζονται τελικά στην υπόσχεση της μετατρεψιμότητας σε χρήμα της κεντρικής τράπεζας.

Τα προβλήματα θα υπάρξουν όταν εξαφανιστεί η εμπιστοσύνη στη μετατρεψιμότητα.

Οι τράπεζες έχουν ήδη πρόσβαση στο ψηφιακό νόμισμα της κεντρικής τράπεζας μέσω TARGET_ECB. Το Ευρωσύστημα εργάζεται σε μια ενοποιημένη πλατφόρμα για να προσφέρει βελτιωμένες και εκσυγχρονισμένες υπηρεσίες και διερευνούμε πιθανές τεχνολογικές βελτιώσεις.

Το ψηφιακό ευρώ έχει να κάνει με το να επιτρέπει σε όλους να χρησιμοποιούν χρήματα από την κεντρική τράπεζα σε ψηφιακή μορφή.

Θα συνεργαστούμε με τους ενδιαφερόμενους και το ευρύτερο κοινό, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο ή στις τραπεζικές υπηρεσίες».

Κεντρικός φορέας ελέγχου του ευρώ

Εστιάζοντας στις δύο τελευταίες παραγράφους από τα λεγόμενα του κ. Fabio Panetta εμφανιζόμαστε η σκέψη ότι το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα οδηγείται σε μία άνευ προηγουμένου εξάρτηση από την Commission & την ECB (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα) εφόσον δοθεί η δυ-

νατότητα στις επιχειρήσεις και στο ευρύτερο κοινό να χρησιμοποιούν χρήματα από την Κεντρική Τράπεζα.

Τεκμαίρεται λοιπόν ότι σταδιακά όλες οι οικονομικές - τραπεζικές δραστηριότητες θα περάσουν σε έναν κεντρικό φορέα που θα ελέγχει το ευρωπαϊκό νόμισμα.

Κατά συνέπεια η πρόταση αυτή θα οδηγήσει τον κάθε Ευρωπαίο να διατηρεί έναν τραπεζικό λογαριασμό στην ΕΚΤ-ECB τον οποίο η Commission ή οι διάφορες κυβερνήσεις θα μπορούσαν να τον χρησιμοποιήσουν και να εξασφαλίσουν πρόσθετη ρευστότητα του νομίσματος πιστώνοντας τόκους στις καταθέσεις, αλλά και πιστώνοντας απευθείας λογαριασμούς : δλδ: κάτι που είναι σύνηθες από τις εμπορικές τράπεζες, μόνο που τώρα θα γίνεται κατά βάση από την κεντρική τράπεζα.

Η συνέπεια

Στη βάση αυτή θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι η «ευρωπαϊκή κυβέρνηση» ή οι διάφορες κυβερνήσεις ευρωπαϊκών κρατών εφόσον αποκτήσουν πρόσβαση στα δεδομένα της ΕΚΤ θα μπορούσαν να διευθύνουν & να κατευθύνουν την ευρωπαϊκή οικονομία κατά το δοκούν με απεριόριστες δυνατότητες.

Η συγκεντροποίηση της πιστωτικής πολιτικής που θα υλοποιείται μέσω μιας ελεγχόμενης κεντρικής τράπεζας που θα χρησιμοποιεί «κρατικό κεφάλαιο» και θα αποτελεί μονοπώλιο θα δίνει τη δυνατότητα στην ευρωπαϊκή κυβέρνηση - κυβερνήσεις να έχουν αποφασιστικό λόγο ποιες μονάδες παραγωγής θα κατασκευαστούν, ποιες εμπορικές επιχειρήσεις θα χρηματοδοτούνται αλλά και θα μπορούν να επηρεάζουν ψηφοφόρους μέσω της χρηματοδότησης για τη λήψη στεγαστικού ή καταναλωτικού δανείου.

Η πεμπτούσια αυτής της προοπτικής σηματοδοτεί απόλυτα την πολιτική επιλογή της αντίληψης: «αν είσαι πολιτικά ορθός θα μπορείς να χρηματοδοτηθείς, αν όχι δεν θα μπορείς.»

Προβλεπτικότητα

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Προβλεπτικότητα, κατά τα λεξικά, είναι η ιδιότητα του προβλεπτικού. Προβλεπτικός είναι ο έχων την ικανότητα να προβλέπει, να προϋπολογίζει το μέλλον· είναι ο προβλέπων τα μέλλοντα.

Και ποία είναι η αιτία ή το ερέθισμα, θα ρωτούσε κάποιος, ώστε να ασχοληθούμε με τούτο το θεώρημα. Και το βαπτίζουμε θεώρημα, διότι η αλήθειά του χρήζει μιας ακολουθίας αποδείξεων. Η αλήθεια θα λέγαμε -και αυτό θα το υποστηρίζαμε με σθένος, ότι είναι και θα παραμείνει σε κατάσταση θεωρήσεων και αναθεωρήσεων και θα χρήζει αποδείξεως εις το διηνεκές. Και αυτό, επειδή όσες θεωρίες προβλέψεων υφαίνουν οι προβλέποντες και όσο κι αν αυτές χαρακτηρίζονται εφευρετικές και αδιαμφισβήτητα δημιουργήματα διανοητικής εργασίας, δεν λαμβάνονται στα σοβαρά. Ακόμη και οι ίδιοι οι προβλέποντες είναι διστακτικοί, αποφεύγοντας να αποκαλύψουν τους δισταγμούς τους· αμφιβολιών ένεκεν. Γνωρίζουν, ότι ουδεμία πρόβλεψη πέφτουν να επιβιώσει και διατηρηθεί εν πλήρη ή μερικη δυναμική με την πάροδο του χρόνου.

Σκοπός λοιπόν του παρόντος δοκιμίου είναι να ενεργοποιηθεί το ούτως ή άλλως ασύμβατο προς κάθε ορθολογικότητα σύστημα αντιφατικών συλλογισμών, των όσων επιμένουν να συνοδοιπορούν με εκείνες τις παραδοξολογίες, τις εισδεχόμενες, ως συμφωνούσες με τις δικές τους ειδικοποιημένες και -κατά το μάλλον- θαμπές προβλέψεις. Πιο απλά, το δοκίμιον σκοπόν έχει να εξερεθίσει ένα κοινόν νού, ώστε να προσλαμβάνει το κάθε «προλέγειν τα μέλλοντα» και το κάθε «αποκαλύπτειν τα άγνωστα» με όση σοβαρότητα απαιτεί η περίπτωση. Να τον αναγκάσει δηλαδή να διατηρεί επιφυλάξεις για την κάθε διακωδωνιζόμενη προφητεία.

Ο άνθρωπος, μεταξύ των άλλων, στην νοητική του χωρητικότητα διαθέτει συνειδισμό, όπου ο μοχλός της επιγνώσεως των σαφών και των επεξεργασμένων επιλογών του τον καθιστά ικανόν να διαβλέπει τις διφορούμενες εξελίξεις στο περιβάλλον του. Μεταξύ των άλλων, μπορεί και προσαρμόζει και τον εαυτόν του στον κυλιόμενον αυτόν εξελικτικισμό. Κινείται συμμορφούμενος με την πολυκύμαντη επιρροή των συμβαινόντων. Χρησιμοποιεί τις παρεχόμενες διευκολύνσεις της τεχνολογίας και παράλληλα φοβάται την τεχνολογία, διότι δεν γνωρίζει σε ποια ετεροσήμαντη συντεταγμένη αυτή η τεχνολογία θα τον περιάξει. Παρά ταύτα, τολμά και αναζητεί το κάλλιον. Προσδοκά μίαν συνάντηση με την «χρυσή ευκαιρία». Ονειρεύεται ένα ευδόκιμον μέλλον και αδιαλείπτως ευχολογεί.

Όσον ο άνθρωπος επιδιώκει να αποκτήσει γνώση, εμπειρισμό και μεθόδους αναλυτικών λογικών εγγραφών παραστάσεων και τοποθετήσεων, σκοπεύοντας σε ενδυνάμωση και εμπλουτισμό της διασκεπτηρίου ικανότητάς του, νομοτελειακά θα φθάσει στο σημείο να αναγνωρίσει τον εαυτόν του, όπως και το πιθανόν μέλλον του. Θα καταστεί ικανός να συνταιριάζει μέσα στο διάνυσμα των οραμάτων

του τις αρχαίες, τις μοντέρνες και τις όσες κατανοήσιμες φιλοσοφίες εξέλκει μέσα από τις καταγεγραμμένες ως μεταμοντέρνες. Το ίδιο και τις τέχνες. Το ίδιο και τις επιστήμες. Θα έχει την επάρκεια να αντιλαμβάνεται την χρησιμότητα των επιστημονικών πειραμάτων. Θα αυτοδιαγιγνώσκει, ως προς την ευστάθεια των εσωψύχων εμπειριών του. Θα μπορεί να ερμηνεύει έναν αριθμό ευαισθησιών του. Ευαισθησίες, όπως αυτές των εκλογικευμένων προσδοκιών, των ενεδρευουσών απειλών, της ευβούλου περιεργείας, της αυτεπιγνώσεως εντός ενός περιβάλλοντος πεζής διανοίας καθώς και της εθελοντικής του διαθέσεως για συμμετοχή σε ένα παιγνιώδες πείραμα επανεκκινήσεως ενός άλλου τρόπου ζωής. Μιας ζωής ενός ατόμου, που κρυφοκοιτάζει με διακριτικότητα το μέλλον.

Για να ιδεί κάποιος το μέλλον οφείλει να προικίσει εαυτόν με εγκύκλιο προπαίδεια. Να σπουδάσει τον τρόπο λειτουργίας των συστημάτων της πολιτικής σκέψεως. Να βαθμολογήσει την βαρύτητα του σεβασμού του homo sapiens απέναντι στην κατοικία του, την οποία αυτός βάπτισε Γη. Να εξονυχίσει τις πιθανές εκβάσεις των οικονομικών ανταγωνισμών. Και το κυριότερο, να αναψηλαφήσει το κατά πόσον οι σημερινοί άνθρωποι έχουν την βούληση να αποβάλλουν ένα μεγάλο μέρος του εγωϊστικού των χαρακτηρισ, ώστε να δοθεί η ευκαιρία να ευδοκιμήσουν και οι επιγενόμενες γενεές.

Με το δεδομένον, ότι ήγγικε γαρ η βασιλεία των επιστημόνων, καλόν είναι να διατηρηθεί ένας αριθμός επιφυλάξεων -κατά βάσιν- όχι, ως προς τις προβλέψεις επιστημόνων των θετικών κατευθύνσεων. Τι θα μπορούσε άλλωστε ένας αστρονόμος να προβλέψει, ώστε να αλλοιωθεί η ιστορία της ανθρωπότητας, εκτός της περιπτώσεως μιας επιτυχούς προβλέψεως κινήσεως κομήτου εναντίον της Γης εντός μιας χρονικής περιόδου μη επιδεχομένης απόρριψιν μετά από άπειρες επιστημονικές διασταυρώσεις;

Ωστόσο, υπάρχουν και επιστήμονες τομέων ανθρωπικού ενδιαφέροντος. Τομείς εκμεταλλεύσιμοι από τους διαβλέποντες όφελος από την κάθε εκτροπή του πνεύματος της κοινής γνώμης σε χώρους παθητικοποιήσεως του νού. Γνωρίζουν, ότι ο παθητικός νους πεθαίνει μαζί με το σώμα και «χαρίζει» στον άνθρωπο την ικανότητα να δέχεται στο συνειδητό του αποκλειστικά απεικονίσεις μορφής αντικειμένων και ερεθίσματα αισθήσεων· όχι αναλογισμούς ή κριτικούς στοχασμούς. Ο παθητικός νους αποκαλύπτει κατώτερες ψυχικές δυνάμεις και προτεραιότητες, όπως π.χ. το θρεπτικόν, το αισθητικόν, το κινητικόν κλπ. Αυτοί οι «επιστήμονες» (με την κακή έννοια) είναι οι εύγλωττοι αναξιόπιστοι μιας δολιευτικής μελλοντολογίας. Και οι όσοι προβλέποντες κατ' εντολήν και με το αζημίωτον, τελικά καταχωρούνται στην συνείδηση των σκεπτομένων, ως οι αχρείοι και οι κατάπτυστοι.

Βέβαια, έχει παρατηρηθεί, ότι στην συνείδηση των πολλών πολιτών, αυτών των ουδόλως και ουδέ καθ' υπό-

νοιαν διερευνόντων, οι «επιστήμονες» αυτοί κατατάσσονται στην χορεία των οραματιστών και συντελούντων σε ανάπτυξη και γενική πρόοδο βάσει πολιτικών σχεδιασμών. Στην ουσία, αυτοί οι ψιττακοί ενώ γνωρίζουν την ελλιπή τους επιστημοσύνη, διασκεδάζουν την μετριότητά τους με τις παρεχόμενες «ύπερθεν» απολαβές και εν ταυτῷ «απαλύνουν» τυχόν πόνους από κτυπήματα προξενούμενα από απροσηγορίες ένεκα ελέγχου κάποιου ίχνους συνειδήσεως.

Όσον αφορά στους πολλούς (δέκτες/ακροατήρια/επηρεαζόμενοι στόχοι), θα χρειαστεί κάποια διευκρίνιση, για το γιατί όλοι αυτοί οι πολλοί είναι ευκολόπιστοι και ικανοποιούνται με τις «απερίγραπτες» περιγραφές των προβλεπόντων. Οι φόβοι, οι αγωνίες, η οικονομική γλίσχρότης και η αβεβαιότητα για τα επερχόμενα κουράζουν τον άνθρωπο. Ο προβλέπων καλύτερες ημέρες είναι ο βελούδινος φωναγωγός ανακουφίσεως των ότων των καταφρονημένων.

Υπάρχουν και οι «οπαδοί» των πολιτικών κομμάτων, οι οποίοι μη αναγνωρίζοντας τρωτότητες «εις εαυτόν» θεωρούν τους διαγγελλομένους κομματικούς οραματισμούς, ότι είναι η πανάκεια, που θα σώσει το δοβλέτι. Αυτή η κατηγορία πολιτών, ως εικός, προσβλέπει σε κάποια ανταποδοτικά οφέλη. Η δεοντολογία μίας εχέφρονος κοινωνικής παραστάσεως χαρακτηρίζει τους ανωτέρω ιδιωφελείς οπαδούς, ως τους ολωλότες της ηθικής, στην οποία ηθική δεχόμεθα, ότι στηρίζεται ένα παραδεκτόν κοινωνικόν συμβόλαιον. Είναι, κατά μίαν, ας πούμε αναιμικήν εξήγηση, αυτοί οι οπαδοί, οι απεριφράστως αναγνωριζόμενοι, ως ένα εγωκεντρικόν είδος εντός του κοινωνικού ιστού, που διατρανώνει την ανησυχητική πορεία του κόσμου και η οποία κοινωνική μερίδα εν πλήρη συνειδήσει και εσκεμμένως αναθεωρεί την καλώς εννοούμενη ανθρώπινη εξέλιξη.

Ελπίδα απέναντι σε όλες τις σημειούμενες αντινομίες θα μπορούσε να είναι η ενσυναίσθηση, η οποία και διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην παιδεία: όπως ο ρόλος των αξιωμάτων στα μαθηματικά. Το να διατεινόμεθα, ότι οι προβλέψεις επιστημονικών, κοινωνικών, οικονομικών και άλλων αμφιβούλων και αμφιγλώσσων εισηγητών συνιστούν την ενδεδειγμένη μέθοδο ορθής πορείας προς το μέλλον -και με την οποία ο άνθρωπος οφείλει να εναρμονισθεί- είναι μάλλον μία διφορούμενη και παρεξηγήσιμη πρόταση. Είναι μία οπτική γωνία αμφισβητήσιμη και μαχητή από την μερίδα των δαημόνων και πεπειραμένων.

Μία συνετή πρόβλεψη μπορεί να γίνει αποδεκτή, εάν ο κάθε άνθρωπος πιστεύει και ελπίζει, ότι εξαντλώντας την διανοητική του χωρητικότητα για την εξερεύνηση των χρόνων που έρχονται θα βοηθήσει στο να ενοποιήσει την κατατεθειμένη σοφία του παρελθόντος με αυτή του παρόντος. Πιο συγκεκριμένα η βοήθεια προέρχεται από το σύζευγμα βιολογίας και πολιτισμού, φύσεως και κοινωνίας, ύλης και συνειδήσεως, φυσικών νόμων και ανθρωπίνων επιτευγμάτων. Το επίτευγμα ας λογίζεται, ωσάν μία κοινή αντίληψις των ανθρώπων, οι οποίοι επί τέλους αναγνωρίζουν, ότι η ευοίωνα πρόβλεψη για το αύριον είναι η ικανότητα εκτίμησης του καθαρού λόγου. Να καταστεί καταληπτόν από τον άνθρωπο, ότι η αποκλειστικά δική του μοίρα εξαρτάται από την μορφή των γνώσεων και της χρηστής αποδοτικότητας των εμπειριών του.

Ας γίνει κατανοητόν από τον σημερινόν άνθρωπον, ότι το περιρρέον τον πλανήτη συλλογικό υποσυνείδητο και άλλως, ἤπερ η κατά Vernadsky νοόσφαιρα, συναρμολογεί το εις την διάθεσίν του «αυτογνωσιοσκόπιο» για να εντοπίσει τις πνευματικές του συντεταγμένες και τα απαιτήσιμα στοιχεία για το δικό του εϋ ζην. Αυτή η παρεχόμενη διευκόλυνση στο άτομο οφείλεται στις ιδέες που πολλαπλασιάζονται και εξαπλώνονται στην υδρόγειο από εγκέφαλο σε εγκέφαλο μέσω μιας νενοημένης εκμεταλλεύσεως της τεχνολογίας και των άλλων μέσων πληροφορήσεως και επιμορφώσεως.

Αυτή είναι μία αναγκαία και ικανή συνθήκη, ώστε το άτομον αποκτώντας το προσόν της ορθής κρίσεως να μη δέχεται πλέον τις όποιες διαστρεβλωτικές και φαιάς προελεύσεως προσπάθειες ποιμάνσεώς του σε στάνες υπόπτων «φιλάρχων» φυλάρχων. Και, ως φυσικόν, εάν το άτομον αδιαφορήσει και οχυρωθεί από τις τοξικές προκλήσεις, τότε δημιουργούνται οι προϋποθέσεις στο να εκσπάσει κοινωνική ακαταστασία μεγάλης κλίμακος με θύματα εκείνους τους μονίμως ευτρώτους σε αιφνιδιασμούς και εν γένει απροετοίμαστους πολίτες.

Στον αντίλογο, ωστόσο, θα συναντηθούμε και με εκείνους τους σθεναρώς υποστηρίζοντες την «ρεαλιστική» τους αλήθεια, οι οποίοι μας διαβεβαιώνουν, ότι το υποσυνείδητό μας δεν είναι δυνατόν να αυτεπιγνωσθεί, ώστε να είμαστε σε θέση να αισθανθούμε ότι υποκείμεθα σε περιορισμούς, όπως και το να εννοιολογήσουμε τον κόσμο με όλες τις συνθήκες λειτουργίας του και τέλος, ότι αυτή η άγνοια σημαίνει ελευθερία.

Ας μη νομισθεί, ότι αναφερόμενοι σε έκρηξη μιας κοινωνικής εκρυθμίας περιπίπτουμε κι εμείς στην διεπομένη από ανεπιεική κριτική -και μετερχομένη αυστηρούς κανόνες δοκιμασιών- ομάδα των μάντεων. Επί της παρατηρήσεως αυτής θα λέγαμε, ότι αυτή η διεκτραγωδηθείσα αρνητική εξέλιξη θα μπορούσε να λογισθεί, ως εκτίμηση ενδείξεων και όχι ως κατηγορηματική πρόβλεψη. Εξ άλλου οφείλουμε να το δεχθούμε, ότι είναι αδύνατον να απαντηθούν ζητήματα διαρκούς νοητικής δυναστεύσεως με επιπόλαια αποφαντικά. Συναφώς, μας υπομιμνήσκει ο συγγραφέυς επιστημονικής φαντασίας Sir Arthur Clarke: *“θεωρώ απίθανο να μάθουμε πολλά πράγματα για το σύμπαν, όσο εξακολουθούμε και μπουσουλάμε στο πάρκο του ηλιακού συστήματος”*.

Όσοι λοιπόν από μας θεωρούν, ότι είναι σε θέση να προβλέψουν ιδεολογίες, επιδημιολογίες, επιστημολογίες, νομισματολογίες, εθνοψυχολογίες, θρησκευολογίες, κλιματολογίες, καταστροφολογίες και άλλες εκατό εσχαιολογίες προικοδοτώντας τες με κάθε λογικοφανή επιχειρηματολογία κινδυνεύουν να εκπέμψουν, κατά το ελαφρότερον αιθερολογίες κατά το συναινετικότερον παραμυθολογίες και κατά το κωμικότερον αρλουμπολογίες. Όλοι αυτοί, οι επιχειρούντες προβλέψεις και εφ' όσον κέκτηνται ενός βαθμού «συναισθηματικής νοημοσύνης», τότε είναι ικανοί και έχουν το σθένος να επισημάνουν την ανάγκη και την ατομική τους αυτοσυγκράτηση. Κατανοούν την σημασία της αναδρομικής ικανοποίησεως καθώς και την αυτοπροτροπή για αναβολή της ευδαιμονίας, ένεκα της εισπραττομένης επαινετικής κοινωνικής αποκρίσεως.

Εμείς οι υπόλοιποι, όντες ευπρόσβλητοι σε «νου-θεσίες» (ενέδρες) εκ μέρους των συστημικών -κυρίως- media από δαήμονες, εντριβείς, πεπειραμένους, και λοιπούς ειδικούς, οδηγούμεθα, ως επί το πλείστον, σε καταστάσεις συγχύσεως.

Όταν δεν γνωρίζουμε την αλήθεια για ό,τι δήποτε σε τούτη την ζωή, προτιμούμε να συμφωνήσουμε σε ένα συλλογικό λάθος, όπως λόγου χάριν, ότι ο εαυτούλης μας είναι το κέντρον του κοσμικού συστήματος.

Σαν αξιοσπούδαστη αδυναμία του ανθρώπου, μπορούμε να πούμε, ότι είναι η απειθάρχηση και ανήσυχη περιέργειά του για ιδέες και φαινόμενα που είναι πέραν των ικανοτήτων του να τα εξηγήσει. Το αποτέλεσμα είναι ορατό μέσω του γεγονότος, ότι ο άνθρωπος -κατά κανόνα- παραδίδεται σε τούτη την πλάνη και μένει μέσα σ'αυτή. Προτιμά την πλάνη από την περιττή περιέργεια. Και στο τέλος αισθάνεται ικανοποίηση. Ωστόσο τέτοιου είδους ευχαρίστηση αδιαθετεί τον ενσυνείδητο άνθρωπο. Δεν τον βολεύει. Και πράγματι, όσο απόμακρος από την εναργή συνείδηση μπορεί κάποιος να είναι, εν τούτοις αισθάνεται άβολα για την επιλογή του. Παρά ταύτα, ένα συντριπτικό ποσοστό επιμένει σ'αυτή την επιλογή, διότι άλλως έπρεπε να εγκαλέσει τον εαυτόν του για την αστοχία των εκτιμήσεών του και συνεπώς των προκρίσεών του.

Ένα επιρρωτικό παράδειγμα. Ένας βέρος Θεσσαλονικιός, Μακεδών από αμνημονευτών γενεών, έχει ψηφίσει σε προηγούμενες εκλογές ένα πολιτικό κόμμα, το οποίον αναλαμβάνοντας την διακυβέρνηση της χώρας υπέγραψε την Συμφωνία των Πρεσπών. Με την Συμφωνία παραδέχεται ύπαρξη Μακεδονικού παράγοντος γεωγραφικού προσδιορισμού και διεθνούς συγκαταβατικής αναγνωρισιμότητας -και μόνον.

Ωστόσο η μετέπειτα πολιτική πρακτική των Σκοπιανών, η ταυτοτική επιμονή και η άκαμπτος ιδεοληπτική τους στάση και συμπεριφορά, μαρτυρούν κατηγορηματική πρόθεση επιβολής (και οικειοποιήσεως) μιας ιδέας με ακραιφνείς ιστορικο-ανθρωπολογικές Μακεδονικές καταβολές. Δηλαδή, μία burlesque πολιτική διαμόρφωση αυτής της ασυμβάτου οντότητας με το ό,τι δήποτε Ελληνικό ιστορικό και ακαταμάχητο δεδομένο.

Αυτός ο βέρος Θεσσαλονικιός, στις επόμενες εκλογές ψηφίζει το ίδιο πολιτικό κόμμα. Διατί; Διότι δεν θέλει να παραδεχθεί -κακώς εννοούμενου εγωισμού ένεκεν- ότι αυτός ο καθ'όλα νουνεχής, οξυδερκής, πανέξυπνος και δαιμόνιος πολίτης, έχει περιπέσει σε λάθος. Εκτός εάν, εν γνώσει του, ακολουθεί αυτόν τον κρυψίβουλο τρόπο ενεργείας, απλώς, διότι έχει σχέσεις διαπλοκής (οικονομικής, συγγενικής, υπόπτως δεσμευτικής κλπ.) αποσκοπούσης σε ιδιωφέλεια. Αλλά τότε ...τί είδους Μακεδόνας μπορεί να νομίζει εαυτόν, ότι πρεσβεύει;

Το αυτό ισχύει και για όλους εκείνους οι οποίοι ιδεολογικά είναι αμετανόητοι αριστεροί, δεξιοί, μεσαίοι κ.ο.κ. πράγμα βολικό για την καταμέτρηση κουκιών για τους καπάτσους κομματάρχες. Ας σκεφθούμε και το άλλο. Αυτό, το της χαμένης ψήφου!

Παράδειγμα δεύτερον. Οι εμβολιασμένοι κατά του κορονοϊού διατείνονται, ότι εμπιστεύονται τους επιστήμονες. Οι ανεμβολίαστοι αντιτείνουν, ότι οι -ευδιάλλακτοι

και ευσυμβίβαστοι με καθεστωτικές συντεχνιακές ή εταιρικές οδηγίες- επιστήμονες ακολουθούν ένα πανάρχαιο λατινικό motto. Αυτό, το αποδιδόμενον με ένα υπό διερεύνηση ερώτημα: cui bono? Αμφότεροι, εμβολιασμένοι και ανεμβολίαστοι, πιστεύουν στην επιλογή τους και επιμένουν σ'αυτή. Το αποτέλεσμα παραπέμπει σε ένα υβριδικού τύπου κοινωνικόν διχασμόν και μίαν αμοφτέρωθεν διόγκωση της δυσανεσκειάς στον πάνδημο και μετρήσιμο συμπεριφορισμό με εξασθενημένες ελευθερίες επιλογής και με την προσθήκη συνειδησιακής αντιπαλότητας.

Μετά όλα αυτά, γίνεται καλύτερα κατανοητό, ότι οι προβλέποντες δεινά πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά και διάφορες δυστοπικές ιστορίες καθώς και οι άλλοι οι προβλέποντες αισιόδοξες προσβάσεις και επιτυχείς εκβάσεις με την συνδρομή της δικής μας γνωσιακής επαναστάσεως (sic), έχουν την ικανότητα όλοι αυτοί (κινδυνολόγοι, οπτιμιστές) να δημιουργούν μαζικές πεποιθήσεις, οι οποίες και ασφαλώς θεωρούνται χρήσιμες και εκμεταλλεύσιμες στους πολιτικούς/κομματικούς σχεδιασμούς.

Εμείς ο λαός, πιστεύουμε, ότι η κοινωνική μας πορεία είναι αποτέλεσμα της δικής μας επιλογής.

Υποψιάζομαι, ότι το νομίζουμε αυτό, διότι ήδη έχουμε παραμερίσει την όποια αντίθετο σκέψη, διότι ενθαρρύνεται ένας ακαθόριστος οραματισμός μας ή προσδοκία μας για καλύτερες ημέρες εξ αιτίας στοχευμένων παρακινήσεων διαφόρων οραματιστών, εκσυγχρονιστών, προοδευτιστών και -γιατί όχι- ριζοσπαστών για ένα αύριον με πίστη, με νόημα, με ελπίδα. Οποία πλάνη!

Το γεγονός, ότι καταγιγόμεθα από άπειρον αριθμό αμφιλεγόμενων και πολυερμηνευόμενων πληροφοριών και κατά ένα τρόπο εμμέσου απαιτήσεως για υιοθέτηση διαχεομένων δια των media, social media και άλλων μέσων, μας μετατρέπουν σε ακουσίους δέκτες επιτηδείως επιχειρηματολογημένων ιδεών. Άφ' ής αποδεχθούμε τις εισερχόμενες ιδέες, αυτομάτως οδηγούμεθα σε ένα κυβερνοκόσμο μιας ανοικείου κουλτούρας, εκπεμπούσης σκέψεις αδιευκρινίστου διανοήσεως με την συνδρομή τεχνολογίας ευρυτάτης εμβελείας και ασυλλήπτου επιταχύνσεως. Αποτέλεσμα. Η απομάκρυνσή μας από την μέχρι σήμερα γνωστή μας και κατανοήσιμη πραγματικότητα.

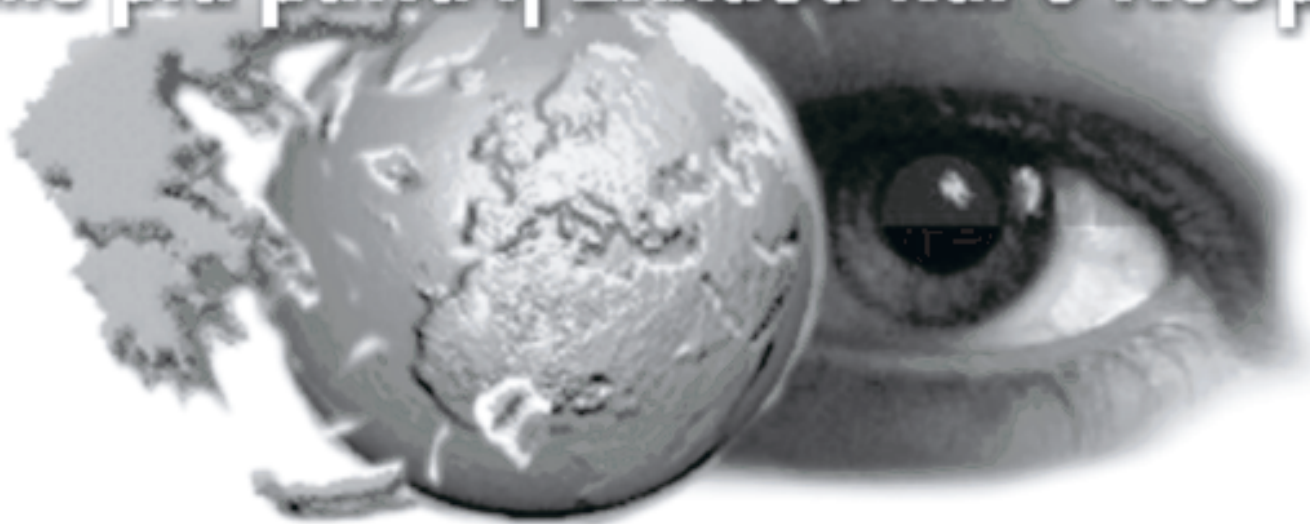
Είναι η στιγμή της δόξης των προβλεπόντων, των επικαλουμένων τις διαβεβαιώσεις επιστημονικών ερευνών, οι οποίες χαίρουν του σεβασμού των ειδικών. Μας εγγώνεται, ότι οι προβλέψεις τους πρέπει να εκληφθούν ως δωρεά προς ημάς. Ένα είδος γνωσιακού βοηθήματος για το μέλλον μας, του οποίου η αισία κατάληξη εξαρτάται από τις προϋποθέσεις της δικής μας ευχερείας.

Αόριστη αισιοδοξία!

Το απομένον έργο του κάθε σκεπτομένου ανθρώπου είναι να προβαίνει σε εύλογες αποδοχές /ή μη, προβλέψεων των πάσης φύσεως πολιτικών, οικονομικών, στρατηγικών και λοιπών αναλυτών, οι οποίες στην συντριπτική τους πλειοψηφία αποδεικνύονται ανακριβείς και -κατά κάποιες ειδικές συνθήκες- ημαρτημένες.

Αν όντως έτσι είναι, γιατί κι εμείς να μη θεωρούμε τις προβλέψεις διασκεδαστικές, ώστε να συνεχίζουμε την ζωή μας εν ψυχική ισορροπία;

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα από 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021 έως 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1. ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

(1) Συνομιλίες

Στις 27 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε άτυπη συνάντηση του ΓΓ/ΟΗΕ κ. Γκουτιέρες με τους κ.κ. Αναστασιάδη και Τατάρ, στην οποία η δύο ηγέτες επανέλαβαν τις θέσεις τους, χωρίς να σημειωθεί κάποια πρόοδος.

Στις 2 Νοεμβρίου ο κ. Γκουτιέρες ενημέρωσε τον κ. Αναστασιάδη, κατά τη συνάντηση που είχαν στη Γλασκώβη, στο πλαίσιο της Συνόδου για την κλιματική αλλαγή, ότι προτίθεται να επιχειρήσει επανεκκίνηση των συνομιλιών μετά το διορισμό νέου ειδικού απεσταλμένου.

Η τυχόν επανεκκίνηση των συνομιλιών θα γίνει μετά τις πρόωρες εκλογές στα κατεχόμενα στις 23 Ιανουαρίου 2022, στις οποίες θα ισχύσει νέος εκλογικός νόμος, ο οποίος δίνει μεγαλύτερες δυνατότητες για συμμετοχή σε αυτές των εποίκων, που αποτελούν το μακρύ χέρι της Τουρκίας για να ελέγχει τις εξελίξεις στο «ψευδοκράτος».

Στις 22 Νοεμβρίου ο κ. Τατάρ δήλωσε ότι τα τουρκικά στρατεύματα δεν θα αποχωρήσουν ποτέ από την Κύ-

προ και ότι θα προχωρήσει στο άνοιγμα των Βαρωσίων, ισχυριζόμενος ότι είναι έδαφος του ψευδοκράτους, παρά τις απειλές της ΕΕ για επιβολή κυρώσεων και την αντίδραση του συνόλου της Διεθνούς Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης και της Ρωσίας, η οποία, με δηλώσεις του ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ στις 22 Οκτωβρίου, χαρακτήρισε τις ενέργειες στα Βαρώσια ανεπίτρεπτες και αντιπαραγωγικές και τάχθηκε υπέρ της επανενάργεως των συνομιλιών για λύση σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΣΑ/ΟΗΕ. Υπέρ της λύσεως της Διζωνικής Δικαιοδικής ομοσπονδίας (ΔΔΟ) τάχθηκε και ο κινέζος Πρόεδρος κ. Σι στην τηλεφωνική συνομιλία που είχε με τον κ. Αναστασιάδη στις 30 Νοεμβρίου καθώς και ο κ. Πούτιν στη συνάντηση που είχε στο Σότσι με τον κ. Μητσοτάκη στις 8 Δεκεμβρίου.

Όσο η τουρκική πλευρά επιμένει στη λύση των δύο κρατών, οι συνομιλίες θα μένουν παγωμένες εκτός και αν η ελληνοκυπριακή πλευρά αποδεχθεί τη λύση μιας χαλαρής Συνομοσπονδίας, στην οποία αποσκοπεί η Τουρκία προβάλλοντας τη λύση των δύο κρατών. Γι' αυτό η ελληνική πλευρά δεν πρέπει να κάνει καμία υποχώρηση και να επιμένει στα συμφωνημέ-

να, προκειμένου η Τουρκία να χρεωθεί την αποτυχία των συνομιλιών για τη λύση της ΔΔΟ την οποία έτσι κι αλλιώς θα απορρίψει στο δημοψήφισμα ο κυπριακός λαός, έστω και αν την δεχθεί η ηγεσία του. Παράλληλα όμως οφείλει να προετοιμάζεται για να αντιμετωπίσει δυναμική ενέργεια της Τουρκίας.

(2) Γεωτρήσεις

Στις 7 Νοεμβρίου το τουρκικό πολεμικό ναυτικό παρεμπόδισε το γαλλικών συμφερόντων πλοίο «Nautical Geo» που πραγματοποιούσε έρευνες για τη χάραξη του East Med στην κυπριακή ΑΟΖ.

Στις 21 Νοεμβρίου η Κύπρος εξέδωσε NAVTEX με την οποία δέσμευσε το οικόπεδο 10 μέχρι τις 22 Ιανουαρίου 2022 για επιβεβαιωτικές γεωτρήσεις από την αμερικανική Exxon Mobil, ανακοινώνοντας ταυτοχρόνως ότι και η γαλλική TOTAL, θα ξεκινήσει παρόμοιες έρευνες μέχρι το τέλος του έτους στο οικόπεδο 6.

Η Τουρκία δεν αναμένεται να παρεμποδίσει το γεωτρύπανο της Exxon Mobil, γιατί δεν αμφισβητεί το οικόπεδο 10, αλλά αν θα στείλει ερευ-

νητικά πλοία στην περιοχή.

Στις 2 Δεκεμβρίου η Κύπρος ανακοίνωσε την αδειοδότηση του οικοπέδου 5 στην Κοινοπραξία Exxon Mobil-Qatar Petroleum. Αυτό προκάλεσε την αντίδραση της Τουρκίας, με τον εκπρόσωπο του ΥΠΕΞ να υποστηρίζει ότι η Τουρκία θα αντιδράσει, γιατί κάποια σημεία της τουρκικής υφαλοκρηπίδας εφάπτονται στο οικόπεδο 5.

β.Αμυντικές Συμφωνίες

Στις 28 Σεπτεμβρίου υπεγράφη η ελληνογαλλική συμφωνία για την αγορά τριών υπερσύγχρονων φρεγατών, η οποία εμπεριέχει και ρήτρα αμυντικής συνδρομής, που αποτελεί ισχυρό δίχτυ προστασίας της Ελλάδος από τις τουρκικές απειλές.

Στις 14 Οκτωβρίου υπεγράφη η τροποποίηση της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας (MD CA) Ελλάδος και ΗΠΑ, στο κείμενο της οποίας γίνεται αναφορά, για πρώτη φορά με τόση σαφήνεια, σε αμοιβαία δέσμευση για περιφρούρηση της ασφάλειας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας των συμβαλλομένων κρατών, έναντι ενεργειών που απειλούν την ειρήνη, περιλαμβανομένης και της ένοπλης επίθεσης. Επιπλέον στην επιστολή του ΥΠΕΞ κ. Μπλίνκεν προς τον έλληνα πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη γίνεται σαφής αναφορά στην ανάγκη σεβασμού της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας αλλά και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Ελλάδος στη βάση του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας. Στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας διακινήθηκε δια του λιμένα Αλεξανδρουπόλεως, στις αρχές του Δεκεμβρίου, τεράστιος αριθμός ελικοπτέρων, οπλικών συστημάτων και δυνάμεων των ΗΠΑ με προορισμό τις χώρες του ΝΑΤΟ στη Μαύρη Θάλασσα και της Αν. Ευρώπης. Αυτό προκάλεσε τις επικρίσεις της Τουρκίας και ενόχληση στη Ρωσία.

Οι δύο αυτές συμφωνίες αποτελούν μεγάλη επιτυχία για την Ελλάδα, γιατί ενισχύουν την αξιοπιστία της ελληνικής αποτροπής, παρόλο που δεν

εγγυώνται στρατιωτική επέμβαση της Γαλλίας ή των ΗΠΑ σε περίπτωση δυναμικής ενέργειας της Τουρκίας κατά της Ελλάδας, την οποία θα αντιμετωπίσουμε μόνοι μας, αλλά έχοντας τη συμπαράσταση και βοήθειά τους.

Στις 26 Οκτωβρίου ο Έλληνας πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης επισκέφθηκε τη Σαουδική Αραβία, όπου συμφώνησε με τον διάδοχο πρίγκιπα κ. Σαούντ στο πλαίσιο της Συμφωνίας Αμυντικής Συνδρομής των δύο χωρών, για τη θεσμοθέτηση Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας και την άμεση αποστολή από την Ελλάδα στο Ριάντ μιας πυροβολαρχίας Patriot, που έχει συμφωνηθεί τον Αύγουστο.

Στις 3 Δεκεμβρίου ο κ. Μητσοτάκης είχε τηλεφωνική συνομιλία με το διάδοχο κ. Ναχαγιάν, στην οποία επιβεβαιώθηκε ο στρατηγικός χαρακτήρας των σχέσεων των δύο χωρών με βάση τη Συμφωνία Συνεργασίας στους τομείς Εξωτερικής Πολιτικής και Αμύνης από το 2020.

Η Ελλάδα διευρύνει τη συνεργασία με τις χώρες του Κόλπου προκειμένου να προηγηθεί της Τουρκίας, που έχει αποδοθεί σε μια τεράστια προσπάθεια αποκαταστάσεως των σχέσεών της με αυτές και το Ισραήλ, με την ενθάρρυνση των ΗΠΑ.

γ. Ε/Τ Σχέσεις

Η Τουρκία αντιδρώντας, για τις αμυντικές συμφωνίες της Ελλάδας με Γαλλία και ΗΠΑ, ενέτεινε τις απειλές και τις προκλήσεις με εμπρηστικές δηλώσεις κυρίως των κ.κ. Ερντογάν, Ακάρ και Τσαβούσογλου, αλλά και άλλων αξιωματούχων και με παραβιάσεις και παραβάσεις στον θαλάσσιο και εναέριο χώρο του Αιγαίου.

Στις 18 Σεπτεμβρίου το ελληνικό ΥΠΕΞ προέβη σε έντονο διάβημα προς την Τουρκία για την παρενόχληση του γαλλικών συμφερόντων σκάφους «Nautical Geo» που πραγματοποιούσε έρευνες ανατολικά της Κρήτης, στο πλαίσιο της χαρτογράφησης της πιθανής

νήσ πορείας του αγωγού East Med.

Από 26 Σεπτεμβρίου έως 8 Οκτωβρίου το ερευνητικό σκάφος Bilim-2 πραγματοποίησε έρευνες στη θαλάσσια περιοχή ανάμεσα σε Ρόδο και Καστελόριζο στην οποία περιλαμβάνονται και τμήματα της ελληνικής ΑΟΖ.

Στις 6 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε στην Αγκυρα ο 63ος γύρος των διερευνητικών επαφών και ως αναμένετο ήταν άκαρπος.

Ο μόνιμος αντιπρόσωπος της Τουρκίας στον ΟΗΕ με δύο επιστολές προς το ΣΑ/ΟΗΕ, η πρώτη στις 30 Σεπτεμβρίου και η δεύτερη στις 19 Νοεμβρίου, αμφισβητεί την κυριαρχία της Ελλάδος στα νησιά του Αν. Αιγαίου, επανέρχεται σε όλες τις παράνομες τουρκικές διεκδικήσεις και καταγγέλει την Ελλάδα για στρεβλή παρουσίαση των εξελίξεων.

Στόχος της Τουρκίας με αυτή την κίνηση είναι, να αναγκάσει την Ελλάδα να αποδεχθεί, σε τυχόν προσφυγή στο ΔΔ Χάγης, ότι τα νησιά αυτά δεν έχουν υφαλοκρηπίδα με αποδοχή εκ μέρους της την αποστρατιωτικοποίησή τους (τουρκικά παζάρια !!).

Από 11 Οκτωβρίου έως 12 Νοεμβρίου η Τουρκία πραγματοποίησε στρατιωτική άσκηση στο Κεντρικό Αιγαίο μέσα στο FIR Αθηνών με τον τίτλο «εκτέλεση αποστολών προστασίας περιβάλλοντος και υποστήριξη ερευνών και διάσωσης», με α/φ, πλοία και drones, τα οποία χρησιμοποιεί και στις παραβιάσεις του εναερίου χώρου μας στο Αιγαίο.

Στις 2 Νοεμβρίου το ΣΕΑ της Τουρκίας, κατηγόρησε την Ελλάδα και την Κύπρο για παραβίαση των διεθνών συνθηκών και κάλεσε τις ΗΠΑ και την Γαλλία να σταματήσουν να τις υποστηρίζουν και να πάρουν θέση με την κατεύθυνση του δικαίου.

Στις 30 Νοεμβρίου ο κ. Ερντογάν δήλωσε ότι η Τουρκία θα προμηθευτεί και άλλα ερευνητικά σκάφη και γεωτρήματα για εργασίες στη Μαύρη Θάλασσα και τη Μεσόγειο την οποία αποκάλεσε «γαλάζια θάλασσα».

Η Τουρκία με όλες αυτές τις ενέργειες επιδιώκει την πρόκληση ατυχήματος με ευθύνη της Ελλάδας, προκειμένου να τη σύρει στο Διεθνές Δικαστήριο για όλα τα θέματα (10 ν.μ., χωρικά ύδατα, ζώνη αλιείας, γκρίζες ζώνες, αποστρατιωτικοποίηση νησιών κ.λ.π.) και όχι μόνο για την υφαλοκρηπίδα και την ΑΟΖ, που αποδέχεται η Ελλάδα.

Την Ελλάδα ανησυχεί τελευταία και η οικονομική κατάσταση της Τουρκίας, η οποία επηρεάζει τη δημοτικότητα του κ. Ερντογάν και τον απειλεί με εσωτερικές εξελίξεις, γιατί είναι δυνατόν να τον οδηγήσει σε εξαγωγή της στη χώρα μας, προκειμένου να εκτονωθούν οι εσωτερικές αντιδράσεις.

δ. Διεθνείς Σχέσεις

Συνεχίζονται και επεκτείνονται οι τριμερείς συνεργασίες Ελλάδος και Κύπρου με Αίγυπτο και Ισραήλ, προκαλώντας την αντίδραση της Τουρκίας. Στις 7 Δεκεμβρίου έγινε στο Τελ Αβίβ τριμερής Ελλάδος, Κύπρου και Ισραήλ, όπου ο πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης συναντήθηκε για πρώτη φορά με τους νέους, πρωθυπουργό κ. Μπένετ και πρόεδρο κ. Χέρσαγκ. Σε αυτή επιβεβαιώθηκε και η στήριξη του Ισραήλ στα σχέδια, που αφορούν την ενεργειακή διασύνδεση Ευρώπης και Αφρικής μέσω Αιγύπτου και Ελλάδος που έχουν και τη στήριξη των ΗΠΑ.

Στις 19 Οκτωβρίου υπεγράφη με την Αίγυπτο Μνημόνιο Συνεργασίας για τη διασύνδεση των ηλεκτρικών συστημάτων με ποντισμένο καλώδιο.

Στις 17 Νοεμβρίου η Ελλάδα αντέδρασε έντονα προς την Ισπανία λόγω της δηλώσεως του κ. Ερντογάν ότι η Τουρκία υπέγραψε αμυντική συμφωνία με την Ισπανία, της οποίας ο ΥΠΕΞ επισκέφθηκε την Αθήνα στις 14 Δεκεμβρίου, κατόπιν αιτήσεώς του, και διαβεβαίωσε τον Έλληνα ΥΠΕΞ κ. Δένδια ότι η συμφωνία είναι οικονομική και όχι αμυντική και ότι η Ισπανία στηρίζει την Ελλάδα (Λοιπά ως παρ. 3

ΤΟΥΡΚΙΑ).

Την 1η Δεκεμβρίου έγινε στη Λευκωσία η πρώτη τριμερής συνάντηση των Υπουργών Άμυνας Ελλάδας, Κύπρου και Ιορδανίας, όπου υπεγράφη και πρόγραμμα κοινών στρατιωτικών ασκήσεων.

Στις 7 Δεκεμβρίου ο κ. Μητσοτάκης επισκέφθηκε τη Μόσχα σε μια προσπάθεια βελτιώσεως των σχέσεων με τη Ρωσία. Παρά την ψυχρότητα που επικρατεί εξ αιτίας της αντιπαράθεσης της Ρωσίας με την ΕΕ και το ΝΑΤΟ, των οποίων είναι μέλος η Ελλάς, και της ενοχλήσεως του κ. Πούτιν από την ενίσχυση της αμερικανικής παρουσίας στην Ελλάδα, την οποία αποδίδει στην προσπάθεια των ΗΠΑ για απομόνωση της χώρας του, η συνάντηση διεξήχθη σε καλό κλίμα και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για σταδιακή αναθέρμανση των σχέσεων Ελλάδος-Ρωσίας. Ο κ. Πούτιν επανέλαβε με σαφήνεια τη θέση της Μόσχας υπέρ της δικαιοσύνης διζωνικής ομοσπονδίας για το Κυπριακό και τάχθηκε υπέρ του διαλόγου για την επίλυση των διαφορών με την Τουρκία, αλλά αρνήθηκε παρέμβαση προς την εταιρία Gaz Proom για τη μείωση της τιμής του φυσικού αερίου προς την Ελλάδα που ήταν ένας από τους στόχους του κ. Μητσοτάκη.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Στις 11 Οκτωβρίου Ρωσία και Σερβία αντέδρασαν έντονα για τη δήλωση του κ. Ράμα περί «ένωσης της χώρας του με το Κόσσοβο».

Στις 19 Νοεμβρίου το ελληνικό ΥΠΕΞ προέβη σε έντονο διάβημα προς την Αλβανία για την έκθεση φωτογραφιών και χαρτών με αντικείμενο τη γενοκτονία των τσάμηδων, που έγινε στον προαύλιο χώρο του Προεδρικού μεγάρου και την επισκέφθηκε και ο πρόεδρος κ. Μέτα.

β. Σκόπια

Η συντριπτική ήττα, που υπέ-

στη στις τοπικές εκλογές στις 31 Οκτωβρίου το κόμμα του κ. Ζάεφ, έχει προκαλέσει αναταραχή στα Σκόπια, την οποία προσπάθησε να εκμεταλλευτεί το αντιπολιτευόμενο VMRO-DPMNE, υποβάλλοντας πρόταση μομφής, η οποία όμως δεν πέρασε στο Κοινοβούλιο στις 11 Νοεμβρίου ελλείψει απαρτίας.

Ο πρόεδρος του VMRO κ. Μιτσόφσκι έθεσε σε αμφισβήτηση τη συμφωνία των Πρεσπών δηλώνοντας ότι δεν θα χρησιμοποιήσει ποτέ στο εσωτερικό της χώρας το όνομα Βόρεια Μακεδονία.

γ. Βοσνία-Ερζεγοβίνη

Στις 2 Νοεμβρίου ο ύπατος εκπρόσωπος του ΟΗΕ στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη υποστηρίζει με έκθεσή του προς το ΣΑ/ΟΗΕ, ότι η χώρα θα οδηγηθεί σε εμφύλια σύρραξη, αν οι σέρβοι αυτονομιστές πραγματοποιήσουν την απειλή τους για απόσυρση του στρατού τους από το εθνικό και γι' αυτό ζητά την ενίσχυση των κυανοκράνων.

δ. Βουλγαρία

Τις εκλογές που έγιναν στις 15 Νοεμβρίου κέρδισε το νέο κόμμα «Κεντρική Παράταξη κατά της Διαφθοράς» το οποίο αναμένεται να σχηματίσει κυβέρνηση συνασπισμού τεσσάρων κομμάτων.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική κατάσταση

Ο κ. Ερντογάν έχει πετύχει τον πλήρη έλεγχο όλων των θεσμών της χώρας. Η δικαιοσύνη, η αστυνομία, οι ΕΔ, τα τζαμιά, η εκπαίδευση και τα ΜΜΕ, υπόκεινται στον απόλυτο έλεγχό του.

Αντιθέτως η οικονομία, που τον έφερε στην εξουσία, έχει ξεφύγει από τον έλεγχό του με την τουρκική λίρα να έχει υποτιμηθεί στο 45%, τον πληθωρισμό να καλπάζει και το λαό να απειλείται με πείνα. Σύμφωνα με την

αντιπολίτευση ο κ. Ερντογάν θα παγώσει το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων των ετών 2022 και 2023 ώστε να διοχετευθεί χρήμα στους πολίτες. Στα έργα που θα παγώσουν περιλαμβάνουν τη διώρυγα Κωνσταντινούπολης, τους αυτοκινητόδρομους και κατά πάσα πιθανότητα και τα εξοπλιστικά προγράμματα.

Η κατάσταση αυτή έχει κατακρημνίσει τη δημοτικότητα του κ. Ερντογάν και έχει θέσει σε αμφιβολία την επανεκλογή του στις εκλογές του 2023, προκαλώντας του τεράστιο εκνευρισμό. Πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι αυτό θα προκαλέσει και πολιτικές εξελίξεις σύντομα.

β. Διεθνείς Σχέσεις

Οι σχέσεις με τις ΗΠΑ έχουν διαρραγεί πλήρως, με τον κ. Ερντογάν να δηλώνει στις 24 Σεπτεμβρίου, ότι δεν έχει βιώσει τέτοια κατάσταση με άλλον πρόεδρο.

Η ΕΕ τον απειλεί με κυρώσεις σε περίπτωση που συνεχίζει να παραβιάζει το διεθνές δίκαιο, η απόπειρά του να προσεγγίσει τον κ. Μακρόν απέτυχε και η νέα γερμανική κυβέρνηση δεν είναι καθόλου φιλική έναντι της Τουρκίας (όπως στην παρ. 4β ΓΕΡΜΑΝΙΑ).

Ο Αραβικός Σύνδεσμος τον καλεί να αποχωρήσει ο τουρκικός στρατός από τη Λιβύη και τη Συρία.

Η διάσκεψη για τη Λιβύη, που συνήλθε στο Παρίσι στις 12 Νοεμβρίου απέρριψε τις προτάσεις της Τουρκίας για παραμονή των στρατιωτικών της στη χώρα και την κάλεσε να τους αποσύρει πριν από τις εκλογές στις 24 Δεκεμβρίου (Λοιπά ως παρ. 9 ΛΙΒΥΗ).

Στη Συρία, μετά την προστασία που παρέχουν οι ΗΠΑ στους Κούρδους, απέτυχε η προσπάθειά του για κατοχή της Β. Συρίας (Λοιπά ως παρ. 8α ΣΥΡΙΑ).

Η Διεθνής Κοινότητα τον κατηγορεί για καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι πρέσβεις δέκα χωρών, μεταξύ των οποίων των ΗΠΑ, της Γερμανίας και της Γαλλίας, με

κοινή τους δήλωση στις 23 Οκτωβρίου χαρακτήρισαν ως παράνομη τη συνέχιση της φυλακίσεως του επιχειρηματία Καβαλά και ζήτησαν την αποφυλάκισή του. Ο κ. Ερντογάν διέταξε την απέλασή τους, αλλά την ανακάλεσε, ύστερα από την αντίδραση των χωρών, που απείλησαν με αντίποινα και την απειλή του κ. Τσαβούσογλου για παραίτηση.

Καλές σχέσεις τηρεί με τη Ρωσία, παρά τις διαφορές για τη Συρία και τη Λιβύη, με τον κ. Πούτιν να έχει παντού το πάνω χέρι. Στις 29 Σεπτεμβρίου η Ρωσία αντέδρασε με οργή για τη δήλωση της Τουρκίας, ότι δεν έχουν νομική ισχύ οι εκλογές στην Κριμαία και στη συνάντηση των κ.κ. Ερντογάν και Πούτιν στο Σότσι της Ρωσίας στις 29 Σεπτεμβρίου δεν έγιναν δηλώσεις, ενδεικτικό των διαφορών που υπάρχουν.

Στις 17 Νοεμβρίου η Τουρκία και η Ισπανία ανακοίνωσαν συμφωνία για την κατασκευή και δεύτερου αεροπλανοφόρου και στρατιωτικού εξοπλισμού, με τον κ. Ερντογάν να δηλώνει ότι αποφάσισαν τη σύναψη αμυντικής συμφωνίας. Η Ισπανία, ύστερα από την αντίδραση της Ελλάδος και άλλων χωρών της ΕΕ δήλωσε ότι πρόκειται για αμυντική και όχι στρατιωτική συμφωνία.

Οι προσπάθειες του κ. Ερντογάν για αποκατάσταση των σχέσεων με την Αίγυπτο απέτυχαν, λόγω της στηρίξεώς του στους αδελφούς μουσουλμάνους. Την ίδια τύχη είχε και το άνοιγμά του προς το Ισραήλ, του οποίου ο νέος πρωθυπουργός κ. Μπένετ τηρεί την ίδια στάση με τον προκατόχό του κ. Νετανιάχου, καταδικάζοντας τις προκλήσεις της Τουρκίας στην Αν.Μεσόγειο και στηρίζοντας την τριμερή συνεργασία του Ισραήλ με Ελλάδα και Κύπρο.

Η άσχημη οικονομική κατάσταση οδήγησε τον κ. Ερντογάν να στραφεί προς τις χώρες του Περσικού Κόλπου (Σ.Αραβία, Κατάρ, Ην. Αραβικά Εμιράτα) αναζητώντας οικονομικά στηρίγματα. Με το Κατάρ και τα ΗΑΕ υπέγραψε ήδη συμφωνίες, εξασφαλίζοντας αρκετά δις δολάρια. Τα Ηνωμένα

Αραβικά Εμιράτα, τα οποία παρόλο που τα κατέτασσε στους ορκισμένους εχθρούς του, έσπευσαν να επενδύσουν 10 δις δολάρια, εκμεταλλευόμενα την δραματική μείωση της τουρκικής λίρας. Όπως δήλωσε ο πρέσβης των ΗΑΕ στην Ελλάδα η συμφωνία είναι μόνο οικονομική και δεν επηρεάζει τις σχέσεις τους με την Ελλάδα.

Η αλαζονική συμπεριφορά του κ. Ερντογάν, τόσο με την παράβαση του Διεθνούς Δικαίου, όσο και με την αδιαφορία του για το πώς θα αντιδράσουν οι αγορές στην παράλογη οικονομική του πολιτική, έχει εγκλωβίσει τη χώρα του με κόστος όχι μόνο πολιτικό, αλλά και οικονομικό και ίσως την οδηγήσει στην καταστροφή. Η απώλεια της στηρίξεως από ΗΠΑ και Γερμανία, μετά την αποχώρηση της κ. Μέρκελ και του κ. Τραμπ τον έχουν φέρει σε πολύ δύσκολη θέση.

4. Ε.Ε.

α. Γενικά

Στις 16 Σεπτεμβρίου δόθηκε από την ΕΕ στη δημοσιότητα, έκθεση με τίτλο «Η στρατηγική της ΕΕ για συνεργασία στον Ινδοειρηνικό» με την οποία τονίζεται ότι «Η ΕΕ επιδιώκει πολύπλευρες σχέσεις με την Κίνα και συνεργασία σε πεδία κοινού συμφέροντος αλλά θα αντιδρά όπου υπάρχουν θεμελιώδεις διαφορές.

Στη Σύνοδο Κορυφής ΕΕ-Δ.Βαλκανίων, που έγινε στη Σλοβενία στις 6 Οκτωβρίου, επιβεβαιώθηκε η αμέριστη στήριξη της ΕΕ προς τις έξι χώρες των Δ. Βαλκανίων, αλλά η ένταξή τους παρεπέμφθη στο αόριστο μέλλον.

Η ΕΕ παρουσιάζεται αδύναμη να καλύψει το κενό, που αφήνουν οι ΗΠΑ στα Βαλκάνια και μάλιστα σε μια στιγμή μεγάλης αναταραχής στα Σκόπια, στο Κόσσοβο και στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και δίνει τη δυνατότητα στη Ρωσία, Κίνα και Τουρκία, να διεισδύσουν σε αυτά.

Η ΕΕ ζήτησε από την Τουρκία :

-Στις 19 Οκτωβρίου, να σταματήσει τις παράνομες ενέργειες σε βάρος των χωρών μελών της, διαμηνύοντάς της ότι σε διαφορετική περίπτωση θα υπερασπίσει τα συμφέροντά τους.

-Στις 22 Οκτωβρίου, να τηρεί την κοινή δήλωση με την ΕΕ για τη μετανάστευση.

-Στις 15 Νοεμβρίου, να σταματήσει τις παράνομες ενέργειες στα Βαρώσια, προειδοποιώντας την, ότι στη Σύνοδο Κορυφής του Δεκεμβρίου θα συζητηθεί η λίστα για την επιβολή κυρώσεων.

Στις 15 Νοεμβρίου στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων συζητήθηκε για πρώτη φορά το θέμα της ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ασφάλειας και άμυνας μετά τη στάση των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν και τη συμφωνία ΑΥΚΥΣ (ΗΠΑ, Βρετανία, Αυστραλία).

Στις 10 Νοεμβρίου η ΕΕ εξεδήλωσε την αλληλεγγύη της προς την Πολωνία για την υβριδική επίθεση που δέχθηκε, με την ενεργοποίηση μεταναστών, από τη Λευκορωσία, κατηγορώντας τη Ρωσία, την Κίνα και την Τουρκία ότι βρίσκονται πίσω από τον Λουκασένκο, ο οποίος προέβη σ' αυτή την ενέργεια εξ αιτίας των κυρώσεων που επέβαλε στη Λευκορωσία η ΕΕ. Δεσμεύτηκε δε ότι μαζί με το ΝΑΤΟ θα ενισχύσει τις χώρες που δέχονται την υβριδική απειλή δια των μεταναστών από τη Λευκορωσία, καθώς και την Ουκρανία, η οποία απειλείται από τη Ρωσία.

Στις 2 Δεκεμβρίου η ΕΕ αποδέσμευσε 325 εκατ. ευρώ από τα 3 δις, που είχαν ανακοινωθεί τον Ιούνιο, για αρωγή στους 1,5 εκατ. πρόσφυγες, οι οποίοι φιλοξενούνται στην Τουρκία.

Στις 3 Δεκεμβρίου το Συμβούλιο της Ευρώπης γνωστοποίησε στην Τουρκία την πρόθεσή του να εκκινήσει τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων για την παράνομη κράτηση του επιχειρηματία Καβαλά και την μη συμμόρφωση με την ετυμηγορία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΛΔΑΔ) και ζήτησε μετ' επιτάσεως την άμεση απελευθέρωση του κ.

Ντερμιτάς, αρχηγού του φιλοκουρδικού κόμματος, ο οποίος κρατείται επί της παρανόμως.

β. Γερμανία

Ύστερα από τη συμφωνία του Σοσιαλιστικού Κόμματος, που κέρδισε τις εκλογές στις 26 Σεπτεμβρίου, για σχηματισμό κυβερνήσεως συνασπισμού με τα κόμματα Πρασίνων και Φιλελευθέρων, η βουλή στις 8 Δεκεμβρίου εξέλεξε τον αρχηγό των σοσιαλιστών κ. Σολτς ως νέο Καγκελάριο. ΥΠΕΞ στη νέα κυβέρνηση θα είναι η φίλα προσκείμενη προς την Ελλάδα, συμπίεδρος των Πρασίνων κ. Μπέμπρογκ και Υπ. Οικονομικών ο ηγέτης των Φιλελευθέρων κ. Λίντερ, που είναι πιο σκληρός από τον κ. Σόϊμπλε στην εφαρμογή της δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά για την Ελλάδα εκφράστηκε με θερμά λόγια. Στο κείμενο της συμφωνίας περιγράφεται η Τουρκία ως μία χώρα που καταπατά τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεν εφαρμόζει το κράτος δικαίου και γι' αυτό δεν θα κλείσουν κεφάλαια και δεν θα ανοίξουν νέα στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ.

γ. Γαλλία

Ο κ. Μακρόν αντέδρασε με οργή για την αμυντική συμφωνία (ΑΥΚΥΣ) που ανακοίνωσαν οι ΗΠΑ, η Βρετανία και η Αυστραλία στις 16 Σεπτεμβρίου, γιατί σ' αυτή περιλαμβάνεται και η πώληση πυρηνικών υποβρυχίων από τις ΗΠΑ στην Αυστραλία, ακυρώνοντας τη συμφωνία πώλησεως από τη Γαλλία συμβατικών υποβρυχίων στην Αυστραλία. Η Γαλλία ανακάλεσε τους πρέσβεις της από ΗΠΑ και Αυστραλία αλλά ύστερα από τις εξηγήσεις που έδωσε ο κ. Μπιάιντεν στον κ. Μακρόν στη συνάντηση, που είχαν στις 29 Οκτωβρίου στη Ρώμη στο πλαίσιο της G20, τα πνεύματα ηρέμησαν και οι σχέσεις αποκαταστάθηκαν, με αντάλλαγμα, σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, την ελληνογαλλική συμφωνία για την αγορά

φρεγατών, τη στήριξη της πολιτικής του κ. Μακρόν για την αυτονομία της ΕΕ και τη συνεργασία των αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων με τις γαλλικές στις αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις της Γαλλίας στη Ν.Σαχάρα.

Στις 12 Νοεμβρίου συνήλθε στο Παρίσι διάσκεψη για τη Λιβύη στην οποία συμμετείχαν πολλές χώρες μεταξύ των οποίων η Γαλλία, η Γερμανία, οι ΗΠΑ, η Αίγυπτος, η Ελλάδα, η Κύπρος, το Ισραήλ κ.α. Συμμετείχε και η Τουρκία δια του ΥΦΕΞ κ. Ονάλ, παρόλο που αρχικά είχε αρνηθεί, απαιτώντας την εξαίρεση της Ελλάδος, της Κύπρου και του Ισραήλ, όπως είχε γίνει και με τις δύο διασκέψεις στη Γερμανία, που είχαν εξαιρεθεί κατ' απαίτηση του κ. Ερντογάν. Σε αυτή αποφασίστηκε η επιβολή κυρώσεων σε όσους υπονομεύουν την εκλογική διαδικασία και η άμεση αποχώρηση όλων των ξένων στρατευμάτων.

Στις 25 Νοεμβρίου ο πρόεδρος της Γαλλίας κ. Μακρόν και ο πρωθυπουργός της Ιταλίας κ. Ντράγκι υπέγραψαν τη Σύμβαση του Κυρηναίου (το όνομα του προεδρικού μεγάρου της Ιταλίας, όπου υπεγράφη η Σύμβαση) με την οποία επεκτείνεται η συνεργασία των χωρών τους στους τομείς της άμυνας, του διαστήματος, της μετανάστευσης κ.α.

Η Σύμβαση αυτή δίνει τη δυνατότητα στους κ.κ. Μακρόν και Ντράγκι να ασκούν μεγαλύτερη επιρροή στις αποφάσεις της ΕΕ, αλλά και στη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, την ώρα που αποχωρεί η κ. Μέρκελ και αντικαθίσταται από τον κ. Σολτς, που δεν έχει τις δικές της ικανότητες.

Από 3-5 Δεκεμβρίου ο κ. Μακρόν επισκέφθηκε το Κατάρ, τα ΗΑΕ και τη Σαουδική Αραβία. Με τα ΗΑΕ υπέγραψε συμφωνία για την αγορά 80 α/φ Rafal και 12 Ε/Π αξίας 20 δις δολαρίων, η οποία είναι μεγαλύτερη στην ιστορία της Γαλλίας, όπως δήλωσε ο ίδιος.

γ. Αυστρία

Στις 11 Οκτωβρίου παραιτήθηκε από τη θέση του Καγκελαρίου, όχι όμως και από τη θέση του προέδρου του κόμματός του, ο κ. Κούρτ μετά την καταγγελία του συγκυβερνώντος κόμματος των Πρασίνων για διαφθορά και αντικαταστάθηκε από τον έμπιστό του κ. Σάλμπεργκ.

Στις 2 Σεπτεμβρίου παραιτήθηκε και από την προεδρία του Λαϊκού Κόμματος συμπαρασύροντας και τον κ. Σάλμπεργκ τον οποίο ακολούθησε και νέος Καγκελάριος εξελέγη ο υπουργός εσωτερικών κ. Νεχάμερ.

δ. Πολωνία

Στις 8 Οκτωβρίου η ΕΕ απείλησε την Πολωνία με αναστολή της χορήγησης ευρωπαϊκών κονδυλίων, αν δεν συμμορφωθεί με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ύστερα από τη γνωμοδότηση του Συνταγματικού της Δικαστηρίου ότι το σύνταγμα της χώρας είναι ασύμβατο με κάποιες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Στις 3 Νοεμβρίου ξεκίνησε υβριδική επίθεση εναντίον της Πολωνίας, δια της εργαλειοποίησεως μεταναστών από τον πρόεδρο της Λευκορωσίας κ. Λουκασένκο (Λοιπά ως παρ. 4α ανωτέρω).

ε. Ουγγαρία

Στις 24 Οκτωβρίου ο πρωθυπουργός κ. Ορμπάν κατηγόρησε την ΕΕ ότι πιέζοντας την χώρα του για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου, συμπεριφέρεται εχθρικά προς αυτήν.

Στις 16 Νοεμβρίου το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Ουγγαρία δεν τηρεί το ευρωπαϊκό δίκαιο για τους μετανάστες, με την Κομισιόν να την απειλεί με μη έγκριση των σχεδίων Ανάκαμψης και Αναθεώρησης.

5. ΗΠΑ

α. Εσωτερικό

Στις 2 Νοεμβρίου διεξήχθησαν οι ενδιάμεσες εκλογές στις οποίες οι δημοκρατικοί υπέστησαν ήττα, χάνοντας πόλεις, όπως η Βιρτζίνια, στις οποίες ο κ. Μπάϊντεν είχε κερδίσει πριν ένα χρόνο με διψήφια διαφορά.

Στις 6 Νοεμβρίου ο κ. Μπάϊντεν έτυχε την ψήφιση του κοινωνικού του προγράμματος ύψους 3,5 τρις δολαρίων.

β. Εξωτερική Πολιτική

Στις 15 Σεπτεμβρίου ανακοινώθηκε η αμυντική συμφωνία ΗΠΑ, Βρετανίας και Αυστραλίας (AUKUS) με στόχο τον περιορισμό της εξαπλώσεως της Κίνας. Αυτή εκτός από την οργισμένη αντίδραση της Γαλλίας προκάλεσε και την αντίδραση της Κίνας, όπως ήταν φυσικό, αλλά και της ΕΕ με δηλώσεις του κ. Μπορέλ, ο οποίος σε συνέντευξή του δήλωσε ότι είναι καιρός να αφυπνισθούν οι ευρωπαίοι και να ενισχύσουν την ναυτική τους παρουσία στον Ινδο-ειρηνικό όπου έχουν επενδύσει 12 φορές περισσότερα από τις ΗΠΑ (Λοιπά στην παρ. 4α ΓΕΝΙΚΑ και 4γ ΓΑΛΛΙΑ).

Η ένταση στις σχέσεις με την Κίνα αυξήθηκε, λόγω της AUKUS και των προκλήσεων της Κίνας σε βάρος της Ταϊβάν (Λοιπά ως παρ. 10α ΚΙΝΑ).

Παρά την ένταση στις σχέσεις με την Κίνα, οι δύο χώρες υπέγραψαν στις 11 Νοεμβρίου στη Γλασκώβη, συμφωνία για το κλίμα και στις 15 Νοεμβρίου οι δύο πρόεδροι είχαν τηλεδιάσκεψη στην οποία ο κ. Μπάϊντεν τόνισε ότι «ο ανταγωνισμός δεν πρέπει να οδηγήσει σε σύγκρουση» και ο κ. Σι ότι «χρειάζεται υγιής και σταθερή σχέση».

Στις 7 Δεκεμβρίου οι κ.κ. Μπάϊντεν και Πούτιν είχαν, σε καλό κλίμα, τηλεδιάσκεψη για την ένταση στην Ουκρανία (Λοιπά ως παρ. 7 ΟΥΚΡΑΝΙΑ).

Στις 9-10 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε από τον κ. Μπάϊντεν τηλεδιάσκεψη για τη δημοκρατία με τη συμμετοχή 110 χωρών. Από την Ελλάδα συμμετείχε ο κ. Μητσοτάκης. Δεν εκλήθησαν η Ρωσία, η Κίνα, η Τουρκία και από τις χώρες της ΕΕ εξαιρέθηκε μόνο η Ουγγαρία. Τη δυσφορία του Πεκίνου προκάλεσε όχι μόνον η μη πρόσκλησή του αλλά και η πρόσκληση της Ταϊβάν.

γ.Σχέσεις με λοιπά κράτη
(Όπως στις οικείες παραγράφους)

6. ΡΩΣΙΑ

Τις εκλογές, που έγιναν στις 18 Σεπτεμβρίου, κέρδισε με άνετη πλειοψηφία το κόμμα «Ενιαία Ρωσία» του κ. Πούτιν, με την αντιπολίτευση να διαμαρτύρεται για νοθεία.

Η Ρωσία διέψευσε τις κατηγορίες ότι χρησιμοποιεί την ενέργεια ως πολιτικό όπλο εξαναγκασμού (29/9) και ότι βρίσκεται πίσω από τον κ. Λουκασένκο (13/11) στην υβριδική απειλή δια των μεταναστών εναντίον της Πολωνίας. Ο κ. Πούτιν απάντησε ότι η ενεργειακή κρίση οφείλεται σε προβληματική πολιτική και όχι σε έλλειψη τροφοδοσίας, δηλώνοντας ότι η Ρωσία είναι έτοιμη να καλύψει τις ανάγκες της Ευρώπης και ότι είναι αυτός που απέτρεψε τον κ. Λουκασένκο να μη διακόψει τη ροή του αερίου προς την Ευρώπη, όπως απειλούσε.

Στις 6 Οκτωβρίου το NATO απέλασε 8 μέλη της διπλωματικής αποστολής της Ρωσίας με την κατηγορία ότι ήταν αδήλωτοι αξιωματικοί της ρωσικής υπηρεσίας πληροφοριών. Απαντώντας η Ρωσία απέσυρε στις 16 Οκτωβρίου το σύνολο της αποστολής της στο στρατηγείο του NATO και έκλεισε τα γραφεία του στη Μόσχα.

Στις 21 Οκτωβρίου το NATO αποφάσισε νέα στρατηγική για την αντιμετώπιση της Ρωσίας με συμβατικά και πυρηνικά όπλα, με τον κ. Πούτιν να απαντά την 1 Νοεμβρίου ότι η

Ρωσία είναι έτοιμη να αντιδράσει σε κάθε προσπάθεια ανατροπής της «στρατηγικής ισορροπίας».

7. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η συγκέντρωση από τα μέσα Νοεμβρίου μεγάλου αριθμού ρωσικών στρατευμάτων (100 χιλ. περίπου) στα σύνορα με την Ουκρανία έχει προκαλέσει μεγάλη ανησυχία για εισβολή σε αυτή, με τη Μόσχα να το διαψεύδει. ΗΠΑ και Ρωσία έχουν χαράξει τις κόκκινες γραμμές τους, που για τις ΗΠΑ είναι η εισβολή στην Ουκρανία και για τη Ρωσία η εγκατάσταση αμερικανικών οπλικών συστημάτων ή βάσεων σε αυτή. Η Μόσχα αρνείται ότι προτίθεται να εισβάλει στην Ουκρανία και την κατηγορεί ότι αυτή σχεδιάζει να δώσει στρατιωτική λύση, στο θέμα των ντε φάκτο αυτόνομων περιοχών του Ντομπάς με την υποστήριξη των αμερικανικών στρατευμάτων και των τουρκικών drones, προειδοποιώντας, ότι μία τέτοια κίνηση θα ήταν αυτοκτονική. Η Ρωσία προκειμένου να αποτρέψει την ένταξη της Ουκρανίας στο NATO, πρότεινε στις 2 Δεκεμβρίου τη σύναψη ενός νέου Ευρωπαϊκού Συμφώνου Ασφάλειας, κάτι που γίνεται αποδεκτό από πολλές ευρωπαϊκές χώρες και κυρίως τη Γαλλία, αλλά δεν το αποδέχονται επί του παρόντος οι ΗΠΑ.

Σε τηλεδιάσκεψη που είχαν οι ηγέτες ΗΠΑ και Ρωσίας στις 7 Δεκεμβρίου, ο κ. Μπάϊντεν προειδοποίησε ότι οι ΗΠΑ, σε περίπτωση που η Ρωσία εισβάλλει στην Ουκρανία, θα αντιδράσουν με δρακόντειες οικονομικές κυρώσεις, χωρίς στρατιωτική σύγκρουση. Απαντώντας ο κ. Πούτιν αρνήθηκε ότι σχεδιάζει εισβολή και χαρακτήρισε ως κόκκινη γραμμή για τη Ρωσία την ένταξη της Ουκρανίας στο NATO και την εγκατάσταση βάσεων σε αυτή. Ο Ρώσος πρόεδρος δέχθηκε την πρό-

ταση του κ. Μπάϊντεν για τη συγκρότηση επιτροπής αξιωματούχων, η οποία θα ασχοληθεί με τη συνέχιση του διαλόγου για την επίλυση του Ουκρανικού. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές ο κ. Μπάϊντεν θα ασκήσει πίεση στην Ουκρανία για παροχή κάποιας αυτονομίας, χωρίς να τίθεται σε αμφισβήτηση η εξουσία της.

Ο κ. Μπάϊντεν ασκεί πιέσεις στη Γερμανία για να συμπεριληφθεί στις τυχόν κυρώσεις και η αναστολή της λειτουργίας του αγωγού Nord Stream 2, ισχυριζόμενος ότι αν ανακοινωθεί αυτό από τώρα, ο κ. Πούτιν δεν θα αναλάβει το ρίσκο μιας εισβολής στην Ουκρανία. Σύμφωνα με τους Financial Times, οι έντονες πιέσεις των ΗΠΑ για το θέμα αυτό έχει προκαλέσει τριβές με τη νέα κυβέρνηση της Γερμανίας.

Οι χώρες της ΕΕ, πλην αυτών της Ανατολικής Ευρώπης, αντιδρούν στην επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία, γιατί ενώ αυτό δεν θα έχει καμία επίπτωση για τις ΗΠΑ, θα τις πλήξει άμεσα με τη διακοπή της τροφοδοσίας τους με φυσικό αέριο.

Στις 9 Δεκεμβρίου ο ΥΦΕΞ της Ρωσίας κ. Ριαμπκόφ δήλωσε ότι η κατάσταση στην Ουκρανία είναι παρόμοια με αυτήν της Κούβας το 1962, που έφερε τον κόσμο στα πρόθυρα πυρηνικού πολέμου.

8. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Συρία

Στις 27 Σεπτεμβρίου ο κ. Ακάρ και στις 13 Οκτωβρίου ο κ. Τσαβούσοβλου κατηγόρησαν τις ΗΠΑ και τη Ρωσία για μη τήρηση των συμφωνιών για την απομάκρυνση της κουρδικής πολιτοφυλακής YPG από την περιοχή των συνόρων. Αντιθέτως ο κ. Λαβρόφ δήλωσε στις 4 Οκτωβρίου ότι η Τουρκία δεν έχει υλοποιήσει τη συμφωνία των κ.κ.

Πούτιν και Ερντογάν για απομάκρυνση των τρομοκρατών από την Ιντλίμπ, για να αποφευχθεί η επίθεση του συριακού στρατού, που θα προκαλούσε κύμα προσφύγων προς την Τουρκία.

Στις 26 Σεπτεμβρίου ρωσικά αεροσκάφη προσέβαλαν αντάρτες προσκείμενους στην Τουρκία, φονεύοντας 11 από αυτούς.

Στις 18 Οκτωβρίου ο απεσταλμένος του ΟΗΕ στη Συρία ανακοίνωσε ότι κυβέρνηση και αντιπολίτευση συμφώνησαν στην έναρξη της σύνταξης νέου Συντάγματος από Συνταγματική Επιτροπή, που αποτελείται από 45 εκπροσώπους της κυβέρνησης, της αντιπολίτευσης και της κοινωνίας των πολιτών, με εντολή τη σύνταξη νέου Συντάγματος που θα οδηγήσει σε εκλογές υπό την επίβλεψη του ΟΗΕ.

Ένταση προκάλεσε η απόφαση στις 3 Δεκεμβρίου του Κοινοβουλίου της Συρίας, ότι θα κάνει ότι είναι δυνατό να πάρει πίσω την τουρκική επαρχία Χατάϊ (Αντιόχεια), που μέχρι το 1939 ήταν δική της, με το τουρκικό ΥΠΕΞ να την απορρίπτει, αναφέροντας ότι η Τουρκία θα απαντήσει σε όλες τις προκλήσεις και σε όσους απειλούν το έδαφός της.

β. Ιράν

Στις 11 Οκτωβρίου το Ιράν ανακοίνωσε ότι υπέγραψε αμυντική συμφωνία με τη Ρωσία, παρόμοια με αυτή που υπέγραψε με την Κίνα πριν 7 μήνες.

Στις 29 Νοεμβρίου ξεκίνησαν στην Βιέννη οι συνομιλίες μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν για το πυρηνικό του πρόγραμμα, που είχαν διακοπεί τον Ιούνιο, μετά την εκλογή του σκληροπυρηνικού προέδρου του Ιράν κ. Ραϊσί. Το Ιράν απαιτεί, για να σταματήσει τον εμπλουτισμό του ουρανίου, να αρθούν ταυτόχρονα και οι κυρώσεις, που του έχουν επιβληθεί και δεν αποδέχεται την απαί-

τηση των ΗΠΑ για διεύρυνση της συμφωνίας, ώστε να περιλαμβάνει επιπλέον περιορισμό του πυραυλικού του προγράμματος και την επανένταξη του ρόλου του στις περιφερειακές κρίσεις.

γ. Ισραήλ

Στις 13 Σεπτεμβρίου συναντήθηκαν στο Σαρμ Ελ Σέιχ της Ερυθράς Θάλασσας ο αιγύπτιος πρόεδρος κ. Μόρσι με τον ισραηλινό πρωθυπουργό κ. Μπένετ και συζητήσαν διμερή θέματα και για την αναβίωση των συνομιλιών για το παλαιστινιακό, η οποία φαντάζει απίθανη, όσο ο κ. Μπένετ τάσσεται κατά της λύσης των δύο κρατών.

Στις 22 Νοεμβρίου οι ΗΠΑ διαμήνυσαν στο Ισραήλ, να μην προβεί σε ενέργειες κατά του Ιράν ενόψει της επανενάρξης των συνομιλιών, γιατί μέχρι τώρα οι ενέργειές του ήταν αναποτελεσματικές.

9. ΛΙΒΥΗ

Παρά την στάση της Διεθνούς Κοινότητας, η οποία επιβεβαιώθηκε και στη Διάσκεψη στο Παρίσι (όπως παρ. 4γ ΓΑΛΛΙΑ), για πραγματοποίηση των εκλογών στις 24 Δεκεμβρίου, πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι δεν θα γίνουν και αν γίνουν δεν θα είναι ομαλές.

Στις 24 Νοεμβρίου η Ύπατη Εθνική Εκλογική Επιτροπή ενέκρινε την υποψηφιότητα 78 ατόμων, μεταξύ των οποίων του στρατάρχη Χαφτάρ και του νυν πρωθυπουργού κ. Ντεϊμπά, και απέρριψε την υποψηφιότητα 125, μεταξύ των οποίων και του υιού του Καντάφι.

Στις 28 Νοεμβρίου το Εφετείο της Τρίπολης δικαίωσε την προσφυγή του Καντάφι και ενέκρινε την υποψηφιότητά του. Απέρριψε επίσης την προσφυγή κατά της υποψηφιότητας του πρωθυπουργού κ.

Μπένετ, με την οποία κατηγορείται γιατί δεν παρητήθη τρεις μήνες προ των εκλογών, όπως προβλέπει η νομοθεσία και γιατί είχε δεσμευθεί, προκειμένου να γίνει πρωθυπουργός, ότι δεν θα συμμετείχε στις εκλογές.

10.ΑΣΙΑ

α. Κίνα

(1)Εσωτερική Κατάσταση

Στις 7 Νοεμβρίου η ολομέλεια του ΚΚΚ ενέκρινε την εισήγηση του κ. Σι για την αναθεώρηση της ιστορίας του κόμματος, με την οποία ανοίγει ο δρόμος για μια τρίτη θητεία του από το Συνέδριο του 2022, καθιστώντας τον ουσιαστικά ισόβιο.

Στις 17 Οκτωβρίου δημοσίευμα των Financial Times αναφέρει ότι τον Αύγουστο η Κίνα εκτόξευσε πύραυλο με δυνατότητα μεταφοράς πυρηνικής κεφαλής, ο οποίος έκανε το γύρο της γης σε χαμηλή τροχιά πέφτοντας 32 χλμ από το στόχο του. Το Πεκίνο διέψευσε το δημοσίευμα, αλλά στις 27 Οκτωβρίου ο στρατηγός Μέλεϊ το επιβεβαίωσε, παραδεχόμενος ότι οι ΗΠΑ αιφνιδιάστηκαν, όπως είχε γίνει το 1957, που η Ρωσία έθεσε σε τροχιά το Sputnik.

(2)Ένταση με Ταϊβάν

Οι επί καθημερινής βάσεως παραβιάσεις του εναέριου χώρου της Ταϊβάν από τα κινεζικά α/φ και οι επισκέψεις αμερικανών επισήμων στην αυτοδιοικούμενη νήσο, την οποία διεκδικεί η Κίνα, έχει ανεβάσει στα ύψη την ένταση ανάμεσα σε Κίνα και Ταϊβάν και κατ'επέκταση ανάμεσα σε Κίνα και ΗΠΑ, ύστερα από τη δήλωση του κ. Μπάϊντεν στις 22 Οκτωβρίου, ότι οι ΗΠΑ θα υποστηρίξουν στρατιωτικά την Ταϊβάν και την έκκληση του ΥΠΕΞ κ. Μπλίνκεν προς τη διεθνή κοινότητα

να στηρίξει την «ουσιαστική ενσωμάτωση της Ταϊβάν» στους θεσμούς του ΟΗΕ.

β. Αφγανιστάν

Η χώρα, μετά την κατάληψη της εξουσίας από τους ταλιμπάν, βρίσκεται στο χάος. Επανέφεραν την τρομοκρατία, απέλυσαν τις γυναικές εκπαιδευτικούς και απαγόρευσαν τη φοίτηση των κοριτσιών στη Μέση Εκπαίδευση. Απαγόρευσαν επίσης τη γενειάδα και απαγόρευσαν τη μουσική στους γάμους και άλλες εκδηλώσεις. Επανέφεραν τη θανατική ποινή και τον ακρωτηριασμό και πήραν και άλλα μέτρα περιοριστικά της ελευθερίας των κατοίκων.

Ο ΟΗΕ και το ΔΝΤ προειδοποίησαν ότι η οικονομία βρίσκεται υπό κατάρρευση και ότι η χώρα απειλείται από λιμό, με τους ίδιους τους ταλιμπάν να κάνουν έκκληση για βοήθεια.

Ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός ανακοίνωσε ότι το Σύστημα Υγείας τελεί υπό διάλυση. Ήδη έχουν κλείσει 2000 δομές υγείας και δεν υπάρχουν φάρμακα.

Στις 12 Οκτωβρίου η ΕΕ διέθεσε βοήθεια 1 δις δολαρίων και στις 29 Οκτωβρίου οι ΗΠΑ 474 εκατ. δολαρίων, μέσω ΜΚΟ και όχι των ταλιμπάν.

Στις 29 Νοεμβρίου οι ταλιμπάν ζήτησαν από την ΕΕ βοήθεια για τη λειτουργία των αεροδρομίων, με την υπόσχεση ότι θα διευκολύνουν την εγκατάλειψη της χώρας σε όσους θέλουν.

Σύμφωνα με μη επιβεβαιωμένες πληροφορίες οι ΗΠΑ, εγκατέλειψαν άθικτα τα α/φ και τα άλλα οπικά συστήματα ύστερα από συμφωνία με τους ταλιμπάν, για να τα χρησιμοποιήσουν σε περίπτωση εισβολής της Ρωσίας και του Πακιστάν.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

* κ. Κοντοπίδης Νικόλαος Αντιστράτηγος.ε.α.

*κα Κοντοπίδη Μαρία Πτυχιούχος Τμ. Ανθρωπογεωγραφίας του Παν/μίου Αιγαίου.

*κ. Αγγελόπουλος Ταξιάρχης, (από την Ομάδα Πρακτικής Άσκησης), Τμ. Διεθνών - Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών του Πάντειου Παν.

* κ. Τζούνης Λάμπρος, Αντιστράτηγος ε.α

* κ. Μαλλιάρης Αλέξανδρος, Πρέσβης ε.τ.

* κα. Κοκαρά Βικτωρία. Φοιτήτριας του Τμ. Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας / Πάντειου.

*κ. Σιώμος Χρήστος, Ιδιοκτήτης και υπεύθυνος μάρκετινγκ της μεταφραστικής εταιρίας LEXIART TRANSLATIONS IKE.

* κ. Φιλίππιδης Δαμιανός, Φοιτητής Τμ. Περιφερειακής και Διασυνοριακής Ανάπτυξης της Σχ. Οικονομικών Επιστημών του Παν. Δυτ. Μακεδονίας.

*Δρ Παπασχοινοπούλου Μαίρη, Ιδρυτικός Εταίρος της MAR-DIPLO P.C. – Θαλάσσια Οικονομική Διπλωματία.

* κ. Κεβρεκίδης Κων/νος, Σχ. Τεχνολογίας Γεωπονίας του Παν. Δυτ. Μακεδονίας, ΜΤΣ στη Διαχείριση Αποβλήτων.

*κ. Καραφωτιάς Παναγιώτης, καθηγητής Διεθνών Σχέσεων και επί 23 χρόνια Διευθύνων Σύμβουλος του Γραφείου του ΟΗΕ για Ελλάδα, Κύπρο και Ισραήλ.

*κ. Ιωαννίδης Γεώργιος, Ταγματάρχης(ΜΧ) εα, Οικοδομικές Επιχειρήσεις.

*κ. Κατράνης Αλεξ., Πληρεξούσιος Υπουργός Α' ε.τ.

* κα Δουμένη Μαρία, Τμ. Μεσογειακών Σπουδών, Σχ. Ανθρωπιστικών Επιστημών, Παν. Αιγαίου. ----

*κ. Καρλής Κωνσταντίνος, Αντιναύαρχος ε.α., Νομική Σχ./ΕΚΠΑ, Δίκαιο της Θάλασσας/Πάντειο Παν.,

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΜΕΛΩΝ

-- Απεβίωσε την 31/10/21 το μέλος μας Σταθόπουλος Ιωάν. πρώην Υφυπουργός ΥΕΘΑ. Στους οικείους του απεστάλη σχετική συλλυπητήρια επιστολή.

-- Εγκρίθηκε η διαγραφή του μέλους μας κ. Παν. Νικολόπουλου μετά από αίτησή του.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

-- Το μέλος κ. Μπράτση Νικ. αναλαμβάνει βοηθός στη διαχείριση του Twitter και απαλλάσσεται από τα καθήκοντά της ως συνδιαχειρίστρια του Face Book ΕΛΙΣΜΕ.

-- Εγκρίθηκε η διαδικασία της πραγματοποίησης μέσω skype 3λεπτης συνέντευξης από το ΔΣ σε κάθε συνεδρίασή του 3 νέων μελών εγγραφέντων το 21, ως και κάθε αιτούντος την εγγραφή του ως μέλος, για την γνωριμία τους, ανταλλαγή σκέψεων, προτάσεων, κλπ

-- Για της έγκαιρη σχεδίαση του Προγραμματισμού των κυριότερων Δράσεων του έτους 2022, εγκρίθηκε να αποσταλεί σχετικό μείλ και προς όλα τα μέλη του ΕΛΙΣΜΕ για να κάνουν τις προτάσεις τους μέχρι τις 24/11/2021.

--Εστάλησαν ειδοποιήσεις στα έχοντα mail μέλη, που έχουν οικονομικές εκκρεμότητες με τις συνδρομές των ετών 2019 και 2020. Τα λοιπά μέλη θα ειδοποιηθούν μέσω του Περιοδικού μας.

-- Αποφασίστηκε οι μελέτες και εργασίες που αναρτώνται στην ιστοσελίδα καθώς και στα ΜΚΔ του ΕΛΙΣΜΕ να είναι σε μορφή PDF, για να είναι μόνο για ανάγνωση.

-- Εγκρίθηκε από το ΔΣ η πρόταση του Ταμιά κ. Βουτσινά Κων. για πρόσληψη ως υπεύθυνου για την παρακολούθηση και την ευταξία των οικονομικών του ΕΛΙΣΜΕ του Λογιστού κ. Μακρυνικόλα Δημ-

-- Η ΥΔΗΣ κα Παναγιωτοπούλου Μαριέττα ενημέρωσε το ΔΣ για την απόρριψη του αιτήματός μας από το ΚΠΠ ΣΝ. Θα επανέλθουμε εν ευθέτω χρόνω

-- Ο ΔΜ κ. Δασκαλάκης Ιππ. αναφέρθηκε στην ανάγκη εξεύρεσης χορηγών για τις ομιλίες της Πέμπτης.

-- Εγκρίθηκε από το ΔΣ η πρόταση που έγινε στο ΕΛΙΣΜΕ από την ιστοσελίδα «Πενταπόσταγμα», για την προβολή των διαλέξεων του, με την προϋπόθεση αυτές να είναι έτοιμες για προβολή.

ΒΙΒΛΙΑ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

-- 14/10, θέμα: «Ελλάς- Βουλγαρία: Από εχθροί, σύμμαχοι και εταίροι». Παρουσιαστές: Χριστίδης Μιχ. Πρέσβης ε.τ. και Βοσκόπουλος Γεωρ. Καθ. Διεθνών Σχέσεων του ΠΑΜΑΚ. Συντονιστής: Κατερίνα Γενετζάκη, Μέλος ΕΛΙΣΜΕ.

-- Το μέλος κ. Δουδούμης Γ. ενημέρωσε το ΔΣ για την πρόθεσή του να συγγραφεί ένα βιβλίο με τίτλο «Η Ελλάδα του Εύξεινου Πόντου», με την επιμέλεια του ΕΛΙΣΜΕ. Για το σκοπό αυτό ήρθε σε επαφή με 5-6 καθηγητές για την ανάθεση σ αυτούς των επί μέρους τμημάτων και ζήτησε από το ΔΣ την έγκρισή του.

-- Ο καθηγητής Κ. Καρκανιάς Κ. δώρισε στην βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ 3 βιβλία : «Μεσολόγγι : 1821-1829», «Μεσολόγγι 1826» και «Ελευθερία». -- Έγινε δωρεά του βιβλίου "Απομνημονεύματα της Φιλικής Εταιρείας" από την Εταιρεία Γραμμάτων-Τεχνών Πειραιά για τη βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ.

-- Το μέλος μας Ναύαρχος κ. Δεμέστιχας Γρηγ. δώρισε στην βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ το τελευταίο του βιβλίο "Μακροπρόθεσμη Εθνική Στρατηγική".

-- Εγένετο ανταλλαγή 10 βιβλίων μεταξύ ΙΜΧΑ και ΕΛΙΣΜΕ (7 εκδόσεως ΕΛΙΣΜΕ και 3 προσφορά του μέλους ΔΣ κ. Δουδούμη Γ.).

-- Δωρεά στην βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ από το μέλος μας κ. Μαρδά Κων. του νέου του βιβλίου «Χορεύοντας στον Γκρεμό του Δανεισμού».

-- Έγινε η παραλαβή 200 αντιτύπων της βελτιωμένης έκδοσης του Πονήματος από τον κ. Βαγιακάκο Ν. την Δευτέρα στα Γραφεία μας και αποφασίστηκε από αυτά να διανεμηθούν δωρεάν στους χορηγούς 2, στους συντελεστές 1 και στα μέλη του ΔΣ 1. Τα υπόλοιπα θα διατεθούν σε ενδιαφερόμενους.

-- Δωρεά στην βιβλιοθήκη του ΕΛΙΣΜΕ από τον Δήμο Ναυπλίου του βιβλίου με τα ιστορικά στοιχεία της πόλεως.

ΗΜΕΡΙΑΔΕΣ

Δεν πραγματοποιήθηκαν (covid-19)

ΣΥΝΕΛΡΙΑ

-- Το 1ο Συνέδριο ΕΛΙΣΜΕ για τα 200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821 στις 7 & 8 Οκτωβρίου 2021 στο Αμφιθέατρο της ΓΣΕΒΕΕ με θέμα: «200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821 - Τα 21 Μεγάλα Θέματα του Ελληνισμού». Ομιλητές: Ι. Μπαλτζώης, Β. Μαρτζούκος, Δ. Ηλιόπουλος, Γ. Μενεσιάν, Α. Μαλλιάς, Γ. Δεμέστιχας, Μ. Βλάχου, Γ. Τσόγκας, Χ. Ζιώγας, Α. Κωνσταντινίδου, Α. Ρεκλείτης, Μ. Παναγιωτοπούλου, Κ. Βουτσινάς, Κ. Καρκαβιάς, Λ. Πορτοκαλάκης, Δ. Αλεβίζος, Ν. Αργυρίδης.

-- Συμμετοχή του ΕΛΙΣΜΕ στην CYPSEC 2021 (Cyprus Defense & Security Conference). Το ΕΛΙΣΜΕ αντιπροσώπευσε ο Ανδρέας Λοΐζος Μέλος ΕΛΙΣΜΕ.

-- Συμφωνήθηκε με όμιλο Γκουριώτη η πραγματοποίηση ενός «κλειστού» Συνεδρίου στις 18 Φεβ. 2022, με προσωρινό τίτλο "Energy Security and Stability in Eastern Mediterranean and Middle East".

-- Το 2ο Συνέδριο ΕΛΙΣΜΕ για 200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821 στις 7 Δεκεμβρίου 2021, πραγματοποιήθηκε στο «Βουλευτικό» του Ναυπλίου και σε συνεργασία με τον Δήμο Ναυπλιέων. Ομιλητές: Ι. Μπαλτζώης, Β. Μαρτζούκος, Μ. Βλάχου, Κ. Βουτσινάς, Κ., Λ. Πορτοκαλάκης, Δ. Αλεβίζος.

-- Αποφασίστηκε το 3ο Συνέδριο στην Θεσσαλονίκη για τα «200 Χρόνια από την Επανάσταση» να μην πραγματοποιηθεί λόγω της εξάρσεως της επιδημίας..

-- Εγινε πρόταση του Συλλόγου «Θουκυδίδης» για την πραγματοποίηση κοινών συνεδρίων και ανταλλαγή ομιλητών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ – ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

--15/11 Τίτλος: «Η Έννοια των Συντεταγμένων και η Σημασία τους στον Προσδιορισμό των Θαλασσιών Συνόρων». Συντάκτης: Πορτοκαλάκης Λεόντιος, Τοπογράφος Μηχανικός, Μέλος του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ

--28/11 Τίτλος: «Η Λιβύη στον Αβέβαιο Δρόμο των Εκλογών». Συντάκτες: Δασκαλάκης Ιππ, Αντγος ε.α., Διευθυντής Μελετών ΕΛΙΣΜΕ και Ηλιόπουλος Δημήτριος, Πρέσβης ε. τ., και μέλος του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ, , ένα αντίγραφο της οποίας θα παραδοθεί στην επιτροπή Εξωτερικών του κ. Κουμουτσάκου.

--Κυκλοφόρησαν τα Ενημερωτικά Δελτία των μηνών Σεπτεμβρίου. Οκτωβρίου και Νοεμβρίου που συντάχθηκαν από την Ομάδα των φοιτητών πρακτικής.

-- Η ΥΔΗΣ κ. Παναγιωτοπούλου ενημέρωσε ότι την 8/11 έκλεισε ο παρών κύκλος της Πρακτικής Άσκησης των 7 φοιτητών, οι οποίοι παρέλαβαν τις βεβαιώσεις τους και τα λοιπά δικαιολογητικά τους. Ο επόμενος κύκλος θα αρχίσει περί τον Μάρτιο του 22, η δε σχετική προεργασία θα αρχίσει από το μήνα Ιαν. 2022.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

--Συζητήθηκε η πρόταση της κ Στυλίδη Μαρ. για συνεργασία με το Ίδρυμα ΚΟΡΕΑΣ και αποφασίστηκε η ανταλλαγή διερευνητικών επιστολών για τη δυνατότητα αυτή.

-- Το ΕΛΙΣΜΕ περιελήφθη στους χορηγούς του «Αλληλον» και απομένει η διερεύνηση της περαιτέρω συνεργασίας των μελών μας μαζί του.

--Έγινε αποδεκτή η δωρεά 1000 Ε από το Ίδρυτικό μέλος μας κ. Ιγγλέση Ιωάννη.

--Η ΥΔΗΣ κ. Παναγιωτοπούλου Μ. και ο υιός της Δημ. Ξένος edώρισαν στο ΕΛΙΣΜΕ το ποσόν των 1.000 Ε. Το ΔΣ την ευχαρίστησε και πρότεινε το υπό έκδοση βιβλίο «Ελληνισμός

του Πόντου» να είναι αφιερωμένο σε αυτούς

--Απεστάλη προς όλα τα μέλη και συνεργάτες η «Ανακοίνωση Διαμαρτυρίας ΕΛΙΣΜΕ» για την έκθεση υπέρ της Τσαμουριάς που έγινε στο Προεδρικό μέγαρο των Τυράνων.

--Η εξωστρέφεια του ΕΛΙΣΜΕ, αποδίδει καρπούς και αρκετοί σύλλογοι και Δήμοι προτείνουν συνδιοργανώσεις ημερίδων και συνεδρίων όπως ο Δήμαρχος Βούλας – Βάρης - Βουλιαγμένης κ. Κωνσταντέλλος και οι Δήμοι Ναυπλίου και Λουτρακίου.

--Η ΥΔΗΣ κα Παναγιωτοπούλου Μ. εξέδωσε Δελτίου Τύπου όλων των δραστηριοτήτων που έλαβαν χώρα εντός του 2021 και αφορούσαν τα «200 Χρόνια από την Επανάσταση του 1821».

ΟΜΙΛΙΕΣ

--21/10, θέμα: «Το Κυπριακό Ζήτημα και οι Σύγχρονες Εξελίξεις του». Ομιλητές: Περικλής Νεάρχου Πρέσβης ε.τ. και Ιωάννης Μπαλτζώης Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ.

--27/10, θέμα: «Το Έπος της 28ης Οκτωβρίου 1940». Ομιλητής: Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου Αντιστράτηγος ε.α., Μέλος ΕΛΙΣΜΕ

--4/11 Θέμα: « Ψυχολογικές Επιχειρήσεις και Θεωρία Κοινωνικής Επιρροής». Ομιλητής Συρίγου Ηλία-Βα σιλική, Δρ Πειραματικής Κοινωνικής Ψυχολογίας του Παντείου.

--11/11 Θέμα: «1821-2021. Ανάκαμψη ή Ολική Κάμψη του Ελληνισμού;». Ομιλητής: Καραμπελιάς Γ. Συγγραφέας, Πολιτικός Ακτιβιστής.

--18/1 Θέμα: «Νέες Συμφωνίες, Νέοι Ανταγωνισμοί, Νέα Μεσόγειος». Ομιλητής: Δρ. Μάζης Ιωάννης, Καθηγητής ΕΚΠΑ.

--25/11 Θέμα: «Η Ελληνογαλλική Συμφωνία και η Ασφάλεια στην Ευρώπη». Ομιλητής: Μαρίας Νότης, καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης, τ. Ευρωβουλευτής.

Οι Συντελεστές του Συνεδρίου στο Ναύπλιον την 7-12-2021

1821-2021: Η συνείδηση της ενότητας

Στέφανος Καβαλλιεράκης
Αποσπάσματα της αναλύσεως

Το χθες έχει αναγκαστικά την οπτική του σήμερα, χωρίς να ξεχνάμε αυτό που έλεγε ο Marc Bloch, ότι οι άνθρωποι μοιάζουν πιο πολύ στον καιρό που έζησαν παρά στους ίδιους τους πατεράδες τους, πρέπει να θυμόμαστε ότι τα γεγονότα εξετάζονται στο χωροχρονικό τους συγκείμενο.

Το 1821 γνώρισε τρεις μεγάλες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις. Τα απομνημονεύματα των αγωνιστών αλλά και ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα από κοντά, όπως ο Φωτάκος ή ο Κασομούλης, τις μεγάλες συνθέσεις της Επανάστασης, σαν του Φίνλεϊ, του Σπ. Τρικούπη, του Γκόρντον και του Δ. Κόκκινου, αλλά και την τρίτη σημαντική προσέγγιση, που ήταν η μεταπολεμική.

Το 2021 προσφέρει μια σπουδαία ευκαιρία να υπάρξει όχι μια νέα προσέγγιση, δεν ανακαλύπτουμε νέες ιστορίες πια, αλλά μια επαναπροσέγγιση των σπουδαιών αυτών διαδρομών και τομών και η διεύθυνση στις πορείες των πρωταγωνιστών, στις ιδεολογικές διαδρομές τους αλλά και στους μετασχηματισμούς, τους κοινωνικούς αλλά και της της ιδιοπροσωπίας τους.

Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 όχι μόνο οδηγείται σε μια πετυχημένη έκβαση αλλά προτάσσει και πρωτοποριακά διακυβεύματα, όπως η εθνική ενοποίηση, η ενδυνάμωση της εθνικής συνείδησης και το χτίσιμο μιας ισχυρής εθνικής ταυτότητας. Έτσι, συνιστά ένα γεγονός ιδιαίτερα σύνθετο, το οποίο κινητοποίησε πολλές και διαφορετικές δυνάμεις του Ελληνισμού, όπως οι Έλληνες της

Διασποράς, ο εμπορικός κόσμος, ο πνευματικός κόσμος με τους γνωστούς ως σήμερα εκπροσώπους του Νεοελληνικού Διαφωτισμού και, βέβαια, οι Έλληνες και οι Ρωμιοί που έμεναν στον ελλαδικό χώρο και ανέλαβαν κυρίως το έργο του πολέμου. Τα ερωτήματα που προκύπτουν, κατά συνέπεια, είναι πολλά και σύνθετα:

– Ποια ήταν η κεντρομόλος δύναμη που έφερε κοντά όλες αυτές τις διαφορετικές συνιστώσες του ελληνισμού;

– Τι συνένωσε την εσωτερική αγωνιστική εμπειρία και την ευρωπαϊκή επαναστατική έμπνευση;

– Πώς εισέβαλαν οι εθνικές ιδέες σε έναν χώρο όπως ήταν τα Βαλκάνια, από τα οποία έως τότε οι εθνικές συγκρούσεις απουσίαζαν; Υπάρχουν κι άλλα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν το πλαίσιο γύρω από το οποίο θα στηνόταν ένας εορτασμός με πολλά μηνύματα για το 1821 αλλά και ένας πραγματικός εορτασμός, κάτι που δεν έγινε ούτε στα 100 ούτε στα 150 χρόνια από το 1821, για διαφορετικούς λόγους.

Ο εορτασμός για το 1821 δεν χρειάζεται να είναι μια γιορτή που την «εκθέτουμε στον σχέση των και των συναναστροφών την καθημερινή ανοησία», παραφράζοντας κάπως τον Καβάφη. Βρίσκεται ήδη στο βάθος που του αξίζει γιατί είναι ένα γεγονός ελευθερίας, πατριωτισμού και ενότητας και αυτές είναι αξίες που δεν πρέπει ούτε να ευτελίζονται ούτε να χαρίζονται στα άκρα.